

03.03.2015

Kokousaika 03.03.2015 16:15 - 19:09

Kokouspaikka Viikinkaari 2a, kokoushuone Fastholma

Läsnä

Jäsenet

Niemi, Matti	puheenjohtaja
Stranius, Leo	varapuheenjohtaja
Haavisto, Joonas	
Latikka, Timo	saapui 16:16, poissa: 78§, 79§
Norvio, Sirpa	
Palaste-Eerola, Tuula	
Pyhalahti, Timo	poissa: 84§
Vihervaara, Anita	
Korpela, Timo	varajäsen

Muut

Nyholm, Henrik	kaupunginhallituksen varaedustaja, poistui klo 17:51 81§
Forss, Pertti	vs. ympäristöjohtaja, ympäristöterveyspäällikkö
Kippo-Edlund, Päivi	ympäristönsuojelupäällikkö
Åberg, Riikka	elintarviketurvallisuuspäällikkö
Sarvanto-Hohtari, Susanna	hallintopäällikkö
Karmala, Jussi	tiedottaja
Moberg, Pirjo	hallintosihteeri
Pakarinen, Raimo	ympäristötarkastaja paikalla 81§

Puheenjohtaja

Matti Niemi	78-97 §
-------------	---------

Esittelijät

Pertti Forss	vs. ympäristöjohtaja 78-79 §, 96-97 §
Päivi Kippo-Edlund	ympäristönsuojelupäällikkö 80-91 §
Pertti Forss	ympäristöterveyspäällikkö 92 §
Riikka Åberg	elintarviketurvallisuuspäällikkö

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

03.03.2015

93-95 §

Pöytäkirjanpitäjä

Pirjo Moberg

hallintosihteeri
78-97 §

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

03.03.2015

§	Asia	
78	Yj/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
79	Yj/2	Ilmoitusasiat
80	Ysp/1	Ilmoitusasiat
81	Ysp/2	Lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Helsingin yleiskaava - Kaupunkikaava, luonnoksesta
82	Ysp/3	Lausunto kaupunginhallitukselle Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta
83	Ysp/4	Lausunto Östersundom-toimikunnalle Östersundomin yhteinen yleiskaava -kaavaehdotuksesta
84	Ysp/5	Lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Jätkäsaaren Atlantinkaaren asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12331
85	Ysp/6	Vaasan hallinto-oikeuden päätös eräässä muutoksenhakuasiassa
86	Ysp/7	Lausunto aluehallintovirastolle ja kaupunginhallitukselle Helen Oy:n hakemuksesta rakentaa energiatunneli Vuosaaresta Hanasaareen
87	Ysp/8	Lausunto kaupunginhallitukselle Helsingin ja Espoon rannikkoalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2016-2021
88	Ysp/9	Vedenalaisen roskan kartoitus Helsingin edustan merialueella
89	Ysp/10	Helsingin Bussiliikenne Oy:n Vartiokylän varikon ympäristölupamääräysten tarkistaminen
90	Ysp/11	Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan tarkkailusuunnitelmasta
91	Ysp/12	Nitraattiasetuksen valvonta vuonna 2014
92	Ytp/1	Ilmoitusasiat
93	Etp/1	Ilmoitusasiat
94	Etp/2	Elintarvikevaaratilanteet Helsingissä 2014
95	Etp/3	Yhteenveto löytöeläinten hoidosta vuonna 2014
96	Pj/1	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

03.03.2015

97

Yj/3

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

03.03.2015

Yj/1

§ 78

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Ympäristölautakunta päätti todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä valita jäsenet Timo Pyhälähti (varalla Joonas Haavisto) ja Leo Stranius (varalla Sirpa Norvio) tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Pekka Kansanen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Pekka Kansanen

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

03.03.2015

Yj/2

§ 79

Ilmoitusasiat

Päätös

Ympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi kohdat 1. - 8.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Pekka Kansanen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

KAUPUNGINHALLITUKSEN KOKOUS 2.2.2015

1. § 126 Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Helen Oy:n hakemuksesta betonimurskeen hyötykäyttöön maanrakenteissa Hanasaaren voimalaitosalueella

Kaupunginhallitus päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon Helen Oy:n hakemuksesta betonimurskeen hyötykäytöstä maarakenteissa Hanasaaren voimalaitosalueella sekä lupaa toiminnan aloittamisesta muutoksenhausta huolimatta.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on 25.11.2014 kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisena antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausunnon betonimurskeen hyötykäytöstä maarakenteissa Hanasaaren voimalaitosalueella ja toiminnan aloittamisesta muutoksen hausta huolimatta.

Kaupunginhallitus viittaa ympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa puoltavansa Helen Oy:n hakemusta ympäristökeskuksen lausunnossa esitetyn mukaisesti.

2. § 128 Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota ympäristölautakunnan 27.1.2015 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen.

KAUPUNGINHALLITUKSEN KOKOUS 9.2.2015

3. § 147 V 25.2.2015, Ympäristökeskuksen ympäristöjohtajan virkaan ottaminen

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinho
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää ottaa ympäristökeskuksen ympäristöjohtajan virkaan maatalous- ja metsätieteden maisteri Esa Nikusen 1.4.2015 lukien 7 706,58 euron suuruisen kokonaiskuukausipalkan mukaan määräytyvin palkkaeduin.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää, mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa eikä hänen terveydellisiä tietojaan ole käytettävissä virkaan otettaessa, päätös on ehdollinen, kunnes henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella virkaan ottaminen on vahvistettu. Selvitys on esitettävä kuukauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

4. § 155 Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ympäristölupahakemuksesta maa- ja kiviaineksen sekä rakennusjätteen välivarastointiin ja esikäsittelyyn Keski-Pasilan alueella

Kaupunginhallitus päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon kaupungin ja Senaatti –kiinteistöjen hakemuksesta ylijäämämaan, kiviaineksen sekä rakennusjätteen varastoinnista ja esikäsittelystä sekä luvasta toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta Keski-Pasilan alueella.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on 13.1.2015 kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisena antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausunnon Helsingin kaupungin ja Senaatti - kiinteistöjen hakemuksesta.

Kaupunginhallitus viittaa ympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa puoltavansa hakemusta ympäristökeskuksen lausunnossa esitetyn mukaisesti.

KAUPUNGINHALLITUKSEN KOKOUS 16.2.2015

5. § 184 Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Helenin ympäristölupahakemuksesta Salmisaaren voimalaitoksen toiminnan muutoksesta

Helsingin kaupunginhallitus päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Helen Oy:n ympäristölupahakemuksesta Salmisaaren voimalaitoksen kattiloiden K1, K5 ja K6 toiminnan muuttamisesta seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus puoltaa hakemuksen hyväksymistä. Pellettien käytön lisääminen Salmisaaren voimalaitosten polttoaineena on osa Helsingin Energian kehitysohjelman mukaista pyrkimystä kasvihuonepäästöjen

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

vähentämiseksi energiantuotannossa ja antaa vaihtoehtoja kehitysohjelman toteuttamiseksi ilman, että muutos lisääisi muita päästöjä.

Kaupunginhallitus korostaa, että muutoksen aiheuttama raskaan liikenteen lisäys tulee toteuttaa siten, että liikenteestä aiheutuvat haitat ovat mahdollisimman vähäisiä.

Kaupunginhallitus puoltaa hakemusta toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta. Muutoksilla vähennetään energiantuotannosta aiheutuvia ympäristövaikutuksia. Toiminnan aloittaminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

6. § 185 Lausunto sisäministeriölle esiselvityksestä nuohousta koskevan lainsäädännön muutostarpeista

Kaupunginhallitus päätti antaa nuohousta koskevan lainsäädännön muutostarpeesta tehdystä esiselvityksestä sisäministeriölle seuraavan lausunnon:

Esitys nuohouspalveluiden tarjoajan velvollisuudesta toimittaa vähintään kerran vuodessa tietoja toiminnastaan viranomaiselle on kannatettavaa. Ilman tiedonantovelvoitetta pelastuslaitos ei sopimusperusteisessa järjestelmässä tiedä alueellansa toimivia nuohousyrittäjiä. Tällöin mm. nuohoojien vikailmoitusten välittyminen pelastusviranomaisille voi olla puutteellista.

Pelastusviranomaisen roolin säilyminen nuohoojien seurannassa ja valvonnassa on tärkeää. Myös nuohoojien kouluttamisesta ja täydennyskouluttamisesta tulee huolehtia. Näin voidaan taata nuohoojien asiantuntemus asukkaiden neuvonnassa sekä päästöjen seurannassa ja vähentämisessä. Vaarana on, että valvomattomassa sopimusperusteisessa nuohousjärjestelmässä neuvonta vähenee taloudellisten näkökohtien korostuessa. On tärkeää, että nuohoussopimuksiin sisällytetään aina velvoite tulisijan oikean ja vähäpäästöisen käytön opastuksesta.

Taitamaton puunpoltto heikentää merkittävästi ilmanlaatua tiheään rakennetuilla pientaloalueilla ja hiukkaspäästöt aiheuttavat huomattavaa terveyshaittaa. Pääkaupunkiseudulla pientalojen pienhiukkaspäästöt muodostavat noin 25 % osuuden liikenteen ja energiantuotannon yhteenlasketuista kokonaispäästöistä ilmaan. Päästöosuus on merkittävä erityisesti siksi, että pienpolton päästöt kohdistuvat pääosin suppeahkoille, pientalovaltaisille alueille.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Ympäristöviranomaiset ovat aktiivisesti etsineet ja koonneet keinoja päästöjen vähentämiseksi. Päästöihin vaikuttaminen tulisijojen uusiutumisen kautta on erittäin hidasta ja siksi yksi tehokkaimmista keinoista vähentää päästöjä on neuvonta, tiedotus ja valistus. Nuohoojat ovat neuvonnassa avainasemassa. Nuohouksen yhteydessä on mahdollista havainnoida puun polton tapaa ja antaa asukkaille opastusta, jolla päästöjä ja haittoja voidaan olennaisesti vähentää. Vaatimus nuohoojien ammattitutkinnosta tulisi säilyttää säädöksissä.

Myös tulevaisuudessa nuohoojien olisi syytä jatkaa nuohousluettelon ylläpitoa. Esiselvityksessä mainittu Varanto-hankkeessa esitetty nuohoojien paikkatietokäyttöliittymän kehittäminen ja käyttöönotto on tärkeää paikkatiedon tuottamiseksi. Paikkatietoja voidaan hyödyntää mm. päästöjen laskennassa ja vaikutusten mallintamisessa.

7. § 186 Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota ympäristölautakunnan 10.2.2015 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen.

KAUPUNGINVALTUUSTONKOKOUS 28.1.2015

8. § 34 Kalasatamankadun asemakaavan muuttaminen (nro 12289, Kalasatamankatu)

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä 10. kaupunginosan (Sörnäinen) rautatie- ja katualueen asemakaavan muutosehdotuksen 2.9.2014 päivätyn ja 18.12.2014 päivitetyn piirustuksen numero 12289 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Pekka Kansanen

§ 80

Ilmoitusasiat

Päätös

Ympäristölausun päätti merkitä tiedoksi kohdan 1.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

1. Ympäristönsuojelupäällikön pöytäkirjat 30.1.2015 (9–11 §), 4.2.2015 (12–14 §) ja 16.2.2015 (15–19 §)

Auratum Asunnot Helsinki Oy:n ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta Taka-Töölössä, osoitteessa Mechelininkatu 32

Maarakennusliike Raimo T.A. Virtanen Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava louhintatyö, Pajuniityntie 3 ja 5

Louhintahiekka Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava louhinta 12.2.–9.5.2015, Gunillantie 17, Laajasalo

Live Nation Finland Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava ulkoilmakonsertti, Olympiastadion

Louhintahiekka Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava louhintatyö, Ilmalanpolku

Lemminkäinen Talo Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava paalutustyö, Leonkatu 21

Lemminkäinen Talo Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava louhinta-, maarakennus- ja purkutyö, Mannerheimintie 30 (Eduskuntatalo)

Lujatalo Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttavat paalutus ja louhinta osoitteessa Kuusamakuja 6

YIT Rakennus Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava louhintatyö

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymp

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

03.03.2015

Ysp/1

osoitteessa Professorintie 14, Munkkiniemi

Jokioisten Maanrakennus Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava
louhintatyö, Mechelininkatu 32 (Taivallahden kasarmi)

Asunto Oy Orisaarentie 5–6:n käytöstä poistetun öljysäiliön jättäminen
maaperään

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

§ 81

**Lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Helsingin yleiskaava -
Kaupunkikaava, luonnoksesta**

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Yleiskaavaluonnoksen mukainen kaupunkirakenteen tiivistäminen on kannatettavaa. Se parantaa sekä asumisen että liikkumisen energiatehokkuutta. Kestäviä liikkumistapoja korostava liikennemuotojen hierarkia, joka suosii kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä, tarjoaa hyvän lähtökohdan liikennejärjestelmän kehittämiseksi vähäpäästöisempään suuntaan. Yleiskaavassa on kuitenkin varsinaisen tiivistämisen lisäksi mukana rakentamista virkistysalueille. Ongelman vähentämiseen tulisi kiinnittää kaavan jatkotyössä huomiota.

Ilmastonmuutoksen hillinnän näkökulmasta yleiskaavaluonnos tukee hyvin seudullista maankäyttöä. Vaikutusten arvioinnissa jää kuitenkin epäselväksi, miten kaavaratkaisu tiivistämisen lisäksi tukee Helsingin omien päästötavoitteiden toteutumista. Yleiskaavaan tulisi merkitä alueita, joilla tähdätään mahdollisimman suureen energiaomavaraisuuteen ja hiilineutraalisuuteen. Energiatehokkaan uudisrakentamisen lisäksi on tärkeää, että yleiskaavalla tuetaan ilmastotavoitteiden toteutumista myös jo rakennetuilla alueilla. Yleiskaavassa tulisikin esittää lähivuosikymmenien merkittävimmät energiatehokkuuden parantamisalueet.

Yleiskaavaluonnos tukee laajojen yhtenäisten viheralueiden säilymistä, vihersormien ylläpitämistä ja viheryhteyksien vahvistamista. Kuitenkin osa uusista rakentamisalueista sijoittuu nykyisille viher- ja virkistysalueille. Suunnitelmien mukaan Keskuspuisto kaventuu huomattavasti Hämeenlinnanväylän itäpuolella. Helsingin strategiaohjelman mukainen hyvinvoiva helsinkiläinen tarvitsee eheän viherverkoston sekä riittävät tilavaraukset virkistystoiminoille. Tämä ei suoraan vaikuta arvokkasiin luontoarvoihin, mutta supistaa yhtenäistä puistoaluetta ja vähentää sen virkistyskäyttömahdollisuuksia. Tästä syystä Keskuspuistoon rakentamisesta tulee luopua.

Kaupungin kasvusta aiheutuvan liikennemäärän lisääntymisen hallinta on haasteellista. Liikkumisen kehittämissuunnitelman tavoitteena on, että kokonaismatkamäärän kasvu ohjataan kokonaisuudessaan kestäviin

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

liikkumismuotoihin eikä autoliikenteen matkamäärä kasva. Yleiskaavassa tulee selkeämmin esittää, miten suunniteltu liikennejärjestelmä kykenee vastaamaan eri toteutusvaiheissa näihin tavoitteisiin.

Yleiskaavan vision aikajänne ylittää vuoteen 2050 saakka. Tämä vaikeuttaa monien vaikutusarviointien tekemistä. Esimerkiksi yleiskaavatyölle keskeisten liikenteen haittojen arviointi on lähes mahdotonta näin pitkällä aikavälillä monien liikennejärjestelmän kehittymiseen ja ajoneuvojen päästöihin liittyvien epävarmuustekijöiden vuoksi. Tämä kytkeytyy erityisesti kaupunkibulevardien toteuttamisedellytyksiin.

Kaavan toteutusohjelman valmistelun yhteydessä on tarpeen pyrkiä konkretisoimaan visioon tähtäävää kehityspolkua asettamalla sille välietappeja. Liikenteen haittojen arviointi edellyttää esimerkiksi vuoden 2030 tai 2035 tarkastelua, jolle kuvataan liikennejärjestelmän tavoitevaihe ja siihen liittyvät liikennemääräennusteet. Tämän perusteella voidaan arvioida tarkemmin liikenteen haittoja ja kaupunkibulevardien toteutuskelpoisuutta. Terveellisen asuin ympäristön ja viihtyisän katutilan muodostumisen edellytyksenä on liikenteen ilmanlaatu- ja meluhaittojen vähentäminen.

Ilmasto

Kaupunginvaltuuston 2012 hyväksymässä kaupungin ympäristöpolitiikassa on asetettu tavoitteeksi hiilineutraali Helsinki vuonna 2050. Tämän tulee olla läpäisevänä näkökulmana yleiskaavatyössä. Yleiskaavan tulisi luoda mahdollisimman hyvät edellytykset Helsingille vähentää päästöjä ja sopeutua ilmastonmuutokseen sekä osoittaa kaupungin aktiivinen rooli päästöjen vähentämisessä. Yleiskaavan tavoitteissa ja vaikutusarvioinnissa tuleekin tarkemmin tuoda esiin yleiskaavan ilmastotavoitteet ja keinovalikoima päästöjen vähentämisen kokonaisuudessa.

Yleiskaava tukee hyvin seudullista maankäyttöä ilmastonmuutoksen hillinnän näkökulmasta. Mahdollistamalla mittavan väestönkasvun Helsinkiin yleiskaavaluonnos vähentää tehokkaasti liikenteen seudullisia päästöjä.

Yleiskaavaluonnoksessa esitetyt ilmastovaikutusten arvioinnin tulokset ovat osin ristiriitaisia. Selostusluonnoksen mukaan Helsingissä liikkumisen keskimääräisten kasvihuonekaasupäästöjen asukasta kohden on arvioitu pysyvän lähes ennallaan, vaikka tavoitteena on liikkumistarpeen vähentäminen ja joukkoliikenteen lisääminen. Yleiskaavaselostuksen mukaan toimet maankäytön suunnittelussa

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

yhdessä muiden näköpiirissä olevien päästövähennystoimien kanssa alentavat päästöjä 60 % vuoteen 2035 ja 88 % vuoteen 2050 mennessä. Vaikutusten arviointia tulisi täydentää päästövaikutusten määrällisellä arvioinnilla, joka selventäisi yleiskaavaan sisältyvien ratkaisujen osuuden päästöjen vähentäjänä.

Kaupungin strategiaohjelman 2013–2016 mukaan uuden yleiskaavan tavoitteena tulee olla energiatehokas kaupunkirakenne. Yleiskaavaan tulisikin merkitä alueita, joilla tähdätään mahdollisimman suureen energiaomavaraisuuteen ja hiilineutraalisuuteen. Hiilineutraalien alueiden kehittämisen yhteydessä pystytään luomaan monistettavia käytäntöjä, joilla hiilineutraali rakentaminen voidaan laajentaa käyttöön koko kaupunkialueella. Tällaisia laajoja kaupunginosia on jo useissa muissa Euroopan kaupungeissa kuten Freiburgissa, Heidelbergissä, Hampurissa, Kööpenhaminassa ja Barcelonassa. Tukholman Royal Seaportin alueella tavoitellaan fossiilisesta energiasta luopumista vuonna 2030, jolloin asukaskohtainen päästö vuodessa olisi alle 1,5 t CO₂ vuonna 2020. Tukholmassa keskimääräiset asukaskohtaiset päästöt ovat tällä hetkellä noin 3 t CO₂ ja Helsingissä 4,7 t CO₂. Myös Suomessa on rakennettu vähähiilisiä alueita esim. Porvooseen ja Ouluun. Helsingissä Honkasuon alue toimii tällaisten alueiden hyvänä mallina.

Uudisrakentamisen vuosittainen osuus rakentamisesta on vain noin 1 %. Ilmastonmuutosta hillitsevässä yleiskaavassa tulisi siten tukea selkeämmin kaupungin olemassa olevan rakennuskannan energiansäästötavoitteita. Tavoite tukisi hyvin Helsingin 30 % päästövähennysselvityksessä esitettyä toimenpidettä, jonka mukaan kaupunki käynnistää peruskorjausten yhteydessä Energiarenessanssia toteuttavan kehitysohjelman.

Ympäristölautakunta ehdottaa, että yleiskaavaan merkittäisiin lähivuosikymmenien energiatehokkuuden parantamisalueet. Tämä korostaisi asian huomioimista näiden alueiden täydennysrakentamisen suunnittelussa ja peruskorjausten yhteydessä. Erityisesti energiatehokkuudeltaan heikoin rakennuskanta eli 1960–1970-luvulla rakennetut kohteet ovat avainasemassa, sillä ne ovat peruskorjausiässä. Tämän ikäinen rakennuskanta muodostaa 30 % kaupungin rakennuskannasta. Peruskorjauskustannuksia voidaan kattaa kortteleiden lisärakentamisella.

Maankäytön suunnittelussa tulee aina ottaa huomioon uusiutuvan energian käytön mahdollistaminen ja rakentamisen materiaalivalinnoista aiheutuvat päästöt. Tämän lisäksi tulee huomioida

rakennusten sijoittelun, muodon ja suuntauksen vaikutukset energiankulutukseen. Nämä tavoitteet tulisi sisällyttää yleiskaavaan.

Yleiskaavaluonnoksessa ei ole osoitettu alueita tuulivoimatuotannolle. Toisaalta on hyvä, että tuulivoiman sijoittamista ei myöskään rajoiteta. Uudenmaan neljännessä vaihemaakuntakaavaluonnoksessa Helsinkiin ei ole osoitettu maakunnallisesti merkittäviä tuulivoima-alueita. Paikallisia tuulivoima-alueita voidaan varata kuitenkin kuntakaavoituksessa. Tuulivoimaselvitys soveltuisi tehtäväksi esimerkiksi yleiskaavatyön yhteydessä.

Kaupunkirakenteen tiivistäminen edellyttää myös ilmastonmuutoksen sopeutumistoimien tehostusta. Viherpinta-alan pieneneminen lisää hulevesien tulvariskejä, kun ilmasto muuttuu entistä sateisemmaksi. Tähän voidaan kuitenkin varautua hyvällä suunnittelulla, jossa korkeatkin rakentamistehokkuudet kompensoidaan jättämällä kortteleihin myös riittävästi viherpinta-alaa esimerkiksi hulevesien imeyttämiseksi ja viivyttämiseksi sekä tulvavesien ohjaukselle. Viheralueiden väheneminen pienentää myös kaupungin alueen hiilivarastoa. Eniten hiilidioksidia sitovat metsät. Viherkerroinmenetelmää kannattaa käyttää suunnittelussa ekologisuuden mittarina etenkin uusille alueille rakennettaessa. Ilmastonmuutoksen vuoksi meriveden pinta uhkaa nousta. Yleiskaavassa tulee siten tunnistaa myös merivesien tulvariskialueille sijoittuvat maankäytön muutosalueet ja rakentamiselle aiheutuvat vaatimukset. Isoista ympäristöongelmista yleiskaava-aineisto ottaa kantaa lähinnä ilmastonmuutokseen. Luonnon monimuotoisuuden väheneminen on kuitenkin vähintään yhtä suuri ongelma. Suomi on sitoutunut pysäyttämään luonnon monimuotoisuuden vähenemisen vuoteen 2020 mennessä ja myös Helsingin kaupungilla on tavoiteohjelma luonnon monimuotoisuuden tukemiseksi. Tavoitteissa on mahdoton onnistua, jos niihin tähtääviä toimenpiteitä ei sisällytetä kaavoitukseen.

Luonto ja virkistys

Yleiskaavan päälinjaukset ovat kannatettavia: ne painottavat jo rakennettujen alueiden täydennysrakentamista ja pääväylien bulevardisoitua. Vihersormia pyritään ylläpitämään, niiden välisiä viheryhteyksiä vahvistamaan ja meritäyttöjä välttämään. Erityisesti vihersormien väliset poikittaisyhteydet ovat nykyiselläänkin hyvin kapeita ja katkeavat helposti.

Kaava-aineisto sisältää melko laajat luonto- ja Natura-vaikutusten arvioinnit. Myös virkistyskäytön muutoksia on hahmoteltu viheraluestrategiassa. Viheralueiden suuren merkityksen vuoksi

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

tapahtuvia muutoksia olisi hyvä arvioida tarkemmin ja esittää muutosalueet ja niiden vaikutukset karttaesityksenä.

Vaikka kaavaluonnoksessa on pyritty säästämään viheralueita, vähenee virkistysalueiden pinta-ala rakentamisalueiden laajentuessa. Viheralueiden supistuminen lisää virkistysalueiden käyttöpaineita kasvavan asukasmäärän myötä. Viheralueiden kansanterveydellinen merkitys ymmärretään entistä paremmin. Erilaiset käyttäjäryhmät toivovat erilaisia reittejä ja muita toimintamahdollisuuksia.

Viheralueita heikentää paitsi kokonaispinta-alan supistuminen myös niiden pirstoutuminen. Kumpikin tekijä pienentää luonnon monimuotoisuutta, vaikka kaikkein arvokkaimmiksi luokiteltuja luontoalueita säästettäisiin. Ekologisesti toimivan kaupunkimetsän minimialaksi on valmisteilla olevaan luonnonsuojeluohjelmaan sisältyvässä metsäverkostaselvityksessä arvioitu 3 hehtaaria, mutta metsäverkoston kannalta pienemmätkin kuviot voivat olla merkityksellisiä. Valmistuvassa metsäverkostaselvityksessä on osoitettu muutamia kriittisiä kohtia.

Viheraluestrategiassa on tarkasteltu viheralueiden saavutettavuutta. Lähivirkistysalueiden saavutettavuudelle voidaan asettaa tavoitteita, esimerkiksi 300 metrin etäisyys tai enintään 5-10 minuutin kävelymatka. Yleiskaavaluonnoksen vaikutuksia saavutettavuuteen tulisi arvioida. Asuinalueiden ja laajojen virkistysalueiden välille tulee järjestää tehokkaat ja kestävät liikenneyhteydet.

Valtuuston hyväksymien Helsingin ympäristöpolitiikan tavoitteiden 2020–2050 mukaisesti tulee turvata kattavan viherverkoston ekologinen toimivuus osana seudullista kokonaisuutta. Viheralueille rakentamista tulee kompensoida parantamalla viheralueiden toiminnallisuutta ja ekologista laatua, ennallistamalla luontokohteita tai luomalla uusia lähiviherympäristöjä.

Bulevardisoinnin ja muun tiivistämiskäytön yhteydessä on mahdollista lisätä erilaisin viherkansi-, viherkatto- ja viherseinäratkaisuin kasvillisuuden peittämää pinta-alaa. Myös muun tyyppisen keinotekoisien ”kaupunkiluonnon” tuottaminen on mahdollista. Se ei laadullisesti korvaa luonto- ja virkistysarvoltaan tärkeiden alueiden supistumista, mutta sen avulla voidaan kuitenkin eräänlaisena kompensationsa lisätä kaupunkivihreän osuutta.

Ekologista laatua voidaan parantaa perustamalla lisää tärkeitä luontoalueita luonnonsuojelualueiksi, kuten tekeillä olevassa luonnonsuojeluohjelmassa esitetään. Tällöin laadittavilta hoito- ja käyttösuunnitelmilla päästään suunnittelemaan yksityiskohtaiset

luontoarvoja säästävät ja lisäävät hoitotoimet. Tämä ei yleensä merkitse olennaisia virkistyskäytön rajoituksia.

Vihersormirakenteen kannalta Keskuspuiston ohella koillinen vihersormi alueella Vartiosaari-Ramsinniemi-Meri-Rastila uhkaa kaventua merkittävästi. Raitiotien jatkamistarve Laajasalosta koilliseen tulee arvioitavaksi myöhemmin. Tämän akselin mahdollinen rakentaminen tulee sijoittaa toteutusjärjestyksessä suunnittelukauden lopulle, jolloin alueet säilyvät virkistyskäytössä mahdollisimman pitkään. Tänä aikana on syytä suunnitella Vartiosaaren virkistyskäyttömahdollisuuksien parantamista.

Kaavan hyötyjen ja haittojen arvioinnin kannalta sen toteuttamisjärjestys on keskeisessä asemassa. Arvokkaille luonto- ja virkistysalueille rakentamista tulee välttää niin kauan kuin mahdollista. Kaavaa tulisi kehittää siihen suuntaan, että rakentamista tärkeille luonto- ja virkistysalueille vähennettäisiin.

Muutostarpeita

Luonnoksessa esitetty Hämeenlinnanväylän kaupunkibulevardiin liittyvä rakentaminen kaventaa Keskuspuistoa. Ratkaisu ei katkaise viheryhteyttä, mutta aiheuttaa virkistysalueen huomattavan pienenemisen. Arvokkaimmat luontoalueet säilyvät idempänä, mutta luonnonarvojen ja ennen muuta, meluhaitoista huolimatta, erittäin runsaan virkistyskäytön vuoksi Keskuspuistoon rakentamisesta tulee luopua. Koillinen vihersormi Vartiosaari-Ramsinniemi-Meri-Rastila tulisi säilyttää nykyisellään, sillä se on viherverkoston luontainen yhteys idän suuntaan, koska ns. itäinen vihersormi pitää sisällään mm. golfkentän ja entisen kaatopaikka-alueen.

Turunväylän bulevardisointiin liittyvä rakentamisalue on liian laaja ulottuessaan Talin virkistysalueille ja Ulvilantien pohjoispuolelle. Munkkivuoren ja Pitäjänmäen väliset ulkoilumetsät tulee säilyttää laajempina sekä paikallisen virkistyskäytön että ekologisten yhteyksien turvaamiseksi. Malminkartanossa Kartanonmetsä tulee suojella ja rakentaminen ohjata keskusta-alueen ja junaradanvarren merkittävään tiivistämiseen, eikä Malminkartanonkaaren ympärille. Malminkartanonhuipulle yhteyden Mätäjoelta luova vihersormi on säilytettävä leveämpänä kuin luonnos esittää.

Natura-alueista suurimmat rakentamispaineet sijoittuvat Vanhankaupunginlahden lintuveden ympäristöön. Natura-alueeseen kuuluva, valtion omistama, mutta vielä luonnonsuojelualueena rauhoittamaton Purolahden niitty sijaitsee kaikkein lähimpänä Viikintietä ja peltoalueelle suunniteltua uutta rakentamista. Natura-alueen

ympäristöön on esitetty laajalti lisäasutusta, joka lisää virkistyskäyttöpainetta. Kaavassa tulee varautua mahdollisiin muutoksiin myöhemmin tarkentuvan Natura-arvion osoittamissa kohdissa. Luonnonsuojeluohjelmassa vahvistetaan kaikkia Natura-alueita niiden lähelle perustettavien uusien suojelualueiden avulla. Lisärakentaminen Viikin opetus- ja tutkimustilan alueelle on edellä esitetyn perusteella myös syytä harkita tarkemmin. Jos yliopiston peltoalueita supistetaan, niin Viikintien lisärakentaminen tulisi rajata Viikinojan länsipuolelle Viikinojaa säästäten. Tämän Eko-Viikin vieressä sijaitsevan alueen rakentamiseen lienee sovellettavissa Eko-Viikistä edelleen kehitettyjä ekologisen kaupunkipientalorakentamisen periaatteita. Viheraluetta Herttoniemen ja Vanhankaupunginlahden Natura-alueen välillä ei tule nykyisestään kaventaa tavalla, joka saattaisi olla tulkittavissa verrattaessa vallitsevaa tilannetta yleiskaavakartassa esitettyihin ylimalkaisiin merkintöihin. Mahdolliset muutosesitykset alueella on esitettävä selkeästi.

Haltialan peltojen virkistykselle ja linnustolle tärkeä pinta-ala uhkaa supistua Torpparinmäkeen suunnitellussa rakentamisalueen laajennuksessa. Rakentamisen todellinen tarve ja vaikutukset virkistykseen, maisemaan ja luontoon on syytä selvittää perusteellisesti.

Vantaanjokivarsi on nykyisin lähes kokonaisuudessaan rakentamatonta viheraluetta. Kaavaluonnoksessa uudet alueet ulottuvat hyvin lähelle rantaa Pikkukosken pohjoispuolella ja eri suunnilla Kehä I:n siltojen lähistöllä. Lisärakentamisen suunnittelussa tulee ottaa huomioon mm. Helsingipuiston turvaaminen ja rakentamisen sijoittuminen osittain vesistötulvien riskialueelle.

Melkin pohjoisosaan merkitty, meritäyttöön perustuva rakentamisalue aiheuttaisi hyötyyn nähden suuria muutoksia meriluonnolle. Se tulisi poistaa kaavasta.

Kaavamerkinnöistä

Kaavamääräykseen tulisi lisätä asianmukaisiin kohtiin viittaukset teemakarttoihin sen korostamiseksi, että yleiskaavakartan lisäksi myös muun muassa luonnonsuojeluohjelmaan ja metsäverkostoon sisältyvät arvokkaat alueet otetaan huomioon yleiskaavan mukaisia asemakaavoja ja muita suunnitelmia tehtäessä. Lisäksi lautakunta toivoo kaavan jatkotyössä huomioitavan Helsingin luonnon monimuotoisuuden toimintaohjelman kaavoitukseen liittyvät toimenpide-esitykset sekä valtuuston päätöksen metsäisen suojeluverkoston osoittamisesta yleiskaavassa.

Luonnonsuojelu-, luonto-, virkistys- ja viheralueet on merkittävä selkeästi kaavan lainvoimaisiksi tuleviin osiin. Suunnitelmien ja suuntaviivojen esittely lainvoimaa vaille jäävissä karttaliitteissä ei ohjaa riittävästi jatkosuunnittelua, mikäli esimerkiksi luonnonsuojelumääräysten rajoittamien ja muiden lähistöllä olevien alueiden rajausta tai oikeudellinen velvoittavuus tarkemmalle kaavoitukselle jää epäselväksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 16.12.2014 jatkovalmistelun ohjeesta, jonka mukaan luonnonsuojeluun varattu alue merkitään kaavamääräyksellä tai -merkinnällä huomioon otettavaksi yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Tämä menettely helpottaa jo perustettujen luonnonsuojelualueiden hahmottamista sekä tukee valmisteilla olevan luonnonsuojeluohjelman tavoitteita ja parantaa sen havainnollisuutta. Ympäristölautakunta pitää valmisteluohjetta kannatettavana.

Maankäytön tiivistäminen ja liikennejärjestelmä

Nykyiseen kaupunkirakenteeseen ja joukkoliikennejärjestelmään tukeutuva maankäytön tiivistäminen tarjoaa hyvän lähtökohdan energiatehokkaammalle kaupungille verrattuna hajautetumpaan maankäyttöratkaisuun. Kaupungin asukasmäärän voimakas kasvu lisää kuitenkin autoliikennettä pääväylillä ja kaduilla.

Yleiskaavaluonnoksessa on Liikkumisen kehittämissuunnitelman mukaisesti nostettu jalankulku ja pyöräily ensimmäiseksi liikennemuotojen hierarkiassa ja henkilöautoliikenne tulee vasta joukkoliikenteen jälkeen. Kehittämissuunnitelman tavoitteena on, että kokonaismatkamäärän kasvu ohjataan kokonaisuudessaan kestäviin liikkumismuotoihin eikä autoliikenteen matkamäärä kasva. Tämän tulisi olla myös yleiskaavan tavoitteena. Kaupunkibulevardien tavoitelähtöisen vaikutusten arvioinnin mukaan Kehä I:n eteläpuolella ja Helsingin sisällä henkilöautomatkojen määrän arvioidaan kuitenkin kasvavan.

Suurien väylien muuttaminen bulevardimaisemmiksi ja ajonopeuksien laskeminen ovat sinänsä kannatettavia suunnitelmia. Kaupunkibulevardien toteuttaminen edellyttää joukkoliikenteen tehostustoimia, keskeisenä osana laajan pikaraitiotieverkon. Lisäksi vaaditaan henkilöautoilua rajoittavia toimia kuten sujuvuusmaksujärjestelmän kehittäminen ja pysäköintimaksujen korottaminen. Toimien ajoittamisessa avainasemassa on yleiskaavaehdotuksen rinnalla laadittava toteuttamissuunnitelma. Siinä uusien rakentamisalueiden ajoitus tulee kytkeä liikenteellisiin ja ympäristöllisiin toteutusedellytyksiin.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Merkittävät joukkoliikenteen parantamistoimet tulee ehdottomasti ajoittaa ennen väylien varsien asuin- ja työpaikka-alueiden rakentamista. HLJ 2015 -luonnoksessa tähän ei ole kuitenkaan varauduttu. Kauempaa seudulta ja pääkaupunkiseudulta tulevien liityntäyhteydet bulevardien pikaraitiotieihin tulee suunnitella huolellisesti. Nyt liityntäpysäköintiä ei ole suunniteltu.

Autoliikenteen hinnoittelu, erityisesti sujuvuusmaksut, on tehokkain autoliikennemäärien vähentämiskeino. Hinnoittelu on välttämätöntä paitsi tehokkaimpana liikkumista ohjaavana ja sitä kautta ympäristö- ja terveyshaittoja sekä hiilidioksidipäästöjä vähentävänä toimena, mutta myös liikennehankkeiden rahoituksen mahdollistavana tekijänä. Autoliikenteen hinnoittelun suunnittelu tulisi aloittaa pikaisesti ja se tulisi tehdä avoimesti ja yhteistyössä eri toimijoiden kesken.

Vaikutusarviointi

Koska yleiskaavan vision aikajänne on hyvin pitkä, on vaikutusarviointien lähtökohtana pidettävä esimerkiksi vuotta 2030 tai 2035, jolle liikenne-ennusteet ovat kohtuullisen luotettavasti arvioitavissa. Valmisteltavana olevaa yleiskaavaa seuraava yleiskaava tullaan kuitenkin laatimaan 10–15 vuoden kuluttua, jolloin visioon tähtääviä ennusteita ja toteutusohjelmaa on taas mahdollista tarkentaa.

Kaupunkibulevardien toteuttamisen edellytyksinä olevilla liikennemäärien vähentämisellä ja väylien välityskyvyn laskemisella on hyvin merkittäviä vaikutuksia alueellisesti ja myös seudullisesti. Vaarana on, että liikennemäärät kasvavat alemmalla katuverkolla. Tällöin ilmanlaatu- ja meluhaitat voivat lisääntyä alueilla, joilla ne eivät tällä hetkellä ole merkittäviä. Liikenteen haittavaikutusten kohdentumisen arviointi edellyttää karttaesityksiä katuverkon liikennemääräistä sekä nykyisessä että tulevassa ennustetilanteessa.

Jatkotyössä tulee arvioida kaupunkibulevardien ja alemman katuverkon todennäköisiä liikennemääriä sekä raskaan liikenteen osuuksia. Käytetyissä skenaarioissa raskaan liikenteen osuus oli hyvin alhainen, vain 5 %. Liikennemääräarvion perusteella tulee arvioida alemmalle katuverkolle aiheutuvat ilmanlaatu- ja meluvaikutukset. Myös satamien lisääntyvän raskaan tavaraliikenteen reititys on tarpeen ottaa arvioissa huomioon.

Yleiskaavaluonnoksen mukaan kaupunkibulevardien pikaraitiotiet on mahdollista toteuttaa aluksi bussiyhteyksin. Myös näiden väliaikaisratkaisujen toteutettavuutta ja vaikutuksia väylien välityskykyyn, kulkutapajakaumaan, liikennemääriin sekä ilmanlaatu- ja

meluhaittoihin olisi syytä arvioida. Sähköbussilla haittavaikutukset olisivat merkittävästi pienempiä kuin dieselbussilla.

Liikenteen ilmanlaatuvaikutukset

Kaupungin tulee huolehtia siitä, että ilmansaasteiden pitoisuudet eivät ylitä niille asetettuja raja-arvoja siellä, missä ihmiset oleskelevat ja liikkuvat. Uusia alueita, joilla ilmanlaadun raja-arvot ylittyvät, ei tule rakentaa. Tämä tulee huomioida yleiskaavan vaikutusarvioinneissa ja toteutusohjelman suunnittelussa. Tällä hetkellä typpidioksidin vuosiraja-arvo ylittyy kantakaupungin vilkasliikenteisissä katukuiluissa. Ilmanlaadun mittaus- ja mallinnustulosten perusteella on ilmeistä, että pahimmissa katukuiluissa raja-arvo ylittyy edelleen vuonna 2015.

Kaupunkibulevardien vaikutusta ilmanlaatuun tutkittiin yleiskaavan taustaselvityksessä. Selvityksessä arvioitiin mallinnoksin ja aikaisempien mittausten perusteella ilmanlaatua erityyppisillä kaupunkibulevardeilla erilaisilla liikennemäärillä. Mallinnuksessa käytettiin tämänhetkisiä päästökertoimia, koska niiden ennustaminen tulevaisuudessa on erittäin hankalaa. Selvityksen mukaan typpidioksidin vuosiraja-arvo ylittyy kaikissa tarkastelluissa bulevardityypeissä.

Bulevardien suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota liikennemääriin, raskaan liikenteen osuuteen, liikenteen sujuvuuteen, kadun tuulettavuuteen ja katu- ja korttelirakenteen suunnitteluun. Ilmanlaatuselvityksen mukaan typpidioksidin vuosiraja-arvon ylittyminen katukuilussa on todennäköistä, mikäli kadun liikennemäärä ylittää 25 000 ajoneuvoa vuorokaudessa tai jos raskaan liikenteen määrä on yli 2000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Ruuhkautuminen heikentää ilmanlaatua huomattavasti.

Ajoneuvoteknologian kehitys ei tule lähitulevaisuudessa ratkaisemaan typpidioksidi- ja hiukkasongelmaa. Valitettavasti uusienkaan polttomootoriautojen todelliset päästöt eivät ole täyttäneet niille asetettuja odotuksia. Lisäksi ajoneuvokannan uusiutuminen ja sähköisen liikenteen lisääntyminen on hyvin hidasta ilman erityisiä tehostamistoimia, kuten kannustimia ja latausverkoston voimakasta laajentamista. Katupölypäästöjen määrään ei vaikuta moottoritekniikan kehittyminen tai käytetty energialähde, joten liikennemäärien yhä kasvaessa katupölyn terveyshaitat korostuvat ilman erityistoimenpiteitä.

Liikenteen meluvaikutukset

Kaupunkibulevardien toteutuminen ja kaupunkirakenteen tiivistäminen keskustoihin ja niiden ympärille sekä raideliikenteen asemien ja

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

keskeisten pysäkkien ympäristöön kasvattaa melulle altistuvien ihmisten määrää. Toisaalta uusi kaupunkirakenne voi estää melun leviämistä laajemmalle ympäristöön ja paikoitellen jopa parantaa melutilannetta esim. virkistysalueilla.

Luonnoksessa ei ole esitetty liikennemeluvaikutusten arviointia. Yleiskaavassa on tärkeää tunnistaa alueet, joiden meluntorjunnan suunnittelussa asemakaavatasolla on odotettavissa suuria haasteita. Jatkovalmistelun yhteydessä tulee arvioida liikenne-ennusteiden mukaiset liikenteen vaikutukset melutilanteeseen sekä uusilla että nykyisillä asuinalueilla. Selvityksestä tulee käydä ilmi, millä alueilla tilanne paranee tai huonontuu ja ovatko muutokset merkittäviä.

Asumisen sijoittaminen bulevardien varrelle vaatii erityisratkaisuja, jotta asuinympäristön terveellisyys voidaan turvata. Yleiskaavatyön yhteydessä on laadittu ansiokas Asuinkorttelit kaupunkibulevardien varrella -selvitys, jossa etsittiin asuinrakentamisen uusia konsepteja vilkkaasti liikennöityjen väylien varsille. Selvityksessä liikenteen aiheuttamien melu- ja ilmanlaatuhaittojen haaste on hyvin tunnistettu. Raportin suositusten mukaan bulevardien varrella olevan julkisivun tulee lähtökohtaisesti olla melulta suojaava kaksoisjulkisivu tai massiivijulkisivu, jolloin asuinhuoneet voidaan sijoittaa suojaisemman pihan puolelle.

Kaupunkibulevardien toteuttamisen edellytyksenä olevia erityisratkaisuja tulee edelleen kehittää aktiivisesti yhteistyössä ympäristöterveyden asiantuntijoiden ja viranomaistahojen kanssa. Jatkossa tulee varmistaa, että esitettyä keinopalettia todella myös käytetään sekä bulevardeilla että muissa liikenteen haittojen kannalta haastavissa kohteissa.

Ensisijainen haittojen vähentämiskeino myös katubulevardeilla tulee kuitenkin olla päästöjen pienentäminen liikenteeseen vaikuttamalla. Riittävän ilmanlaadun turvaaminen on meluntorjuntaa vaikeampaa ja vaatii autoliikennemäärien huomattavaa vähenemistä. Samoin viihtyisän katutilan aikaansaaminen jalankulkijoille ja pyöräilijöille on erittäin haastavaa, jollei korkeita melutasoja ja ilman epäpuhtauspitoisuuksia saada alenemaan.

Viheraluestrategiassa on tunnistettu myös hiljaisuuden ja äänimaiseman kokemuksen merkitys viheralueilla. Rauha ja hiljaisuus korostuvat, kun ihmisiltä kysytään ulkoilun alueiden tärkeitä arvoja. Viheralueiden kehityskuvan yhtenä tavoitteena onkin, että yhtenäisissä kaupunkimetsissä, merimaiseman äärellä ja saaristossa voi kokea rauhaa ja hiljaisuutta. Tämä tavoite on merkittävä myös

valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden näkökulmasta, sillä alueidenkäytössä tulee edistää hiljaisten alueiden säilymistä.

Jatkotyössä tulisi arvioida esim. karttatarkasteluna maankäytön muutosalueiden ja liikennejärjestelmän vaikutuksia kaupunkimaisiin hiljaisiin alueisiin. Lähtöaineistona voidaan käyttää esimerkiksi nykyisen yleiskaavan taustaselvityksessä ja Helsingin kaupungin meluselvityksessä 2012 asukaskyselyn perusteella karkeasti määritellyjä hiljaisia alueita.

Merialuesuunnittelu

Uusi yleiskaava pyrkii tehostamaan Helsingin edustan merialueen käyttöä, saavutettavuutta ja houkuttelevuutta. Yleiskaavassa olisi kuitenkin muistettava, että merialueelle kohdistuu jo nyt voimakas ihmistoiminnan aiheuttama käyttöpaine. Suunnitelmallinen vesialueiden käyttö yhteen sovittaa ja edistää eri käyttömuotojen synergioita ja auttaa ratkaisemaan mahdollisia ristiriitoja jo ennakolta. Olennaisia luontoarvoja omaavat saaret, luodot ja ranta-alueet on syytä huomioida omilla kaavamerkinnoillään. Erityishuomiota tulee kiinnittää rakentamattomien, luonnontilaisten kaltaisten ranta-alueiden säilyttämiseen. Lisäksi kaupungin tulisi ainakin muutosalueiden osalta parantaa tietopohjaa vedenalaisen luonnon merkittävistä luontoarvoista haittojen vähentämiseksi.

Olennaisia luontoarvoja omaavat saaret, luodot ja ranta-alueet on syytä huomioida omilla kaavamerkinnoillään. Erityishuomiota tulee kiinnittää rakentamattomien, luonnontilaisten kaltaisten ranta-alueiden säilyttämiseen. Lisäksi kaupungin tulisi ainakin muutosalueiden osalta parantaa tietopohjaa vedenalaisen luonnon merkittävistä luontoarvoista haittojen vähentämiseksi.

Helsingin yleiskaavaselostukseen olisi hyvä sisällyttää tarkastelu Helsingin edustan merialueen eri toiminnoista ja siitä, miten nykyiset ja tulevat erilaiset toiminnot aiotaan sovittaa Helsingin edustan merialueelle merialuesuunnittelun avulla. Tällaisia ovat mm. laivareitit, läjitystoiminta, jäteveden purkupaikat, kaapelit ja putket sekä vedenalaisen luonnon suojeleminen.

Suomen ympäristökeskuksen ”Ilmastonmuutoksen vaikutus merialuesuunnitteluun”-hankkeessa (MARISPLAN) tuotetaan tietoa merialuesuunnittelun haasteista Helsingin kaupungin merialueella. Tätä tietoa voidaan hyödyntää merialueille jo kohdistuvien ja yleiskaavaluonnoksessa suunniteltujen toimintojen yhteensovittamisessa. Suunnitelmallinen vesialueiden käyttö on yhtenä

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

päämääränä myös kaupunginhallituksen hyväksymässä Itämerihaasteen toimenpideohjelmassa.

EU:n meristrategiadirektiivi (2008/56/EY) ja vesipolitiikan puitedirektiivi (2000/60/EY) asettavat Suomenlahdelle tavoitteeksi hyvän tilan. Koko Helsingin edustan merialueen ekologinen tila on kuitenkin vain välttävä. Helsingin yleiskaavaselostuksessa tulisi huomioida EU:n ja muiden kansainvälisten tahojen Itämeren tilalle asettamat tavoitteet, jotta ihmistoimintojen määrän kasvu ei vaaranna tavoitteiden saavuttamista, vaan pikemminkin edistää sitä.

Ympäristöhäiriöitä aiheuttavat toiminnot

Teolliset toiminnot ja jätehuoltoalueet

Helsingin yleiskaava 2002 valmistelun yhteydessä laadittiin erilliselvitys ympäristöhäiriöitä aiheuttavista toiminnoista ja niiden haitoista. Tämä selvitys on tarpeen päivittää. Selvityksessä voidaan hyödyntää lähtötietoina teollisten toimintojen kartoitusta, jonka ympäristökeskus laatii tämän kevään aikana.

Yleiskaavaluonnoksen mukaan uutta asumista suunnitellaan mm. Konalan ja Viikinrannan teollisuusalueiden välittömään läheisyyteen. Näillä alueilla on monia ympäristöhäiriöitä aiheuttavia toimintoja, jotka rajoittavat lähialueen maankäyttöä tai joiden toimintaa lähialueen muuttuva maankäyttö voi rajoittaa. Tällaisia toimintoja ovat mm. murskaamot, rakennusjätteen käsittelypaikat ja siirtokuormausasemat, joiden toiminta ja liikenne tuottaa merkittäviä melu- ja pölyhaittoja.

Kaavavalmistelun yhteydessä tulee kuitenkin huolehtia siitä, että rakentamisessa ja muussa yritystoiminnassa syntyvien jätteiden siirtokuormaus-, välivarasto- ja käsittelypaikkoja on jatkossakin käytettävissä.

HSY:n Sorttiasemien säilyminen Konalassa ja Kivikossa tukee kotitalouksien ja pienyritysten jätehuoltoon liittyviä tarpeita.

Helikopterikenttä

Kaupallisen helikopterikentän sijoittumismahdollisuuksista on laadittu erillinen selvitys, jossa on arvioitu myös meluvaikutuksia. Sen mukaan parhaat toimintaedellytykset helikopterikentän toiminnalle olisivat Helsinki-Vantaan lentoaseman alueella. Paras sijoituspaikka Helsingin alueella olisi Kivikko, jonka läheisyyteen on yleiskaavaluonnoksessa osoitettu runsaasti uutta asuntovaltaista aluetta. Helikopterikentän toiminnan aiheuttamien meluvaikutusten vuoksi helikopterikenttä ei sovellu Kivikkoon.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

Rakentamista ja niiden massataloutta palvelevat alueet

Yleiskaavoituksessa tulisi huomioida myös rakentamista palvelevien erilaisten massojen välivarastointi-, läjitys- ja hyötykäyttöalueiden sekä huoltoalueiden tarve ja sijoitusmahdollisuudet. Yleiskaavan yhteydessä tulisi esittää toiminnoille alustava tilavaraus- ja sijoitussuunnitelma, joka huomioi sekä rakennus- ja kuljetuslogistiikan että ekotehokkuuden vaatimukset.

Tapahtuma-alueet

Kaupungin strategian tavoitteena on edistää erilaisten kaupunkia elävöittävien ja yritystoimintaa edistävien tapahtumien järjestämistä. Suurille konserteille on kuitenkin vähän järjestämispaikkoja. Tällöin on riskinä, että lisääntyvistä tapahtumista ympäristölle aiheutuvat meluhaitat kuormittavat samojen alueiden asukkaita toistuvasti. Konserteille ja muille suurille yleisötapahtumille tulisikin melukuormituksen hajauttamiseksi voida osoittaa riittävästi vaihtoehtoisia paikkoja, mahdollisesti osin väliaikaiskäyttöönkin vapautuvilta alueilta. Yksi tällainen uusi, harkittava kohde voisi olla esimerkiksi Malmin lentoasemakäytöstä mahdollisesti vapautuva kenttäalue.

Käsittely

Vastaehdotus:

Leo Stranius: Kappaleen 2 jälkeen lisäys:

"Yleiskaavassa on kuitenkin varsinaisen tiivistämisen lisäksi mukana rakentamista virkistysalueille. Ongelman vähentämiseen tulisi kiinnittää kaavan jatkotyössä huomiota."

Kannattajat: Timo Pyhälähti

Vastaehdotus:

Anita Vihervaara: kohta 4 3virke

Helsingin strategiaohjelman mukainen hyvinvoiva helsinkiläinen tarvitsee eheän viherverkoston sekä riittävät tilavaraukset virkistustoiminoille.

Kannattajat: Timo Pyhälähti

Ympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä lisäyksen.

Vastaehdotus:

Leo Stranius: Kappaleen 16 jälkeen lisäys:

"Isoista ympäristöongelmista yleiskaava-aineisto ottaa kantaa lähinnä ilmastonmuutokseen. Luonnon monimuotoisuuden väheneminen on

kuitenkin vähintään yhtä suuri ongelma. Suomi on sitoutunut pysäyttämään luonnon monimuotoisuuden vähenemisen vuoteen 2020 mennessä ja myös Helsingin kaupungilla on tavoiteohjelma luonnon monimuotoisuuden tukemiseksi. Tavoitteissa on mahdoton onnistua, jos niihin tähtääviä toimenpiteitä ei sisällytetä kaavoitukseen."

Kannattajat: Timo Pyhälähti

Ympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä lisäyksen.

Vastaehdotus:

Leo Stranius: Kappaleen 22 jälkeen lisäys:

"Ekologisen verkoston keskeiset osat (perustetut suojelualueet, suojeluun varattavat muut alueet, luo-alueet, erilaiset viheralueet) tulee kaikki osoittaa oikeusvaikutteisella kartalla."

Kannattajat: Timo Pyhälähti

Vastaehdotus:

Leo Stranius: Kappaleen 26 jälkeen / muutostarpeita alkuun:

"Kaavaa tulisi kehittää siihen suuntaan, että rakentamista tärkeille luonto- ja virkistysalueille vähennettäisiin."

Kannattajat: Timo Pyhälähti

Vastaehdotus:

Leo Stranius: Kappaleen 27 jälkeen:

"Koillinen vihersormi Vartiosaari-Ramsinniemi-Meri-Rastila tulisi säilyttää nykyisellään, sillä se on viherverkoston luontainen yhteys idän suuntaan, koska ns. itäinen vihersormi pitää sisällään mm. golfkentän ja entisen kaatopaikka-alueen."

Kannattajat: Timo Pyhälähti

Vastaehdotus:

Leo Stranius: Kappaleen 27 jälkeen:

"Kulttuuri- ja luontoarvoiltaan valtakunnallisestikin ainutlaatuiselle Tuomarinkylän RKY-alueelle ja Siliuksenmäelle suunniteltu rakentaminen ja raideliikenne ei ole ekologisesti kestävä ja haittaa vakavasti myös alueen aktiivista harrastus- ja virkistystoimintaa. Helsingipuistoon kuuluvan alueen rakentamisesta tulee luopua."

Kannattajat: Timo Pyhälähti

Vastaehdotus:

Leo Stranius: Kappaleen 28 jälkeen lisäys:

"Malminkartanossa Kartanonmetsä tulee suojella ja rakentaminen

ohjata keskusta-alueen ja junaradanvarren merkittävään tiivistämiseen, eikä Malminkartanonkaaren ympärille. Malminkartanonhuipulle yhteyden Mätäjoelta luova vihersormi on säilytettävä leveämpänä kuin luonnos esittää."

Kannattajat: Timo Pyhälähti

Vastaehdotus:

Leo Stranius: Kappaleen 29 jälkeen lisäys:

"Lisärakentaminen Viikin opetus- ja tutkimustilan alueelle on edellä esitetyn perusteella myös syytä harkita tarkemmin. Jos yliopiston peltoalueita supistetaan, niin Viikintien lisärakentaminen tulisi rajata Viikinojan länsipuolelle Viikinojaa säästään. Tämän Eko-Viikin vieressä sijaitsevan alueen rakentamiseen lienee sovellettavissa Eko-Viikistä edelleen kehitettyjä ekologisen kaupunkipientialorakentamisen periaatteita."

Kannattajat: Timo Pyhälähti

Vastaehdotus:

Timo Pyhälähti:

Lisäys kappaleen 29 loppuun: Viheraluetta Herttoniemen ja Vanhankaupunginlahden Natura-alueen välillä ei tule nykyisestäään kaventaa tavalla, joka saattaisi olla tulkittavissa verrattaessa vallitsevaa tilannetta yleiskaavakartassa esitettyihin ylimalkaisiin merkintöihin. Mahdolliset muutosesitykset alueella on esitettävä selkeästi.

Kannattajat: Leo Stranius

Vastaehdotus:

Leo Stranius: Kappaleen 30 jälkeen lisäys:

"Rakentamisen todellinen tarve ja vaikutukset virkistykseen, maisemaan ja luontoon on syytä selvittää perusteellisesti."

Kannattajat: Timo Pyhälähti

Ympäristölausun päätti yksimielisesti hyväksyä lisäyksen.

Esityksen muutos, Päivi Kippo-Edlund:

Väliotsikon "Kaavamerkinnöistä" jälkeen uusi kappale ennen kappaletta 33: "Kaavamääräykseen tulisi lisätä asianmukaisiin kohtiin viittaukset teemakarttoihin sen korostamiseksi, että yleiskaavakartan lisäksi myös muun muassa luonnonsuojeluohjelmaan ja metsäverkostoon sisältyvät arvokkaat alueet otetaan huomioon yleiskaavan mukaisia asemakaavoja ja muita suunnitelmia tehtäessä."

Ympäristölausun päätti yksimielisesti hyväksyä lisäyksen.

Vastaehdotus:

Timo Latikka:

Kohdan 31 jälkeen: Kaavaluonnoksessa ehdotetaan Malmin lentoasemaa koskevan kaavamerkinnän kumoamista ja nykyisen liikennealuemerkinnän muuttamista taajama-alueeksi. Voimassa olevassa maakuntakaavassa Malmin lentoaseman kaavamerkintä on yleiskaavan hyväksymisen aikaan edelleen liikennealue, joten se on säilytettävä yleiskaavassakin. Yleiskaava ei saa olla ristiriidassa maakuntakaavan kanssa. Ympäristölautakunta esittää, että merkinnän muuttamisesta luovutaan ja alue säilytetään liikennealueena.

Ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Anita Vihervaara:

Kohta 31 Malmin lentokentän ympäristöä ei ole merkitty viher- ja luontoalueeksi ja Longinojan ympärille rakentuvaa vihersormea ei tunnista kaavaehdotuksesta. Ojan alkuperä on kaksijakoinen ja toinen alkaa Puistolasta ja toinen Tattarisuon lähteen pohjavesialueelta. Osa ojasta on lentokentän alla putkessa. Haarat yhtyvät ja oja laskee Vantaan jokeen. Tämä on osa vihersormea mutta pääosa vihersormesta tuhoutuu luonnoksen perusteella. Kaupunki tarvitsee kaikilla suunnilla pitkän ja leveät vihersormet.

Kannattajat: Timo Pyhälähti

Vastaehdotus:

Timo Latikka:

Kohdan 31 jälkeen: Malmin lentokenttä on osa Koillis-Helsingin vihersormea, merkittävä osa alueen asukkaiden virkistysmahdollisuuksia, merkittävä suomalaiselle lentotaidolle ja lentoturvallisuudelle, valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Alue on myös merkittävä levähdysalue uhanalaiselle heinäkurpalle ja pesimäalue valkoselkätikalle. Muutoksella on vaikutusta purotaimenelle ja vuollejokisimpukalle.

Kannattajat: Leo Stranius

Vastaehdotus:

Leo Stranius: Lisäys kappaleen 33 jälkeen:

"Jos joillekin viheralueille päädytään yleiskaavoittamaan sillä varauksella, että ne pyritään säilyttämään luontaisina mahdollisimman pitkään, eivät aikatavoitteet saa jäädä ohjeellisiksi, vaan niistä tulee tehdä oikeudellisesti sitovia (esimerkiksi: alueen on säilytettävä nykyisellään vuoteen 2040 eikä sille sitä ennen saa laatia asemakaavaa)."

Kannattajat: Timo Pyhälähti

Vastaehdotus:

Leo Stranius: Kappaleen 33 jälkeen lisäys:

"Lisäksi lautakunta toivoo kaavan jatkotyössä huomioitavan Helsingin luonnon monimuotoisuuden toimintaohjelman kaavoitukseen liittyvät toimenpide-esitykset sekä valtuuston päätöksen metsäisen suojeilverkoston osoittamisesta yleiskaavassa."

Kannattajat: Timo Pyhälähti

Ympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä lisäyksen.

Vastaehdotus:

Leo Stranius: Kappaleen 54 jälkeen:

"Olennaisia luontoarvoja omaavat saaret, luodot ja ranta-alueet on syytä huomioida omilla kaavamerkinnoillään. Erytishuomiota tulee kiinnittää rakentamattomien, luonnontilaisten kaltaisten ranta-alueiden säilyttämiseen. Lisäksi kaupungin tulisi ainakin muutospainealueiden osalta parantaa tietopohjaa vedenalaisen luonnon merkittävistä luontoarvoista haittojen vähentämiseksi."

Kannattajat: Timo Pyhälähti

Vastaehdotus:

Timo Pyhälähti: Lisäys kappaleen 29 loppuun: Viheraluetta Herttoniemen ja Vanhankaupunginlahden Natura-alueen välillä ei tule nykyisestä kaventaa tavalla, joka saattaisi olla tulkittavissa verrattaessa vallitsevaa tilannetta yleiskaavakartassa esitettyihin ylimalkaisiin merkintöihin. Mahdolliset muutosesitykset alueella on esitettävä selkeästi.

Kannattajat: Leo Stranius

Vastaehdotus:

Timo Pyhälähti: Lisäys kappaleen 33 jälkeen omaksi kappaleekseen: Luonnonsuojelu-, luonto-, virkistys- ja viheralueet on merkittävä selkeästi kaavan lainvoimaisiksi tuleviin osiin. Suunnitelmien ja suuntaviivojen esittely lainvoimaa vaille jäävissä karttaliitteissä ei ohjaa riittävästi jatkosuunnittelua, mikäli esimerkiksi luonnonsuojelumääräysten rajoittamien ja muiden lähistöllä olevien alueiden rajaus tai oikeudellinen velvoittavuus tarkemmalle kaavoitukselle jää epäselväksi.

Kannattajat: Anita Vihervaara

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Kappaleen 2 jälkeen lisäys:
"Yleiskaavassa on kuitenkin varsinaisen tiivistämisen lisäksi mukana rakentamista virkistysalueille. Ongelman vähentämiseen tulisi kiinnittää kaavan jatkotyössä huomiota."

Jaa-äännet: 1
Timo Korpela

Ei-äännet: 8
Joona Haavisto, Timo Latikka, Matti Niemi, Sirpa Norvio, Tuula Palaste-Eerola, Timo Pyhälähti, Leo Stranius, Anita Vihervaara

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Kappaleen 22 jälkeen lisäys:
"Ekologisen verkoston keskeiset osat (perustetut suojelualueet, suojeluun varattavat muut alueet, luo-alueet, erilaiset viheralueet) tulee kaikki osoittaa oikeusvaikutteisella kartalla."

Jaa-äännet: 5
Joona Haavisto, Timo Korpela, Matti Niemi, Sirpa Norvio, Anita Vihervaara

Ei-äännet: 4
Timo Latikka, Tuula Palaste-Eerola, Timo Pyhälähti, Leo Stranius

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Kappaleen 26 jälkeen / muutostarpeita alkuun:
"Kaavaa tulisi kehittää siihen suuntaan, että rakentamista tärkeille luonto- ja virkistysalueille vähennettäisiin."

Jaa-äännet: 3
Joona Haavisto, Timo Korpela, Matti Niemi

Ei-äännet: 6
Timo Latikka, Sirpa Norvio, Tuula Palaste-Eerola, Timo Pyhälähti, Leo Stranius, Anita Vihervaara

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Kappaleen 27 jälkeen:
"Koillinen vihersormi Vartiosaari-Ramsinniemi-Meri-Rastila tulisi säilyttää nykyisellään, sillä se on viherverkoston luontainen yhteys idän

suuntaan, koska ns. itäinen vihersormi pitää sisällään mm. golfkentän ja entisen kaatopaikka-alueen."

Jaa-äännet: 2

Joona Haavisto, Matti Niemi

Ei-äännet: 5

Timo Korpela, Tuula Palaste-Eerola, Timo Pyhälähti, Leo Stranius, Anita Vihervaara

Tyhjä: 2

Timo Latikka, Sirpa Norvio

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kappaleen 27 jälkeen:

"Kulttuuri- ja luontoarvoiltaan valtakunnallisestikin ainutlaatuiselle Tuomarinkylän RKY-alueelle ja Siliuksenmäelle suunniteltu rakentaminen ja raideliikenne ei ole ekologisesti kestävä ja haittaa vakavasti myös alueen aktiivista harrastus- ja virkistystoimintaa. Helsingipuistoon kuuluvan alueen rakentamisesta tulee luopua."

Jaa-äännet: 4

Joona Haavisto, Timo Korpela, Matti Niemi, Tuula Palaste-Eerola

Ei-äännet: 4

Timo Latikka, Timo Pyhälähti, Leo Stranius, Anita Vihervaara

Tyhjä: 1

Sirpa Norvio

Puheenjohtajan ääni ratkaisi eli lisäystä ei toteutettu.

6 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kappaleen 28 jälkeen lisäys:

"Malminkartanossa Kartanonmetsä tulee suojella ja rakentaminen ohjata keskusta-alueen ja junaradanvarren merkittävään tiivistämiseen, eikä Malminkartanonkaaren ympärille. Malminkartanonhuipulle yhteyden Mätäjoelta luova vihersormi on säilytettävä leveämpänä kuin luonnos esittää."

Jaa-äännet: 3

Joona Haavisto, Matti Niemi, Sirpa Norvio

Ei-äännet: 5

Timo Latikka, Tuula Palaste-Eerola, Timo Pyhälähti, Leo Stranius, Anita Vihervaara

Tyhjä: 1

Timo Korpela

7 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Kappaleen 29 jälkeen lisäys:

"Lisärakentaminen Viikin opetus- ja tutkimustilan alueelle on edellä esitetyn perusteella myös syytä harkita tarkemmin. Jos yliopiston peltoalueita supistetaan, niin Viikintien lisärakentaminen tulisi rajata Viikinojan länsipuolelle Viikinojaa säästään. Tämän Eko-Viikin vieressä sijaitsevan alueen rakentamiseen lienee sovellettavissa Eko-Viikistä edelleen kehitettyjä ekologisen kaupunkipientalorakentamisen periaatteita."

Jaa-äännet: 3

Joona Haavisto, Timo Latikka, Sirpa Norvio

Ei-äännet: 6

Timo Korpela, Matti Niemi, Tuula Palaste-Eerola, Timo Pyhälähti, Leo Stranius, Anita Vihervaara

8 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lisäys kappaleen 29 loppuun: Viheraluetta Herttoniemen ja Vanhankaupunginlahden Natura-alueen välillä ei tule nykyisestäään kaventaa tavalla, joka saattaisi olla tulkittavissa verrattaessa vallitsevaa tilannetta yleiskaavakartassa esitettyihin ylimalkaisiin merkintöihin. Mahdolliset muutosesitykset alueella on esitettävä selkeästi.

Jaa-äännet: 3

Joona Haavisto, Timo Korpela, Timo Latikka

Ei-äännet: 4

Matti Niemi, Timo Pyhälähti, Leo Stranius, Anita Vihervaara

Tyhjä: 2

Sirpa Norvio, Tuula Palaste-Eerola

9 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Kohdan 31 jälkeen:

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno

FI02012566

Malmin lentokenttä on osa Koillis-Helsingin vihersormea, merkittävä osa alueen asukkaiden virkistysmahdollisuuksia, merkittävä suomalaiselle lentotaidolle ja lentoturvallisuudelle, valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Alue on myös merkittävä levähdysalue uhanalaiselle heinäkurpalle ja pesimäalue valkoselkätikalle. Muutoksella on vaikutusta purotaimenelle ja vuollejokisimpukalle.

Jaa-äännet: 3

Joona Haavisto, Timo Korpela, Matti Niemi

Ei-äännet: 6

Timo Latikka, Sirpa Norvio, Tuula Palaste-Eerola, Timo Pyhälähti, Leo Stranius, Anita Vihervaara

10 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kohta 31 Malmin lentokentän ympäristöä ei ole merkitty viher- ja luontoalueeksi ja Longinojan ympärille rakentuvaa vihersormea ei tunnista kaavaehdotuksesta. Ojan alku on kaksijakoinen ja toinen alkaa Puistolasta ja toinen Tattarisuon lähteen pohjavesialueelta. Osa ojasta on lentokentän alla putkessa. Haarot yhtyvät ja oja laskee Vantaan jokeen. Tämä on osa vihersormea mutta pääosa vihersormesta tuhoutuu luonnoksen perusteella. Kaupunki tarvitsee kaikilla suunnilla pitkän ja leveät vihersormet.

Jaa-äännet: 4

Joona Haavisto, Timo Korpela, Matti Niemi, Sirpa Norvio

Ei-äännet: 4

Timo Latikka, Timo Pyhälähti, Leo Stranius, Anita Vihervaara

Tyhjä: 1

Tuula Palaste-Eerola

Puheenjohtajan ääni ratkaisi eli esitystä ei lisätty.

11 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisäys kappaleen 33 jälkeen omaksi kappaleekseen: Luonnonsuojelu-, luonto-, virkistys- ja viheralueet on merkittävä selkeästi kaavan lainvoimaisiksi tuleviin osiin. Suunnitelmien ja suuntaviivojen esittely lainvoimaa vaille jäävissä karttaliitteissä ei ohjaa riittävästi jatkosuunnittelua, mikäli esimerkiksi luonnonsuojelumääräysten rajoittamien ja muiden lähistöllä olevien

alueiden rajausta tai oikeudellinen velvoittavuus tarkemmalle kaavoitukselle jää epäselväksi.

Jaa-äännet: 2

Timo Korpela, Matti Niemi

Ei-äännet: 6

Joona Haavisto, Sirpa Norvio, Tuula Palaste-Eerola, Timo Pyhälähti, Leo Stranius, Anita Vihervaara

Tyhjä: 1

Timo Latikka

12 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisäys kappaleen 33 jälkeen:

"Jos joillekin viheralueille päädytään yleiskaavoittamaan sillä varauksella, että ne pyritään säilyttämään luontaisina mahdollisimman pitkään, eivät aikatavoitteet saa jäädä ohjeellisiksi, vaan niistä tulee tehdä oikeudellisesti sitovia (esimerkiksi: alueen on säilyttävä nykyisellään vuoteen 2040 eikä sille sitä ennen saa laatia asemakaavaa)."

Jaa-äännet: 6

Joona Haavisto, Timo Korpela, Timo Latikka, Matti Niemi, Sirpa Norvio, Anita Vihervaara

Ei-äännet: 2

Timo Pyhälähti, Leo Stranius

Tyhjä: 1

Tuula Palaste-Eerola

13 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kappaleen 54 jälkeen:

"Olenaisia luontoarvoja omaavat saaret, luodot ja ranta-alueet on syytä huomioida omilla kaavamerkinnoillaan. Eriyishuomiota tulee kiinnittää rakentamattomien, luonnontilaisten kaltaisten ranta-alueiden säilyttämiseen. Lisäksi kaupungin tulisi ainakin muutospainalueiden osalta parantaa tietopohjaa vedenalaisen luonnon merkittävistä luontoarvoista haittojen vähentämiseksi."

Jaa-äännet: 1

Matti Niemi

Ei-äänet: 8

Joona Haavisto, Timo Korpela, Timo Latikka, Sirpa Norvio, Tuula Palaste-Eerola, Timo Pyhälähti, Leo Stranius, Anita Vihervaara

Timo Latikka: Tulen jättämään kirjallisen perustelun.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Jari Viinanen, ympäristötarkastaja (ilmasto), puhelin: +358 9 310 31519
jari.viinanen(a)hel.fi

Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja (luonto ja virkistys), puhelin: +358 9 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Suvi Haaparanta, ympäristötarkastaja (liikenne), puhelin: +358 9 310 32061
suvi.haaparanta(a)hel.fi

Jari-Pekka Pääkkönen, johtava ympäristötutkija (vedet), puhelin: +358 9 310 31536
jari-pekka.paakkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yleiskaavaluonnoksen selostus: Kaupunkikaava - Helsingin uusi yleiskaava, päivätty 25.11.2014, päivitetty Kslk:n 16.12.2014 päätöksen mukaiseksi
- 2 Yleiskaavaluonnoksen kartta, päivätty 25.11.2014, päivitetty Kslk:n 16.12.2014 päätöksen mukaiseksi
- 3 Eriävän mielipiteen perustelu - Yleiskaava.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Lausuntoehdotus

Ympäristölautakunta antaa seuraavan lausunnon.

Yleiskaavaluonnoksen mukainen kaupunkirakenteen tiivistäminen on kannatettavaa. Se parantaa sekä asumisen että liikkumisen energiatehokkuutta. Kestäviä liikkumistapoja korostava liikennemuotojen hierarkia, joka suosii kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä, tarjoaa hyvän lähtökohdan liikennejärjestelmän kehittämiseksi vähäpäästöisempään suuntaan.

Ilmastonmuutoksen hillinnän näkökulmasta yleiskaavaluonnos tukee hyvin seudullista maankäyttöä. Vaikutusten arvioinnissa jää kuitenkin epäselväksi, miten kaavaratkaisu tiivistämisen lisäksi tukee Helsingin omien päästötavoitteiden toteutumista. Yleiskaavaan tulisi merkitä alueita, joilla tähdätään mahdollisimman suureen

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

energiaomavaraisuuteen ja hiilineutraalisuuteen. Energiatehokkaan uudisrakentamisen lisäksi on tärkeää, että yleiskaavalla tuetaan ilmastotavoitteiden toteutumista myös jo rakennetuilla alueilla. Yleiskaavassa tulisikin esittää lähivuosikymmenien merkittävimmät energiatehokkuuden parantamisalueet.

Yleiskaavaluonnos tukee laajojen yhtenäisten viheralueiden säilymistä, vihersormien ylläpitämistä ja viheryhteyksien vahvistamista. Kuitenkin osa uusista rakentamisalueista sijoittuu nykyisille viher- ja virkistysalueille. Suunnitelmien mukaan Keskuspuisto kaventuu huomattavasti Hämeenlinnanväylän itäpuolella. Tämä ei suoraan vaikuta arvokkaihin luontoarvoihin, mutta supistaa yhtenäistä puistoaluetta ja vähentää sen virkistyskäyttömahdollisuuksia. Tästä syystä Keskuspuistoon rakentamisesta tulee luopua.

Kaupungin kasvusta aiheutuvan liikennemäärän lisääntymisen hallinta on haasteellista. Liikkumisen kehittämissuunnitelman tavoitteena on, että kokonaismatkamäärän kasvu ohjataan kokonaisuudessaan kestäviin liikkumismuotoihin eikä autoliikenteen matkamäärä kasva. Yleiskaavassa tulee selkeämmin esittää, miten suunniteltu liikennejärjestelmä kykenee vastaamaan eri toteutusvaiheissa näihin tavoitteisiin.

Yleiskaavan vision aikajänne ylittää vuoteen 2050 saakka. Tämä vaikeuttaa monien vaikutusarviointien tekemistä. Esimerkiksi yleiskaavatyölle keskeisten liikenteen haittojen arviointi on lähes mahdotonta näin pitkällä aikavälillä monien liikennejärjestelmän kehittymiseen ja ajoneuvojen päästöihin liittyvien epävarmuustekijöiden vuoksi. Tämä kytkeytyy erityisesti kaupunkibulevardien toteuttamisedellytyksiin.

Kaavan toteutusohjelman valmistelun yhteydessä on tarpeen pyrkiä konkretisoimaan visioon tähtäävää kehityspolkua asettamalla sille välietappeja. Liikenteen haittojen arviointi edellyttää esimerkiksi vuoden 2030 tai 2035 tarkastelua, jolle kuvataan liikennejärjestelmän tavoitevaihe ja siihen liittyvät liikennemääräennusteet. Tämän perusteella voidaan arvioida tarkemmin liikenteen haittoja ja kaupunkibulevardien toteutuskelpoisuutta. Terveellisen asuin ympäristön ja viihtyisän katutilan muodostumisen edellytyksenä on liikenteen ilmanlaatu- ja meluhaittojen vähentäminen.

Ilmasto

Kaupunginvaltuuston 2012 hyväksymässä kaupungin ympäristöpolitiikassa on asetettu tavoitteeksi hiilineutraali Helsinki vuonna 2050. Tämän tulee olla läpäisevänä näkökulmana

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

yleiskaavatyössä. Yleiskaavan tulisi luoda mahdollisimman hyvät edellytykset Helsingille vähentää päästöjä ja sopeutua ilmastonmuutokseen sekä osoittaa kaupungin aktiivinen rooli päästöjen vähentämisessä. Yleiskaavan tavoitteissa ja vaikutusarvioinnissa tuleekin tarkemmin tuoda esiin yleiskaavan ilmastotavoitteet ja keinovalikoima päästöjen vähentämisen kokonaisuudessa.

Yleiskaava tukee hyvin seudullista maankäyttöä ilmastonmuutoksen hillinnän näkökulmasta. Mahdollistamalla mittavan väestönkasvun Helsinkiin yleiskaavaluonnos vähentää tehokkaasti liikenteen seudullisia päästöjä.

Yleiskaavaluonnoksessa esitetyt ilmastovaikutusten arvioinnin tulokset ovat osin ristiriitaisia. Selostusluonnoksen mukaan Helsingissä liikkumisen keskimääräisten kasvihuonekaasupäästöjen asukasta kohden on arvioitu pysyvän lähes ennallaan, vaikka tavoitteena on liikkumistarpeen vähentäminen ja joukkoliikenteen lisääminen. Yleiskaavaselostuksen mukaan toimet maankäytön suunnittelussa yhdessä muiden näköpiirissä olevien päästövähennystoimien kanssa alentavat päästöjä 60 % vuoteen 2035 ja 88 % vuoteen 2050 mennessä. Vaikutusten arviointia tulisi täydentää päästövaikutusten määrällisellä arvioinnilla, joka selventäisi yleiskaavaan sisältyvien ratkaisujen osuuden päästöjen vähentäjänä.

Kaupungin strategiaohjelman 2013–2016 mukaan uuden yleiskaavan tavoitteena tulee olla energiatehokas kaupunkirakenne. Yleiskaavaan tulisikin merkitä alueita, joilla tähdätään mahdollisimman suureen energiaomavaraisuuteen ja hiilineutraalisuuteen. Hiilineutraalien alueiden kehittämisen yhteydessä pystytään luomaan monistettavia käytäntöjä, joilla hiilineutraali rakentaminen voidaan laajentaa käyttöön koko kaupunkialueella. Tällaisia laajoja kaupunginosia on jo useissa muissa Euroopan kaupungeissa kuten Freiburgissa, Heidelbergissä, Hampurissa, Kööpenhaminassa ja Barcelonassa. Tukholman Royal Seaportin alueella tavoitellaan fossiilisesta energiasta luopumista vuonna 2030, jolloin asukaskohtainen päästö vuodessa olisi alle 1,5 t CO₂ vuonna 2020. Tukholmassa keskimääräiset asukaskohtaiset päästöt ovat tällä hetkellä noin 3 t CO₂ ja Helsingissä 4,7 t CO₂. Myös Suomessa on rakennettu vähähiilisiä alueita esim. Porvooseen ja Ouluun. Helsingissä Honkasuon alue toimii tällaisten alueiden hyvänä mallina.

Uudisrakentamisen vuosittainen osuus rakentamisesta on vain noin 1 %. Ilmastonmuutosta hillitsevässä yleiskaavassa tulisi siten tukea selkeämmin kaupungin olemassa olevan rakennuskannan energiansäästötavoitteita. Tavoite tukisi hyvin Helsingin 30 %

päästövähennysselvityksessä esitettyä toimenpidettä, jonka mukaan kaupunki käynnistää peruskorjausten yhteydessä Energiarenessanssia toteuttavan kehitysohjelman.

Ympäristölautakunta ehdottaa, että yleiskaavaan merkittäisiin lähivuosikymmenien energiatehokkuuden parantamisalueet. Tämä korostaisi asian huomioimista näiden alueiden täydennysrakentamisen suunnittelussa ja peruskorjausten yhteydessä. Erityisesti energiatehokkuudeltaan heikoin rakennuskanta eli 1960–1970-luvulla rakennetut kohteet ovat avainasemassa, sillä ne ovat peruskorjauksessa. Tämän ikäinen rakennuskanta muodostaa 30 % kaupungin rakennuskannasta. Peruskorjauskustannuksia voidaan kattaa kortteleiden lisärakentamisella.

Maankäytön suunnittelussa tulee aina ottaa huomioon uusiutuvan energian käytön mahdollistaminen ja rakentamisen materiaalivalinnoista aiheutuvat päästöt. Tämän lisäksi tulee huomioida rakennusten sijoittelun, muodon ja suuntauksen vaikutukset energiankulutukseen. Nämä tavoitteet tulisi sisällyttää yleiskaavaan.

Yleiskaavaluonnoksessa ei ole osoitettu alueita tuulivoimatuotannolle. Toisaalta on hyvä, että tuulivoiman sijoittamista ei myöskään rajoiteta. Uudenmaan neljännessä vaihemaakuntakaavaluonnoksessa Helsinkiin ei ole osoitettu maakunnallisesti merkittäviä tuulivoima-alueita. Paikallisia tuulivoima-alueita voidaan varata kuitenkin kuntakaavoituksessa. Tuulivoimaselvitys soveltuisi tehtäväksi esimerkiksi yleiskaavatyön yhteydessä.

Kaupunkirakenteen tiivistäminen edellyttää myös ilmastonmuutoksen sopeutumistoimien tehostusta. Viherpinta-alan pieneneminen lisää hulevesien tulvariskejä, kun ilmasto muuttuu entistä sateisemmäksi. Tähän voidaan kuitenkin varautua hyvällä suunnittelulla, jossa korkeatkin rakentamistehokkuudet kompensoidaan jättämällä kortteleihin myös riittävästi viherpinta-alaa esimerkiksi hulevesien imeyttämiseksi ja viivyttämiseksi sekä tulvavesien ohjaukselle. Viheralueiden väheneminen pienentää myös kaupungin alueen hiilivarastoa. Eniten hiilidioksidia sitovat metsät. Viherkerroinmenetelmää kannattaa käyttää suunnittelussa ekologisuuden mittarina etenkin uusille alueille rakennettaessa. Ilmastonmuutoksen vuoksi meriveden pinta uhkaa nousta. Yleiskaavassa tulee siten tunnistaa myös merivesien tulvariskialueille sijoittuvat maankäytön muutosalueet ja rakentamiselle aiheutuvat vaatimukset.

Luonto ja virkistys

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

Yleiskaavan päälinjaukset ovat kannatettavia: ne painottavat jo rakennettujen alueiden täydennysrakentamista ja pääväylien bulevardisointia. Vihersormia pyritään ylläpitämään, niiden välisiä viheryhteyksiä vahvistamaan ja meritäyttöjä välttämään. Erityisesti vihersormien väliset poikittaisyhteydet ovat nykyiselläänkin hyvin kapeita ja katkeavat helposti.

Kaava-aineisto sisältää melko laajat luonto- ja Natura-vaikutusten arvioinnit. Myös virkistyskäytön muutoksia on hahmoteltu viheraluestrategiassa. Viheralueiden suuren merkityksen vuoksi tapahtuvia muutoksia olisi hyvä arvioida tarkemmin ja esittää muutosalueet ja niiden vaikutukset karttaesityksenä.

Vaikka kaavaluonnoksessa on pyritty säästämään viheralueita, vähenee virkistysalueiden pinta-ala rakentamisalueiden laajentuessa. Viheralueiden supistuminen lisää virkistysalueiden käyttöpaineita kasvavan asukasmäärän myötä. Viheralueiden kansanterveydellinen merkitys ymmärretään entistä paremmin. Erilaiset käyttäjäryhmät toivovat erilaisia reittejä ja muita toimintamahdollisuuksia.

Viheralueita heikentää paitsi kokonaispinta-alan supistuminen myös niiden pirstoutuminen. Kumpikin tekijä pienentää luonnon monimuotoisuutta, vaikka kaikkein arvokkaimmiksi luokiteltuja luontoalueita säästettäisiin. Ekologisesti toimivan kaupunkimetsän minimalaksi on valmisteilla olevaan luonnonsuojeluohjelmaan sisältyvässä metsäverkostaselvityksessä arvioitu 3 hehtaaria, mutta metsäverkoston kannalta pienemmätkin kuviot voivat olla merkityksellisiä. Valmistuvassa metsäverkostaselvityksessä on osoitettu muutamia kriittisiä kohtia.

Viheraluestrategiassa on tarkasteltu viheralueiden saavutettavuutta. Lähivirkistysalueiden saavutettavuudelle voidaan asettaa tavoitteita, esimerkiksi 300 metrin etäisyys tai enintään 5-10 minuutin kävelymatka. Yleiskaavaluonnoksen vaikutuksia saavutettavuuteen tulisi arvioida. Asuinalueiden ja laajojen virkistysalueiden välille tulee järjestää tehokkaat ja kestävät liikenneyhteydet.

Valtuuston hyväksymien Helsingin ympäristöpolitiikan tavoitteiden 2020–2050 mukaisesti tulee turvata kattavan viherverkoston ekologinen toimivuus osana seudullista kokonaisuutta. Viheralueille rakentamista tulee kompensoida parantamalla viheralueiden toiminnallisuutta ja ekologista laatua, ennallistamalla luontokohteita tai luomalla uusia lähiviherympäristöjä.

Bulevardisoinnin ja muun tiivistämiskäytön yhteydessä on mahdollista lisätä erilaisin viherkansi-, viherkatto- ja

viherseinäratkaisuin kasvillisuuden peittämää pinta-alaa. Myös muun tyyppisen keinotekoisen "kaupunkiluonnon" tuottaminen on mahdollista. Se ei laadullisesti korvaa luonto- ja virkistysarvoltaan tärkeiden alueiden supistumista, mutta sen avulla voidaan kuitenkin eräänlaisena kompensationsa lisätä kaupunkivihreän osuutta.

Ekologista laatua voidaan parantaa perustamalla lisää tärkeitä luontoalueita luonnonsuojelualueiksi, kuten tekeillä olevassa luonnonsuojeluohjelmassa esitetään. Tällöin laadittavilta hoito- ja käyttösuunnitelmilla päästään suunnittelemaan yksityiskohtaiset luontoarvoja säästävät ja lisäävät hoitotoimet. Tämä ei yleensä merkitse olennaisia virkistyskäytön rajoituksia.

Vihersormirakenteen kannalta Keskuspuiston ohella koillinen vihersormi alueella Vartiosaari-Ramsinniemi-Meri-Rastila uhkaa kaventua merkittävästi. Raitiotien jatkamistarve Laajasalosta koilliseen tulee arvioitavaksi myöhemmin. Tämän akselin mahdollinen rakentaminen tulee sijoittaa toteutusjärjestyksessä suunnittelukauden lopulle, jolloin alueet säilyvät virkistyskäytössä mahdollisimman pitkään. Tänä aikana on syytä suunnitella Vartiosaaren virkistyskäyttömahdollisuuksien parantamista.

Kaavan hyötyjen ja haittojen arvioinnin kannalta sen toteuttamisjärjestys on keskeisessä asemassa. Arvokkaille luonto- ja virkistysalueille rakentamista tulee välttää niin kauan kuin mahdollista.

Muutostarpeita

Luonnoksessa esitetty Hämeenlinnanväylän kaupunkibulevardiin liittyvä rakentaminen kaventaa Keskuspuistoa. Ratkaisu ei katkaise viheryhteyttä, mutta aiheuttaa virkistysalueen huomattavan pienenemisen. Arvokkaimmat luontoalueet säilyvät idempänä, mutta luonnonarvojen ja ennen muuta, meluhaitoista huolimatta, erittäin runsaan virkistyskäytön vuoksi Keskuspuistoon rakentamisesta tulee luopua.

Turunväylän bulevardisointiin liittyvä rakentamisalue on liian laaja ulottuessaan Talin virkistysalueille ja Ulvilantien pohjoispuolelle. Munkkivuoren ja Pitäjänmäen väliset ulkoilumetsät tulee säilyttää laajempina sekä paikallisen virkistyskäytön että ekologisten yhteyksien turvaamiseksi.

Natura-alueista suurimmat rakentamispaineet sijoittuvat Vanhankaupunginlahden lintuveden ympäristöön. Natura-alueeseen kuuluva, valtion omistama, mutta vielä luonnonsuojelualueena rauhoittamaton Purolahden niitty sijaitsee kaikkein lähimpänä Viikintietä

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinho

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno

FI02012566

ja peltoalueelle suunniteltua uutta rakentamista. Natura-alueen ympäristöön on esitetty laajalti lisäasutusta, joka lisää virkistyskäyttöpainetta. Kaavassa tulee varautua mahdollisiin muutoksiin myöhemmin tarkentuvan Natura-arvion osoittamissa kohdissa. Luonnonsuojeluohjelmassa vahvistetaan kaikkia Natura-alueita niiden lähelle perustettavien uusien suojelualueiden avulla.

Haltialan peltojen virkistykselle ja linnustolle tärkeä pinta-ala uhkaa supistua Torpparinmäkeen suunnitellussa rakentamisalueen laajennuksessa.

Vantaanjokivarsi on nykyisin lähes kokonaisuudessaan rakentamatonta viheraluetta. Kaavaluonnoksessa uudet alueet ulottuvat hyvin lähelle rantaa Pikkukosken pohjoispuolella ja eri suunnilla Kehä I:n siltojen lähistöllä. Lisärakentamisen suunnittelussa tulee ottaa huomioon mm. Helsingipuiston turvaaminen ja rakentamisen sijoittuminen osittain vesistötulvien riskialueelle.

Melkin pohjoisosaan merkitty, meritäyttöön perustuva rakentamisalue aiheuttaisi hyötyyn nähden suuria muutoksia meriluonnolle. Se tulisi poistaa kaavasta.

Kaavamerkinnoistä

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 16.12.2014 jatkovalmistelun ohjeesta, jonka mukaan luonnonsuojeluun varattu alue merkitään kaavamääräyksellä tai -merkinnällä huomioon otettavaksi yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Tämä menettely helpottaa jo perustettujen luonnonsuojelualueiden hahmottamista sekä tukee valmisteilla olevan luonnonsuojeluohjelman tavoitteita ja parantaa sen havainnollisuutta. Ympäristölautakunta pitää valmisteluohjetta kannatettavana.

Maankäytön tiivistäminen ja liikennejärjestelmä

Nykyiseen kaupunkirakenteeseen ja joukkoliikennejärjestelmään tukeutuva maankäytön tiivistäminen tarjoaa hyvän lähtökohdan energiatehokkaammalle kaupungille verrattuna hajautetumpaan maankäyttöratkaisuun. Kaupungin asukasmäärän voimakas kasvu lisää kuitenkin autoliikennettä pääväylillä ja kaduilla.

Yleiskaavaluonnoksessa on Liikkumisen kehittämisohjelman mukaisesti nostettu jalankulku ja pyöräily ensimmäiseksi liikennemuotojen hierarkiassa ja henkilöautoliikenne tulee vasta joukkoliikenteen jälkeen. Kehittämisohjelman tavoitteena on, että kokonaismatkamäärän kasvu ohjataan kokonaisuudessaan kestäviin liikkumismuotoihin eikä autoliikenteen matkamäärä kasva. Tämän tulisi

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

olla myös yleiskaavan tavoitteena. Kaupunkibulevardien tavoitelähtöisen vaikutusten arvioinnin mukaan Kehä I:n eteläpuolella ja Helsingin sisällä henkilöautomatkojen määrän arvioidaan kuitenkin kasvavan.

Suurien väylien muuttaminen bulevardimaisemmiksi ja ajonopeuksien laskeminen ovat sinänsä kannatettavia suunnitelmia. Kaupunkibulevardien toteuttaminen edellyttää joukkoliikenteen tehostustoimia, keskeisenä osana laajan pikaraitiotieverkon. Lisäksi vaaditaan henkilöautoilua rajoittavia toimia kuten sujuvuusmaksujärjestelmän kehittäminen ja pysäköintimaksujen korottaminen. Toimien ajoittamisessa avainasemassa on yleiskaavaehdotuksen rinnalla laadittava toteuttamisohjelma. Siinä uusien rakentamisalueiden ajoitus tulee kytkeä liikenteellisiin ja ympäristöllisiin toteutusedellytyksiin.

Merkittävät joukkoliikenteen parantamistoimet tulee ehdottomasti ajoittaa ennen väylien varsien asuin- ja työpaikka-alueiden rakentamista. HLJ 2015 -luonnoksessa tähän ei ole kuitenkaan varauduttu. Kauempaa seudulta ja pääkaupunkiseudulta tulevien liityntäyhteydet bulevardien pikaraitioiteihin tulee suunnitella huolellisesti. Nyt liityntäpysäköintiä ei ole suunniteltu.

Autoliikenteen hinnoittelu, erityisesti sujuvuusmaksut, on tehokkain autoliikennemäärien vähentämiskeino. Hinnoittelu on välttämätöntä paitsi tehokkaimpina liikkumista ohjaavana ja sitä kautta ympäristö- ja terveyshaittoja sekä hiilidioksidipäästöjä vähentävänä toimena, mutta myös liikennehankkeiden rahoituksen mahdollistavana tekijänä. Autoliikenteen hinnoittelun suunnittelu tulisi aloittaa pikaisesti ja se tulisi tehdä avoimesti ja yhteistyössä eri toimijoiden kesken.

Vaikutusarviointi

Koska yleiskaavan vision aikajänne on hyvin pitkä, on vaikutusarviointien lähtökohtana pidettävä esimerkiksi vuotta 2030 tai 2035, jolle liikenne-ennusteet ovat kohtuullisen luotettavasti arvioitavissa. Valmisteltavana olevaa yleiskaavaa seuraava yleiskaava tullaan kuitenkin laatimaan 10–15 vuoden kuluttua, jolloin visioon tähtääviä ennusteita ja toteutusohjelmaa on taas mahdollista tarkentaa.

Kaupunkibulevardien toteuttamisen edellytyksinä olevilla liikennemäärien vähentämisellä ja väylien välityskyvyn laskemisella on hyvin merkittäviä vaikutuksia alueellisesti ja myös seudullisesti. Vaarana on, että liikennemäärät kasvavat alemmalla katuverkolla. Tällöin ilmanlaatu- ja meluhaitat voivat lisääntyä alueilla, joilla ne eivät tällä hetkellä ole merkittäviä. Liikenteen haittavaikutusten

kohdentumisen arviointi edellyttää karttaesityksiä katuverkon liikennemääristä sekä nykyisessä että tulevassa ennustetilanteessa.

Jatkotyössä tulee arvioida kaupunkibulevardien ja alemman katuverkon todennäköisiä liikennemääriä sekä raskaan liikenteen osuuksia. Käytetyissä skenaarioissa raskaan liikenteen osuus oli hyvin alhainen, vain 5 %. Liikennemääräarvion perusteella tulee arvioida alemmalle katuverkolle aiheutuvat ilmanlaatu- ja meluvaikutukset. Myös satamien lisääntyvän raskaan tavaraliikenteen reititys on tarpeen ottaa arvioissa huomioon.

Yleiskaavaluonnoksen mukaan kaupunkibulevardien pikaraitiotiet on mahdollista toteuttaa aluksi bussiyhteyksin. Myös näiden väliaikaisratkaisujen toteutettavuutta ja vaikutuksia väylien välityskykyyn, kulkutapajakaumaan, liikennemääriin sekä ilmanlaatu- ja meluhaittoihin olisi syytä arvioida. Sähköbussilla haittavaikutukset olisivat merkittävästi pienempiä kuin dieselbussilla.

Liikenteen ilmanlaatuvaikutukset

Kaupungin tulee huolehtia siitä, että ilmansaasteiden pitoisuudet eivät ylitä niille asetettuja raja-arvoja siellä, missä ihmiset oleskelevat ja liikkuvat. Uusia alueita, joilla ilmanlaadun raja-arvot ylittyvät, ei tule rakentaa. Tämä tulee huomioida yleiskaavan vaikutusarvioinneissa ja toteutusohjelman suunnittelussa. Tällä hetkellä typpidioksidin vuosiraja-arvo ylittyy kantakaupungin vilkasliikenteisissä katukuiluissa. Ilmanlaadun mittausta- ja mallinnustulosten perusteella on ilmeistä, että pahimmissa katukuiluissa raja-arvo ylittyy edelleen vuonna 2015.

Kaupunkibulevardien vaikutusta ilmanlaatuun tutkittiin yleiskaavan taustaselvityksessä. Selvityksessä arvioitiin mallinnoksin ja aikaisempien mittausten perusteella ilmanlaatua erityyppisillä kaupunkibulevardeilla erilaisilla liikennemäärillä. Mallinnuksessa käytettiin tämänhetkisiä päästökertoimia, koska niiden ennustaminen tulevaisuudessa on erittäin hankalaa. Selvityksen mukaan typpidioksidin vuosiraja-arvo ylittyy kaikissa tarkastelluissa bulevardityypeissä.

Bulevardien suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota liikennemääriin, raskaan liikenteen osuuteen, liikenteen sujuvuuteen, kadun tuulettavuuteen ja katu- ja korttelirakenteen suunnitteluun. Ilmanlaatuselvityksen mukaan typpidioksidin vuosiraja-arvon ylittyminen katukuilussa on todennäköistä, mikäli kadun liikennemäärä ylittää 25 000 ajoneuvoa vuorokaudessa tai jos raskaan liikenteen määrä on yli 2000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Ruuhkautuminen heikentää ilmanlaatua huomattavasti.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Ajoneuvoteknologian kehitys ei tule lähitulevaisuudessa ratkaisemaan typidioksidi- ja hiukkasongelmia. Valitettavasti uusienkaan polttomootoriautojen todelliset päästöt eivät ole täyttäneet niille asetettuja odotuksia. Lisäksi ajoneuvokannan uusiutuminen ja sähköisen liikenteen lisääntyminen on hyvin hidasta ilman erityisiä tehostamistoimia, kuten kannustimia ja latausverkoston voimakasta laajentamista. Katupölypäästöjen määrään ei vaikuta moottoritekniikan kehittyminen tai käytetty energialähde, joten liikennemäärien yhä kasvaessa katupölyn terveyshaitat korostuvat ilman erityistoimenpiteitä.

Liikenteen meluvaikutukset

Kaupunkibulevardien toteutuminen ja kaupunkirakenteen tiivistäminen keskustoihin ja niiden ympärille sekä raideliikenteen asemien ja keskeisten pysäkkien ympäristöön kasvattaa melulle altistuvien ihmisten määrää. Toisaalta uusi kaupunkirakenne voi estää melun leviämistä laajemmalle ympäristöön ja paikoitellen jopa parantaa melutilannetta esim. virkistysalueilla.

Luonnoksessa ei ole esitetty liikennemeluvaikutusten arviointia. Yleiskaavassa on tärkeää tunnistaa alueet, joiden meluntorjunnan suunnittelussa asemakaavatasolla on odotettavissa suuria haasteita. Jatkovalmistelun yhteydessä tulee arvioida liikenne-ennusteiden mukaiset liikenteen vaikutukset melutilanteeseen sekä uusilla että nykyisillä asuinalueilla. Selvityksestä tulee käydä ilmi, millä alueilla tilanne paranee tai huonontuu ja ovatko muutokset merkittäviä.

Asumisen sijoittaminen bulevardien varrelle vaatii erityisratkaisuja, jotta asuin ympäristön terveellisyys voidaan turvata. Yleiskaavatyön yhteydessä on laadittu ansiokas Asuinkorttelit kaupunkibulevardien varrella -selvitys, jossa etsittiin asuinrakentamisen uusia konsepteja vilkkaasti liikennöityjen väylien varsille. Selvityksessä liikenteen aiheuttamien melu- ja ilmanlaatuhaahtojen haaste on hyvin tunnistettu. Raportin suositusten mukaan bulevardien varrella olevan julkisivun tulee lähtökohtaisesti olla melulta suojaava kaksoisjulkisivu tai massiivijulkisivu, jolloin asuinhuoneet voidaan sijoittaa suojaisemman pihan puolelle.

Kaupunkibulevardien toteuttamisen edellytyksenä olevia erityisratkaisuja tulee edelleen kehittää aktiivisesti yhteistyössä ympäristöterveyden asiantuntijoiden ja viranomaistahojen kanssa. Jatkossa tulee varmistaa, että esitettyä keinopalettia todella myös käytetään sekä bulevardeilla että muissa liikenteen haittojen kannalta haastavissa kohteissa.

Ensisijainen haittojen vähentämiskeino myös katubulevardeilla tulee kuitenkin olla päästöjen pienentäminen liikenteeseen vaikuttamalla. Riittävän ilmanlaadun turvaaminen on meluntorjuntaa vaikeampaa ja vaatii autoliikennemäärien huomattavaa vähenemistä. Samoin viihtyisän katutilan aikaansaaminen jalankulkijoille ja pyöräilijöille on erittäin haastavaa, jollei korkeita melutasoja ja ilman epäpuhtauspitoisuuksia saada alenemaan.

Viheraluestrategiassa on tunnistettu myös hiljaisuuden ja äänimaiseman kokemuksen merkitys viheralueilla. Rauha ja hiljaisuus korostuvat, kun ihmisiltä kysytään ulkoilualueiden tärkeitä arvoja. Viheralueiden kehityskuvan yhtenä tavoitteena onkin, että yhtenäisissä kaupunkimetsissä, merimaiseman äärellä ja saaristossa voi kokea rauhaa ja hiljaisuutta. Tämä tavoite on merkittävä myös valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden näkökulmasta, sillä alueidenkäytössä tulee edistää hiljaisten alueiden säilymistä.

Jatkotyössä tulisi arvioida esim. karttatarkasteluna maankäytön muutosalueiden ja liikennejärjestelmän vaikutuksia kaupunkimaisiin hiljaisiin alueisiin. Lähtöaineistona voidaan käyttää esimerkiksi nykyisen yleiskaavan taustaselvityksessä ja Helsingin kaupungin meluselvityksessä 2012 asukaskyselyn perusteella karkeasti määritellyjä hiljaisia alueita.

Merialuesuunnittelu

Uusi yleiskaava pyrkii tehostamaan Helsingin edustan merialueen käyttöä, saavutettavuutta ja houkuttelevuutta. Yleiskaavassa olisi kuitenkin muistettava, että merialueelle kohdistuu jo nyt voimakas ihmistoiminnan aiheuttama käyttöpaine. Suunnitelmallinen vesialueiden käyttö yhteen sovittaa ja edistää eri käyttömuotojen synergioita ja auttaa ratkaisemaan mahdollisia ristiriitoja jo ennakolta.

Helsingin yleiskaavaselostukseen olisi hyvä sisällyttää tarkastelu Helsingin edustan merialueen eri toiminnoista ja siitä, miten nykyiset ja tulevat erilaiset toiminnot aiotaan sovittaa Helsingin edustan merialueelle merialuesuunnittelun avulla. Tällaisia ovat mm. laivareitit, läjitystoiminta, jäteveden purkupaikat, kaapelit ja putket sekä vedenalaisen luonnon suojeleminen.

Suomen ympäristökeskuksen ”Ilmastonmuutoksen vaikutus merialuesuunnitteluun”-hankkeessa (MARISPLAN) tuotetaan tietoa merialuesuunnittelun haasteista Helsingin kaupungin merialueella. Tätä tietoa voidaan hyödyntää merialueille jo kohdistuvien ja yleiskaavaluonnoksessa suunniteltujen toimintojen yhteensovittamisessa. Suunnitelmallinen vesialueiden käyttö on yhtenä

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

päämääränä myös kaupunginhallituksen hyväksymässä Itämerihaasteen toimenpideohjelmassa.

EU:n meristrategiadirektiivi (2008/56/EY) ja vesipolitiikan puitedirektiivi (2000/60/EY) asettavat Suomenlahdelle tavoitteeksi hyvän tilan. Koko Helsingin edustan merialueen ekologinen tila on kuitenkin vain välttävä. Helsingin yleiskaavaselostuksessa tulisi huomioida EU:n ja muiden kansainvälisten tahojen Itämeren tilalle asettamat tavoitteet, jotta ihmistoimintojen määrän kasvu ei vaaranna tavoitteiden saavuttamista, vaan pikemminkin edistää sitä.

Ympäristöhäiriöitä aiheuttavat toiminnot

Teolliset toiminnot ja jätehuoltoalueet

Helsingin yleiskaava 2002 valmistelun yhteydessä laadittiin erilliselvitys ympäristöhäiriöitä aiheuttavista toiminnoista ja niiden haitoista. Tämä selvitys on tarpeen päivittää. Selvityksessä voidaan hyödyntää lähtötietoina teollisten toimintojen kartoitusta, jonka ympäristökeskus laatii tämän kevään aikana.

Yleiskaavaluonnoksen mukaan uutta asumista suunnitellaan mm. Konalan ja Viikinrannan teollisuusalueiden välittömään läheisyyteen. Näillä alueilla on monia ympäristöhäiriöitä aiheuttavia toimintoja, jotka rajoittavat lähialueen maankäyttöä tai joiden toimintaa lähialueen muuttuva maankäyttö voi rajoittaa. Tällaisia toimintoja ovat mm. murskaamot, rakennusjätteen käsittelypaikat ja siirtokuormausasemat, joiden toiminta ja liikenne tuottaa merkittäviä melu- ja pölyhaittoja.

Kaavavalmistelun yhteydessä tulee kuitenkin huolehtia siitä, että rakentamisessa ja muussa yritystoiminnassa syntyvien jätteiden siirtokuormaus-, välivarasto- ja käsittelypaikkoja on jatkossakin käytettävissä.

HSY:n Sorttiasemien säilyminen Konalassa ja Kivikossa tukee kotitalouksien ja pienyritysten jätehuoltoon liittyviä tarpeita.

Helikopterikenttä

Kaupallisen helikopterikentän sijoittumismahdollisuuksista on laadittu erillinen selvitys, jossa on arvioitu myös meluvaikutuksia. Sen mukaan parhaat toimintaedellytykset helikopterikentän toiminnalle olisivat Helsinki-Vantaan lentoaseman alueella. Paras sijoituspaikka Helsingin alueella olisi Kivikko, jonka läheisyyteen on yleiskaavaluonnoksessa osoitettu runsaasti uutta asuntovaltaista aluetta. Helikopterikentän toiminnan aiheuttamien meluvaikutusten vuoksi helikopterikenttä ei sovellu Kivikkoon.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

Rakentamista ja niiden massataloutta palvelevat alueet

Yleiskaavoituksessa tulisi huomioida myös rakentamista palvelevien erilaisten massojen välivarastointi-, läjitys- ja hyötykäyttöalueiden sekä huoltoalueiden tarve ja sijoitusmahdollisuudet. Yleiskaavan yhteydessä tulisi esittää toiminnoille alustava tilavaraus- ja sijoitussuunnitelma, joka huomioi sekä rakennus- ja kuljetuslogistiikan että ekotehokkuuden vaatimukset.

Tapahtuma-alueet

Kaupungin strategian tavoitteena on edistää erilaisten kaupunkia elävöittävien ja yritystoimintaa edistävien tapahtumien järjestämistä. Suurille konserteille on kuitenkin vähän järjestämispaikkoja. Tällöin on riskinä, että lisääntyvistä tapahtumista ympäristölle aiheutuvat meluhaitat kuormittavat samojen alueiden asukkaita toistuvasti. Konserteille ja muille suurille yleisötapahtumille tulisikin melukuormituksen hajauttamiseksi voida osoittaa riittävästi vaihtoehtoisia paikkoja, mahdollisesti osin väliaikaiskäyttöönkin vapautuvilta alueilta. Yksi tällainen uusi, harkittava kohde voisi olla esimerkiksi Malmin lentoasemakäytöstä mahdollisesti vapautuva kenttäalue.

Esittelijän perustelut

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää lausuntoa 27.2.2015 mennessä. Lausunnon on myönnetty lisäaikaa 5.3.2015 saakka.

Yleiskaavaluonnoksen pääsisältö

Yleiskaava mahdollistaa Helsingin kasvun. Yleiskaava varmistaa edellytykset riittävälle asuntotuotannolle ja elinkeinoelämän toimintaedellytykset. Yleiskaavaluonnoksessa on varauduttu vähimmillään 860 000 asukkaaseen ja 560 000 työpaikkaan vuoteen 2050 mennessä.

Yleiskaavaluonnos toteuttaa vision Helsingistä raideliikenteen verkostokaupunkina, jolla on vahva laajentunut pääkeskus, kantakaupunki. Verkostokaupungilla on myös vahva seudullinen ja kansainvälinen ulottuvuus. Tämä näkyy erityisesti yleiskaavaluonnoksen keskustaverkossa ja liikenneyhteyksissä.

Helsingin kantakaupunki on yritystoiminnan keskus. Samalla se on houkuttelevan asumisen paikka. Kaupunkituottavuuden näkökulmasta tarvitaan lisää tilaa läheltä ydinkeskustaa yrityksille ja lisää asuntoja vastaamaan urbaanin kaupunkiasumisen lisääntyneeseen kysyntään. Tämän mahdollistamiseksi tulee kaupunkirakennetta jakavia ja

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

urbaanin kaupungin laajenemista estäviä moottoritiemäisiä alueita muuttaa kaupunkiympäristöksi niin liikkumisen kuin maankäytön osalta.

Kyse on kokonaisten uusien kaupunginosien rakentumisesta nykyisen kantakaupungin jatkeeksi. Uusia rakentamismahdollisuuksia on kaupunkibulevardien varsilla ja niiden lähiympäristössä noin kolmasosa yleiskaavavarannosta.

Kaupunkibulevardien lisäksi osoitetaan merkittäviä maankäyttövarauksia Malmin lentokentälle ja sen nykyiselle lentomelualueelle. Malmin kentän vaikutusalueella varaudutaan noin 25 000 asukkaaseen.

Kaupunkia tiivistetään kaikkialla, erityisesti raideliikenteen asemien ja solmukohtien sekä merkittävien pysäkkien ympäristöissä. Kantakaupungin lisäksi esikaupunkien keskustoja kehitetään toiminnoiltaan sekoittuneina, tiiviinä palvelujen, työpaikkojen ja asumisen urbaaneina keskittyminä. Raideliikenteellä hyvin saavutettavat keskustat muodostavat keskenään verkoston ja mahdollistavat siten palvelujen hyvän saavutettavuuden.

Keskusta-alueiden lisäksi elinkeinotoimintaa varten tarvitaan toimitila-alueita joukkoliikenteellä hyvin saavutettavilta alueilta. Yleiskaavassa mahdollistetaan nykyisten toimitila-alueiden kehittäminen siten, että ne soveltuvat myös tuotannon tarpeisiin. Näistä merkittävimpiä ovat Pitäjänmäki, Roihupelto-Herttoniemi ja Vuosaaren sataman yritysalue. Tattarisuon ja Tattariharjunoletetaan kehittyvän Malmin lentokentän muutoksen myötä.

Helsinki on myös viherverkostokaupunki. Helsingin roolia merikaupunkina vahvistetaan. Virkistysalueet, meri ja virkistyspalvelut ovat helposti saavutettavissa. Helsingin erityisyys, säteittäinen, yhtenäinen viherrakenne yhdistyy seudun laajoihin virkistysalueisiin. Poikittaisia viheryhteyksiä on merkitty kaavakarttaan. Kaavaluonnokseen merkityt viheralueet mahdollistavat myös tärkeiden luonto- ja luonnonsuojelualueiden säilymisen ja metsäverkoston muodostamisen.

Kulttuuriympäristöt ovat Helsingin vahvuus. Kaavamääräyksen mukaan kulttuurihistorialliset, rakennustaiteelliset ja maisemakulttuurin arvot tulee ottaa huomioon alueiden kehittämisessä.

Joukkoliikennejärjestelmän perustana on laajeneva raideliikenneverkko nopeine runkoyhteyksineen. Jalankulkijan asemaan kiinnitetään erityistä huomiota tulevaisuuden Helsingissä. Joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn merkitys korostuu kaavaluonnoksen kasvavissa

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

keskustoissa. Pyöräilyn laatukäytävät muodostavat sujuvan verkoston pidemmille matkoille. Tiivistyvä joukkoliikennekaupunki luo puitteet ekologisesti kestävämmälle yhdyskunnalle. Yleiskaavakarttaan on merkitty raideliikenteen runkoverkko ja tie- ja pääkatuverkko.

Strateginen yleiskaava

Yleiskaavakartta on yleispiirteinen. Se näyttää Helsingin ja seudun kaupunkirakenteen kannalta strategisesti tärkeimmät kehittämissuunnat ja keskeiset painopisteet. Yleiskaava on oikeusvaikutteinen. Pääkarttaan liittyvillä teemakartoilla esitetään useita yksityiskohtaisia ratkaisuja, joihin yleiskaava perustuu tai jotka antavat lisäinformaatiota. Teemakartat eivät ole oikeusvaikutteisia.

Uusi yleiskaava on mitoittava. Mitoituksen avulla pystytään ohjaamaan kaupungin rakentumista tavoitteellisemmin, toteuttamaan asuntotuotannon määrälliset tavoitteet, mitoittamaan palveluverkkoa sekä suunnittelemaan investointeja vastaamaan kasvavan kaupungin tarpeita. Yleiskaavaehdotuksen rinnalla laadittava yleiskaavan toteuttamisohjelma määrittelee näitä tavoitteita yksityiskohtaisemmin.

Kaavan pohjaksi laadittuja maankäyttö- ja liikennetarkasteluja kuvataan yksityiskohtaisemmin kaavaselostuksen liiteraportissa "Helsingin keskeisimmät maankäytön muutosalueet". Lisäksi aineistoon liittyy yksittäisistä alueista laadittuja laajempia maankäyttötarkasteluja sekä teema- ja selvitysraportteja.

Vaikutusten arviointi

Yleiskaavan toteuttamisen vaikutuksia on arvioitu koko suunnittelutyön ajan. Vaikutuksia selostetaan kaavaselostuksessa. Lisäksi kaavaselostuksen liitteenä on erillisiä vaikutusarviointiraportteja.

Viestintä ja vuorovaikutus

Yleiskaavan valmisteluun voi osallistua koko suunnitteluprosessin ajan useilla eri tavoilla: tulemalla mukaan erilaisiin tilaisuuksiin, osallistumalla keskusteluun yleiskaavan verkkosivuilla www.yleiskaava.fi, ottamalla yhteyttä suunnittelijoihin tai jättämällä mielipiteen virallisina nähtävillä oloaikoina. Tarkemmin yleiskaavan vuorovaikutuksesta ja viestinnästä luonnosvaiheessa on luettavissa liiteraportista "Karttakysely ja hetket suunnittelijana, yhteenveto vision ja kaavaluonnoksen välissä käydystä kaupunkilaiskeskustelusta lokakuu 2013–lokakuu 2014".

Viranomaisyhteistyö

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

Yleiskaavan ensimmäinen maankäyttö- ja rakennuslain mukainen viranomaisneuvottelu järjestettiin 28.11.2012. Lisäksi viranomaisyhteistyötä on tehty yleiskaavatyön eri työvaiheissa erilaisten seminaarien ja teematyöryhmien muodossa sekä noudattaen yleisiä viranomaisyhteistyön käytäntöjä.

Aikataulu ja suunnitteluprosessi

Yleiskaavan laatiminen on tullut vireille 13.11.2012 päivätyllä osallistumis- ja arviointisuunnitelmalla. Yleiskaavan lähtökohdat ja työohjelma hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 20.11.2012 yleiskaavan pohjaksi.

Yleiskaavan visio 2050 - pitkän tähtäimen kehityskuva hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 3.12.2013.

Yleiskaavaluonnosta tarkennetaan yleiskaavaehdotukseksi kaavaluonnoksesta saadun palautteen, vaikutusten arviointien, maankäyttötarkastelujen ja selvitysten pohjalta. Samalla laaditaan kaavan toteuttamisohjelma. Tämänhetkisen arvion mukaan yleiskaavaehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittelyssä syksyllä 2015 ja kaupunginhallituksen sekä kaupunginvaltuuston käsittelyssä vuoden 2016 aikana.

Helsingin uusi yleiskaava laaditaan siten, että se mahdollistaa Helsingin seudun nykyisen ydinkaupungin kehittämisen kuntarajoista riippumatta. Kaavaprosessi nivoutuu yhteen koko Helsingin seudulla tekeillä olevien tai käynnistettävien suunnitteluprosessien kanssa.

Yleiskaava koskee koko Helsingin aluetta lukuun ottamatta Östersundomia, jonne ollaan laatimassa kuntien yhteistä yleiskaavaa. Yleiskaava 2002:n voimaantulon jälkeen hyväksytyjen osayleiskaavojen osalta Helsingin uusi yleiskaava on oikeusvaikutukseton.

Yleiskaavaluonnoksen materiaali

Yleiskaavaluonnoksen aineisto on nähtävillä internetissä osoitteessa www.hel.fi/ksv, kohdassa Ajankohtaiset kaavat/Nähtävänä nyt. Lisätietoa yleiskaavan valmistelusta löytyy myös internetistä osoitteesta www.yleiskaava.fi

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

anu.haahla(a)hel.fi
Jari Viinanen, ympäristötarkastaja (ilmasto), puhelin: +358 9 310 31519
jari.viinanen(a)hel.fi
Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja (luonto ja virkistys), puhelin: +358 9 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi
Suvi Haaparanta, ympäristötarkastaja (liikenne), puhelin: +358 9 310 32061
suvi.haaparanta(a)hel.fi
Jari-Pekka Pääkkönen, johtava ympäristötutkija (vedet), puhelin: +358 9 310 31536
jari-pekka.paakkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yleiskaavaluonnoksen selostus: Kaupunkikaava - Helsingin uusi yleiskaava, päivätty 25.11.2014, päivitetty Kslk:n 16.12.2014 päätöksen mukaiseksi
- 2 Yleiskaavaluonnoksen kartta, päivätty 25.11.2014, päivitetty Kslk:n 16.12.2014 päätöksen mukaiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätöshistoria

Suomenkielinen työväenopisto Rehtori 27.2.2015

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Helsingin työväenopisto antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavaan lausunnon:

Yleiskaava on pitkän aikavälin maankäytön suunnitelma. Kaavalla ohjataan kaupungin yhdyskuntarakenteen kehittämistä. Tätä ehdotusta aiempi yleiskaava sai lainvoiman vuonna 2007.

Yleiskaavan luonnoksen johdannossa määritetään, että yleiskaavan tärkeimpänä tehtävänä on mahdollistaa kaupunkilaisille jatkossakin hyvän kaupunkielämän edellytykset ja yrittämiselle vahva perusta. Kaavaehdotuksen mukaan kaupunkirakennetta tiivistetään, tukeudutaan joukkoliikenteeseen ja halutaan säilyttää Helsingin erityispiirteet. Hyvään kaupunkielämään liittyy riittävä asuntotuotanto, palvelujen saatavuus, palvelujen ja työpaikkojen saavutettavuus sekä viihtyisä ja turvallinen kaupunkiympäristö ja riittävät virkistysalueet.

Yleiskaava määrittää Helsingin kasvun mahdollistamalla laajan asuntotuotannon ja yritysten toimintaedellytykset.

Yleiskaavaluonnoksessa varaudutaan 860 000 asukkaaseen ja 560 000 työpaikkaan vuonna 2050. Tämä tarkoittaa 250 000 uutta asukasta

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

ja noin 180 000 työpaikkaa lisää. Yleiskaavan visiossa Helsinki nähdään verkostokaupunkina, johon kuuluvat laajentunut kantakaupunki, esikaupunkien keskustat ja niiden väliset raideliikenteen yhteydet. Kaupunkia tiivistetään kaikkialla, erityisesti raideliikenteen asemien, liikenteen solmukohtien, valtavyöhylien varsien sekä merkittävien pysäkkien ympäristöissä. Yksi suurimpia uusia rakentamisalueita kaupunkibulevardien varsien lisäksi on Malmin lentokenttäalue.

Työväenopiston näkökulmasta tiivis rakentaminen on mielekästä, sillä edellytyksellä, että osakeskusten väliin ja sisään jää riittävästi luontoa ja muuta virkistysalueita sekä niin, että koko kaupunkiin ulottuu joukkoliikenne, jolla on riittävän tiheät aikataulut myös iltaisin. Joukkoliikenne voi olla raide- tai muuta joukkoliikennettä. Työväenopiston kurssitarjonnan tavoitteena on olla lähellä asukkaita eri puolilla Helsinkiä niin, että joukkoliikenne tarjoaa kulkemismahdollisuuden. Osa kaupunkilaisista tulee pitkänkin matkan päästä kursseille, osalle on tärkeää saada opetusta lähialueellaan, mm. ikäihmiset ja pienten lasten vanhemmat.

Opiston palveluverkkosuunnitelma päivitetään tänä keväänä. Palveluverkkosuunnitelman lähtökohtana on se, että uusille alueille opisto ei suunnittele uusia omia tiloja. Opisto toimii yhteistyössä eri hallintokuntien ja mahdollisten muiden yhteistyökumppaneiden kanssa niin, että opetustarjontaa on saatavilla uusilla asuntoalueilla kustannustehokkaasti yhteiskäytöllä muun muassa koulujen tiloissa. Opiston tarpeet voitaneen ottaa huomioon suunnitteluvaiheessa.

Työväenopiston toiminen ja näkyminen esikaupungeissa pitää asukkaita ja alueita elinvoimaisina, turvallisina ja vireinä myös iltapäiväaikaan. Opisto luo omalta osaltaan yhteisöllisyyttä ja antaa mahdollisuuden elinikäiseen oppimiseen koko kaupungin alueella.

Lisätiedot

Taina Hannele Saarinen, rehtori, puhelin: 310 88501
taina.h.saarinen(a)hel.fi

Nuorisolautakunta 26.02.2015 § 16

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Lausunto

Nuorisolautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavaan lausunnon:

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

Yleiskaava on pitkän aikavälin maankäytön suunnitelma, jolla ohjataan kaupungin yhdyskuntarakenteen kehittämistä. Helsingissä yleiskaava on laadittu noin kymmenen vuoden välein. Nykyinen yleiskaava sai lainvoiman vuonna 2007.

Yleiskaavan luonnoksen johdannossa määritetään, että yleiskaavan tärkeimpänä tehtävänä on mahdollistaa kaupunkilaisille jatkossakin hyvän kaupunkielämän edellytykset ja yrittämiselle vahva perusta tiivistyvän, kestävän, joukkoliikenteeseen tukeutuvan kaupunkirakentamisen keinoin Helsingin erityispiirteet säilyttäen. Hyvään kaupunkielämään liittyy riittävä asuntotuotanto, palvelujen saatavuus, palvelujen ja työpaikkojen saavutettavuus sekä viihtyisä ja turvallinen kaupunkiympäristö ja riittävät virkistysalueet. Tulevaisuuden Helsinki voidaan myös nähdä hyvin toimivana ja resurssien käytön kannalta tehokkaasti johdettuna kaupunkina, jossa vaikutukset ovat ympäristön sietokyvyn kannalta kohtuulliset ja hyväksyttävät.

Yleiskaava määrittää Helsingin kasvun mahdollistamalla laajan asuntotuotannon ja yritysten toimintaedellytykset.

Yleiskaavaluonnoksessa varaudutaan 860 000 asukkaaseen ja 560 000 työpaikkaan vuonna 2050. Tämä tarkoittaa 250 000 uutta asukasta ja noin 180 000 työpaikkaa lisää. Yleiskaavan visiossa Helsinki nähdään verkostokaupunkina, johon kuuluvat laajentunut kantakaupunki, esikaupunkien keskustat ja niiden väliset raideliikenteen yhteydet. Kaupunkia tiivistetään kaikkialla, erityisesti raideliikenteen asemien, liikenteen solmukohtien, valtaväylien varsien sekä merkittävien pysäkkien ympäristöissä. Yksi suurimpia uusia rakentamisalueita kaupunkibulevardien varsien lisäksi on Malmin lentokenttäalue.

Helsingin uusi yleiskaava – kaupunkikaava – luo laajaa ja pitkää kehityskaarta Helsingin seuraavien vuosikymmenten kehitykselle. Vaikka se määrittelee ”vain” kaupungin maankäytön, asumisen ja liikenteen suuret ratkaisut, suuntaa se välillisesti palvelujen sijoittumista. Myös nuorisoasiainkeskuksen toiminnoille ja toiminnan peruseriaatteille yleiskaava antaa selkeitä suuntia.

Nuorisoasiainkeskuksen näkökulmasta yleiskaavan ja sen prosessin toimintatavat ja linjaukset ovat myönteisiä. Asumisen ja palvelujen keskittäminen liikenteen solmukohtiin raideliikenteen ja muun joukkoliikenteen varrelle on nuorisoasiainkeskuksen pitkäaikaisen palveluverkon kehittämisen ja myös kaupungin toiminta- ja tilastrategian mukaista. Kun nuorten toimintoja kohdennetaan sinne, missä nuoret ja muut asukkaat ovat ja toimivat, voidaan palvelujen käyttäjiksi saada aikaisempaa enemmän nuoria. Samalla palveluita

voidaan helpommin tuottaa kumppaneiden, kuten muiden kansalaisjärjestöjen tai muiden virastojen, kanssa. Tällöin resurssien yhdistämisellä voidaan saada aikaan entistä monipuolisempaa tarjontaa tehokkaalla tavalla. Nuorisolautakunta korostaa, että yleiskaavan tulee mahdollistaa jokaiselle asuinalueelle julkisia tiloja, joihin nuoret ovat tervetulleita viettämään aikaa.

Toinen nuorisoasiainkeskuksen mielestä merkittävä yleiskaavan periaate tukee nuorten täysivaltaista kansalaisuutta ja laajaa osallistumista. Se on tulevan verkostokaupungin ytimeen kuuluva liikennejärjestelmä. Se perustuu säteittäiseen raideliikenteeseen, jota tukevat tiheät poikittaiset yhteydet paikallisten keskustojen ja lähikeskusten välillä. Jatkossa Helsingillä ei ole enää yhtä keskustaa, vaan yleiskaavan luonnoksessa hahmoteltu verkostomainen kymmenen esikaupunkikeskustan rakenne. Nuorisoasiainkeskuksen vuonna 2014 tekemä laaja nuorten havainnointi ja haastattelu osoittavat, että nuorille kaupungissa on jo monta keskustaa. Nuorten lähiliikkumista yleiskaava tukee vahvasti, kun sillä luodaan turvallista kävely- ja pyöräily-ympäristöä. Näin kodin, koulun, kavereiden ja harrastusten välillä liikkuminen tehdään mahdollisimman luonnolliseksi ja helpoksi.

Kaiken liikkumisen perustana on kävely ja pyöräily, koska ne ovat osa jokaista matkaketjua. Nuorisoasiainkeskus pitää erinomaisena lähtökohtana, että uuden yleiskaavan mukaisesti "katuverkolle järjestetään parhaiden käytäntöjen mukaiset pyöräilyolosuhteet." Yhtenä käytännön toimenpiteenä tämän toteuttamiseksi rakennetaan lisää laatukäytäviä, baanoja, jotka tarjoavat suoria ja turvallisia yhteyksiä asumisen, työpaikkojen ja kampusten välille. Nuorisoasiainkeskus pitää tärkeänä pyöräilyn ja jalankulun erottelua, koska tavoitteiden mukainen pyöräilyn lisääntyminen ei saa aiheuttaa kasvavaa turvattomuutta jalankulkijoille ja toisaalta kaistojen erottaminen parantaa myös pyöräilyn helppoutta ja turvallisuutta.

Helsinki on yleiskaavassa myös viherverkostokaupunki. Helsingin säteittäinen ja yhtenäinen viherrakenne yhdistyy seudun laajoihin virkistysalueisiin. Kaupungin sisällä säteittäisiä virkistysalueita täydennetään poikittaisilla viheryhteyksillä. Tavoitteena on, että virkistysalueet, meri ja virkistyspalvelut ovat helposti saavutettavissa. Myönteisenä valintana nuorisoasiainkeskus pitää asunto- ja muun rakentamisen keskittämistä suurten liikenneväylien varteen ja aluekeskustoihin, jolloin voidaan säästää mahdollisimman paljon nykyisiä viheralueita.

Toisaalta yleiskaavan luonnoksessa hahmoteltu Helsingin voimakas kasvu, joka näkyy erityisesti asukasluvun ja työpaikkamäärän lisääntymisenä, sisältää nuorisoasiainkeskuksen mielestä myös vähemmän toivottuja piirteitä. Osa nuorista kaupunkilaisista arvostaa ennen kaikkea ihmisen kokoista ja luonnonläheistä asumis- ja toimintaympäristöä. Luontokokemukset ovat olennainen osa kansalaiseksi kasvamista, myös kaupungissa. Tätä inhimillisen kokoluokan kaupunkinäkyä on nuorisoasiainkeskuksen näkemyksen mukaan hyvä pitää mukana yleiskaavan jatkotyössä. Helsingin kasvu perustuu suurilta osin nuorten ja lapsiperheiden kaupunkiin muuttamiselle. Nuoret on otettava huomioon erityisryhmänä uusia asuinalueita kaavoitettaessa palveluiden lisäksi myös asumisen osalta.

Nuorisoasiainkeskuksen mielestä Helsingin uusi yleiskaava tuo kaiken kaikkiaan nuorten ja nuorten aikuisten kannalta hyviä linjauksia kaupungin kehittämiseen. Kaupungin rakenne tiivistyy, kun palvelut monipuolistuvat uusien kaupunginosakeskusten rakentumisen kautta, tiheä liikenneverkko säteittäin ja poikittain kutoo asumisen, palvelut, työmahdollisuudet ja harrastamisen yhdeksi kokonaisuudeksi. Samanaikaisesti uuden urbaanin kehityksen kanssa yleiskaavan mukaan huolehditaan riittävästä alueellisista viher- ja virkistysalueista ja niiden hyvästä saavutettavuudesta. Nuorisoasiainkeskus pitää erittäin tärkeänä, että nuorten osallisuudesta pidetään monipuolisesti huolta yleiskaavan jatkovaiheiden ja käytäntöön viemisen kaikissa vaiheissa. Yleiskaavan tähänastinen valmistelu on ollut esimerkillistä toimintaa siinä, miten kaupunkisuunnitteluvirasto toteuttaa nuorisolain 8. pykälää nuorten kuulemisesta heitä koskevissa asioissa.

Yleiskaavan jatkotyöskentelyssä on tärkeää tehdä sosiaalisten vaikutusten arviointi.

Käsittely

26.02.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä teki seuraavat muutokset esittelytekstiin:

kappaleen 6 jälkeen lisätään seuraava virke: "Nuorisolautakunta korostaa, että yleiskaavan tulee mahdollistaa jokaiselle asuinalueelle julkisia tiloja, joihin nuoret ovat tervetulleita viettämään aikaa."

kappaleen 10 loppuun lisätään seuraavat virkkeet: "Helsingin kasvu perustuu suurilta osin nuorten ja lapsiperheiden kaupunkiin muuttamiselle. Nuoret on otettava huomioon erityisryhmänä uusia asuinalueita kaavoitettaessa palveluiden lisäksi myös asumisen osalta."

kappaleen 11 keskellä oleva virke muutetaan seuraavaksi:
"Samanaikaisesti uuden urbaanin kehityksen kanssa yleiskaavan mukaan huolehditaan riittävästä alueellisista viher- ja virkistysalueista ja niiden hyvästä saavutettavuudesta."

Vastaehdotus:

Sirkku Ingervo: Yleiskaavan jatkotyöskentelyssä on tärkeää tehdä sosiaalisten vaikutusten arviointi.

Kannattajat: Helena Kantola

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Yleiskaavan jatkotyöskentelyssä on tärkeää tehdä sosiaalisten vaikutusten arviointi.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 7

Benjamin Ellenberg, Sirkku Ingervo, Helena Kantola, Timo Kontio, Vesa Korkkula, Sanna Lehtinen, Stella Qin

Tyhjä: 0

Poissa: 2

Fatbardhe Hetemaj, Olli Isoaho

Esittelijä

nuorisotoimenjohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Harri Taponen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 89036
harri.taponen(a)hel.fi

Kaupunginkirjasto 26.2.2015

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Kaupunginkirjasto kiinnittää yleiskaavaluonnosta arvioidessaan huomiota kirjastoverkkoon eli kirjastopalvelujen saatavuuteen ja saavutettavuuteen erilaisissa kaupunkiyhteisöissä, kirjastojen tilankäyttöä koskeviin muutoksiin kirjastopalveluissa sekä yhteistyöhön eri toimijoiden kanssa.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvnro
FI02012566

Kirjastoverkon kehityksestä kaupungissa on pidettävä huolta. Helsingin asutusrakenteen tiiviyden takia kaupunginkirjasto on asettanut ohjeeksi, että uusilla asuinalueilla tulisi olla kiinteä kirjasto jos asukasluku ylittää 20 000 asukasta. Kansallisen suositus on yksi kirjasto 10 000 asukasta kohden.

Kaavaluonnoksen selostuksessa painotetaan palvelujen saavutettavuutta kävelen, polkupyörällä ja joukkoliikenteellä. Tämä on erityisen tärkeää kirjastoille, joilla on paljon autottomia käyttäjiä. Kirjastot tulee sijoittaa ja tarvittaessa siirtää helposti ja turvallisesti saavutettaviin paikkoihin, kuten yleiskaavaluonnoksessa mainittuihin 'joukkoliikenteen verkostokaupunkien solmukohtiin'. Vuoteen 2050 ulottuvassa tarkastelussa kirjastoverkkoa kannattaa katsoa myös yli kuntarajojen.

Yleiskaavan tavoite kaupunkirakenteen tiivistymisestä merkitsee lisääntyvää käyttöä nykyisille kirjastoille eli niiden tilan ja palvelujen käytön tehostumista. Esimerkiksi Keski-Pasilaan nouseva uusi kaupunginosa tehostaa nykyisen pääkirjaston käyttöä sen lisäksi, että koko kirjaston varasto, hallinto ja kirjastoauto toiminta talleineen jäävät keskustakirjaston valmistuttuakin Pasilaan. Malmin lentokenttäalueen asujaimisto edellyttää Malmin nykyisen kirjaston laajentamista tai siirtämistä uusiin tiloihin.

Kaupunginkirjasto suosii jatkossa kirjastotilojen rakentamista muiden palvelujen yhteyteen ja asiointireittien varrelle, esimerkkinä uudisrakennuksena rakennettava Maunula-talo.

Kirjastot tarjoavat yleiskaavaluonnoksen tausta-aineistoissa mainittua julkista tilaa yhteisön toiminnalle. Kun tähtäysvuotena on 2050, on painetun aineiston väheneminen edelleen lisännyt kirjastoissa tilaa yhteisöllisen toiminnan tarpeisiin. Helsingissä meneillään olevassa Kirjastot asukastoiminnan tukena hankkeessa haetaan jo mallia, jossa kirjastot kytkeytyvät voimakkaasti asukastoimintaan. Kirjasto on konseptoimassa peruskirjastosta poikkeavia minikirjastoja ja laajennetun käytön palvelumalleja, mikä lisää mahdollisuuksia käyttää kirjaston tiloja asukastiloina.

Lisätiedot

Saara Ihamäki, kirjastotoimen apulaisjohtaja, puhelin: 310 85503
saara.ihamaki(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 25.2.2015

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

Helsingin kaupunginmuseo / Keski-Uudenmaan maakuntamuseo tarkastelee yleiskaavaluonnosta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt antaa seuraavan lausunnon. Kaupunginmuseo ja Museovirasto ovat neuvotelleet kaavaluonnoksesta ja sen vaikutuksista kulttuuriympäristöihin sekä linjanneet kannanottojaan. Museoviraston lausunto tulee tarkentamaan joiltakin osin kaupunginmuseon lausuntoa.

Yleiskaavan visiossa Helsinki on vuonna 2050 raideliikenteen verkostokaupunki, jossa on vahva, nykyistä laajempi pääkeskus.

Kantakaupunkia on laajennettu nykyisten moottoriteiden tai moottoritiemäisten katujen varteen muuttamalla niitä kaupunkibulevardeiksi. Esikaupunkien keskukset asemakaavoitetaan kaupunkikeskustoiksi, joita tiivistetään ja kehitetään urbaanina kaupunkirakenteena.

Asukasmäärä Helsingissä olisi vuonna 2050 yleiskaavan ennusteen mukaan 860 000 asukasta. Tavoitteena on riittävä asuntotuotanto, palvelujen saatavuus, palvelujen ja työpaikkojen saavutettavuus sekä viihtyisä ja turvallinen kaupunkiympäristö ja riittävät virkistysalueet.

Uusi yleiskaava on mitoittava yleiskaava. Mitoitus on esitetty rakentamistehokkuutena asuntovaltaisilla alueilla. Yleiskaavan tavoitteellisen asemakaavavarannon saavuttamiseksi asemakaavat tulisi laatia vähintään yleiskaavan mahdollistamalla keskimääräisellä tehokkuudella.

Kaupunginmuseon näkökulmia:

Kaupunginmuseo pitää yleiskaavan esiin tuomia Helsingin vahvuuksia; historiallinen matala keskusta, merellisyys, matkustajalaivojen saapuminen suoraan kaupungin ytimeen sekä Keskuspuisto ja muut laajat viheraluekokonaisuudet oikeaksi osuvina ja kaupunkikulttuurin kannalta merkittävänä tekijöinä.

Kaupunginmuseo haluaa kuitenkin nostaa esiin sekä kantakaupungin että esikaupunkialueiden osalta kaupunkiympäristön laadun, joka on uhattuna, kun kaupunkia aletaan järjestelmällisesti tiivistää. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan kulttuuriympäristöt, rakennuskannan kerroksellisuus, rakennustaiteellisesti arvokkaat asuntoalueet, merelliset maisemat, puistot ja aukiot ovat niitä Helsingin tunnustettuja laatutekijöitä, joiden tulee olla lähtökohtana yleiskaavan ratkaisuisista päätettäessä. Tiivistäminen vaatii usein kullekin alueelle räätälöityjä ratkaisuja.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Asuntovaltaisten alueiden tiivistämisestä kertoo kaavamääräyksen tehokkuusluku. Tehokkuusluvun perusteella on vaikea arvioida esitettyä muutosta ja rakennusoikeuden lisäystä suhteessa nykyiseen. Joka tapauksessa olemassa olevan kaupunkirakenteen säilyminen tunnistettavana on uhattuna, jos yleiskaavan tehokkaimman mitoituksen mukainen rakentaminen toteutuu. Yleiskaavamääräyksillä tulee varmistaa, että täydennysrakentaminen toteutetaan alueiden arvot ja ominaispiirteet huomioon ottaen.

”Merellinen Helsinki” teemakartalla on tuulivoimamerkintä, jonka eteläpuolelle voidaan selvittää tuulivoimaloiden sijoittamista. Kaupunginmuseon huolta herättää tuulivoimaloiden mahdollisen rakentamisen vaikutukset kaupungin edustan maisemallisesti herkkään merelliseen ympäristöön.

Kulttuuriympäristöjen huomioon ottaminen:

Helsingin yleiskaavaluonnos ei täysin seuraa Uudenmaan 2.vaihemaakuntakaavan tavoitteita. Esimerkiksi Tuomarinkylän kartanon yhteyteen kaavaillun rakentamisen ja Vartiosaaren keskiosan täydennysrakentamisen yhteydessä on näillä eri kaavatasoilla ristiriita. Maakuntakaavan määräyksen mukaan on turvattava merkittävien kulttuuri- ja maisema-arvojen säilyminen ja otettava huomioon alueen kokonaisuus ja ominaisluonne.

Kaupunginmuseo esittää huolensa yleiskaavan ohjauksen riittävydestä kulttuuriympäristöjen ja kulttuurimaiseman vaalimisen osalta tarkemmassa suunnittelussa. Selostuksen mukaan Suomenlinnan maailmanperintökohteen raja-alue, valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt, Vantaanjoen valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, muinaismuistolain suojaamat kohteet ja muut lainsäädännöllä suojellut kohteet sekä maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt sekä helsinkiläiset kulttuuriympäristöt ja helsinkiläinen maisemakulttuuri otetaan huomioon asemakaavoituksessa. Yleiskaavakarttaan niitä ei ole merkitty, mitä museo pitää puutteena.

Sen sijaan kaavakartalla on yleisluontoisia mainintoja kulttuuriympäristön säilyttämisestä, mitä kaupunginmuseo ei kuitenkaan pidä kulttuuriympäristön arvojen turvaamiseksi riittävänä. Osassa käyttötarkoituseräilymerkintöjen määräyksissä on mukana kulttuuriympäristöjen huomioon ottaminen. Esimerkiksi keskustojen osalta määrätään seuraavasti: Kulttuurihistorialliset, rakennustaiteelliset ja maisemakulttuurin arvot tulee ottaa huomioon alueiden kehittämisessä. Samoin virkistys – ja viheralueiden yhteydessä määrätään kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

säilyttämisestä, mutta asuntovaltaisten alueiden yhteydestä tämä puuttuu.

Kulttuuriympäristökohteiden ja alueiden keskeisimmät arvot on kuvattu ansiokkaasti kaavaselostuksen liitteenä olevassa Kaupungin muutos ja kulttuuriympäristöt –raportissa.

Selvityksen yhteydessä on kehitetty yleiskaavaa palveleva, vaikutusten arvioinnin työkaluksi tarkoitettu, esikaupunkien uudempien kerrostaloalueiden (1940-1980) muutoksensietokykyä käsittelevä herkkyytarkastelu sekä helsinkiläisten kulttuuriympäristöjen arvotihentymäkartta. Edellä mainitut analyysit ja karttaesitykset tulee jatkossa olla tarkemman suunnittelun tausta-aineistoja ja lähtötietoja esimerkiksi alueiden tiivistämismahdollisuuksia tarkasteltaessa.

Jotta yleiskaavasta välittyisi kulttuuriympäristötieto selkeänä ja yhtenä suunnitteluun vaikuttavana tekijänä, tulisi Helsinkiläiset kulttuuriympäristöt arvotihentymäkartta tuoda omana teemakarttanaan yleiskaava-aineistoon ja kaavamääräyksissä viitata em. karttaan.

Kulttuuriympäristöihin kohdistuvat vaikutukset:

Yleiskaavan vaikutukset kohdistuvat arvokkaiden alueiden rajautumiseen ja kulttuuriympäristöön kokonaisuutena. Yleiskaavan koko kaava-alueita koskeva määräys edellyttää, että kaupunkiympäristö suunnitellaan ottaen huomioon kulttuuriympäristöt. Vaikutusten arvioinnissa tuodaan esiin haasteet maisemallisten arvojen säilyttämisessä laajempien kokonaisuuksien yhteydessä. Valtakunnallisesti merkittäviä kohteita Helsingissä on muuta maata runsaammin ja tämä tuo lisävastuuta kulttuuriympäristön vaalimiselle.

Vaikutusten arviointia varten pitää ymmärtää yleiskaavan mahdollistama mitoitus suhteessa jo käytettyyn rakennusoikeuteen. Tehokkaan rakentamisen salliminen väistämättä uhkaa kulttuuriperintöä ja maisemaa, ja näiden erilaisten arvojen yhteensovittaminen on vaikeaa.

Valtakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäristöihin kohdistuu suuria paineita kauttaaltaan (esimerkiksi keskustan kortteleiden täydennysrakentaminen, Töölön sijoittuvat hankkeet, Hakaniemi, Pitäjänmäen aseman ympäristö, Tuomarinkylän kartanoalue, Pihlajamäki, Käpylä, Herttoniemi, I maailmansodan linnoitteet, Lapinlahden sairaala-alue, Malmin lentoasema, Osuusliikkeiden ja teollisuuden Sörnäinen, Malmin rautatieasema, Vallilan asuinalueet, Vartiosaari). Esimerkiksi Tuomarinkylän ja Vartiosaaren osalta

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

yleiskaavan rakentamistehokkuus on räikeästi ristiriidassa RKY-2009 rajaukseen ja kulttuuriympäristön sietokykyyn nähden.

Kaupunginmuseo ja Museovirasto ovat sopineet työnjaosta Malmin lentokentän ja Suomenlinnan osalta siten, että Museovirasto käsittelee yleiskaavalausunnossaan näitä kohteita.

Arkeologinen perintö

Yleiskaavaluonnoksessa muinaismuistolain suojaamille esihistoriallisten ja historiallisten kiinteiden muinaisjäännösten kohdille, etupäässä viheralueille, on osoitettu muuttuvaa maankäyttöä/rakentamista, joka tulee tuhoamaan runsaasti kokonaan tai osittain laajoja tai yksittäisiä kohteita. Merkittävintä puuttuminen on ensimmäisen maailmansodan aikaiseen linnoitusvyöhykkeeseen, joka sijoittuu kaupunkirakenteessa suurelta osin tiivistyvälle esikaupunkivyöhykkeelle. RKY 2009-listaukseen kuuluu Helsingin manneralueella 14 ensimmäisen maailmansodan aikana linnoitettua aluetta. Listaukseen ei ole kuitenkaan valittu kaikkia puolustusketjun hyvin säilyneitä, tyypillisiä ja harvinaisia osia ja kokonaisuuksia, jotka edustaisivat eri linnoitusvaiheita, rakennustapoja, historiallista kerroksellisuutta, linnoitusjärjestelmän alueellista laajuutta ja maisemallisia arvoja.

Kaikki hyvin ja huonomminkin säilyneet linnoitteet ovat muinaismuistolain suojaamia. Tällä hetkellä ei ole olemassa riittävää maastotietoa kohteista. Aiemmat maastoinventoinnit ja yleiskaavaa varten tehty linnoitusvyöhykkeen inventointitilanteen tarkistus –raportti eivät ole riittäviä, jotta osattaisiin arvottaa kohteita ja antaa ehdotuksia rakentamisen sijoittamisesta siten, ettei merkittäviä linnoituskohteita liian suuressa mitassa tuhoutuisi. Maastoinventointi tulee tehdä vähintäänkin muuttuvilla maankäytönalueilla, jotta saadaan riittävä ajantasainen tieto kaavaratkaisujen pohjaksi. Yleiskaavassa esitetty selvitysten tekeminen asemakaavavaiheessa ei turvaa kohteita.

Linnoitusvyöhykkeen suojelutavoitteiden ja kaupunkirakenteen tiivistämisen yhteensovittaminen on tulevien maankäytön muutosten haasteita. On välttämätöntä löytää molemmat näkökulmat huomioivia yhteensovittamisen periaatteita, joiden tukemana kaupungin kehittämistä ja rakentamista voidaan suunnitella ja ohjata siten, että linnoituslaitteet saadaan osaksi elävää ja toimivaa yhdyskuntarakennetta. Tämä edellyttää jatkuvaa keskustelua ja vuorovaikutusta eri tavoitteiden yhteensovittamisen välineinä.

Vedenalaisista muinaisjäännöksistä lausunnonantaja on Museovirasto.

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno

FI02012566

Lopuksi:

Alueiden ja ympäristöjen tiivistäminen täydennysrakentamalla kohdentuu olemassa olevaan kerrokselliseen ympäristöön. Täydennysrakentamisessa tulee tunnistaa kulttuuriympäristön paikallisuus, erityisyys ja arvot. On tärkeää, että yleiskaava antaisi välineitä rakennetun kulttuuriympäristön hallitun muutoksen ohjaamiseen.

Olemassa olevan kaupunkirakenteen säilyminen tunnistettavana on uhattuna, jos yleiskaavan tehokkaimman mitoituksen mukainen rakentaminen toteutuisi. Kaupunginmuseo esittääkin maltillisempaa ja kulttuuriympäristöt paremmin huomioon ottavaa mitoitusta. Suunnittelumääräyksiin tulee lisätä määräys kulttuuriympäristöistä yksilöidymmin.

Edellä mainittuun viitaten yleiskaavaluonnos ei täysin täytä MRL:n määrittelemiä yleiskaavan kulttuuriympäristön vaalimiseen kohdentuvia sisältömäärityksiä. 39 § mukaan yleiskaavaa laadittaessa on maakuntakaava otettava huomioon siten kuin siitä edellä säädetään. Yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen. 41 § mukaan, jos jotakin aluetta tai rakennusta on maiseman, luonnonarvojen, rakennetun ympäristön, kulttuurihistoriallisten arvojen tai muiden erityisten ympäristöarvojen vuoksi suojeltava, yleiskaavassa voidaan antaa tarpeellisia määräyksiä (suojelumääräykset). Myöskin valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteet edellyttävät kulttuuriperinnän huomioon ottamista eri kaavatasojen ratkaisuihin.

Kaupunginmuseo esittää, että RKY-2009 ja maakunnallisesti merkittävistä kulttuuriympäristöistä sekä arkeologisesta perinnöstä tulee kaava-aineistossa olla teemakartta/-karttoja. Selkeyden vuoksi olisi harkittava kahta erillistä teemakarttaa muinaisjäänöksistä; erillinen teemakartta maalinnoituksen kohteista ja toisella teemakartalla muut muinaisjäänökset (myös vedenalaiset). Kiinteiden muinaisjäänösten osalta kohteet on esitettävä pisteinä ja aluerajauksina Museoviraston muinaisjäänösrekisterin mukaan. Sekä kulttuuriympäristöä että arkeologista perintöä koskevien teemakarttojen tulee olla oikeusvaikutteisia ja näin niillä on suoraan vaikutusta asemakaavoitusvaiheessa tehtäviin ratkaisuihin.

22.1.2013 Lausunto annettu

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Pelastuslautakunta 24.02.2015 § 28

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon Helsingin yleiskaavasta.

Yleiskaavassa tulee huomioida muuttuvien liikennejärjestelyiden vaikutuksia pelastusajoneuvojen tavoiteaikoihin. Sisään tulevien moottoriteiden muuttamisessa kaupunkibulevardeiksi tulee huomioida pelastusajoneuvojen kulkureitit ja ajomahdollisuudet. Suunnittelun edetessä teiden kattamisessa ja muuttamisessa kaupunkibulevardeiksi tulee pelastustoimen toimintamahdollisuudet varmistaa suunnitelmissa.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Esko Rantanen, johtava palotarkastaja, puhelin: 310 31232
esko.rantanen(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 19.02.2015 § 71

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Päätös

Kiinteistölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

virastopäällikkö
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Sami Haapanen, toimistopäällikkö, puhelin: 310 36437
sami.haapanen(a)hel.fi
Ilkka Vähäaho, osastopäällikkö, puhelin: 310 37811
ilkka.vahaaho(a)hel.fi
Pasi Lehtiö, toimistopäällikkö, puhelin: 310 36448
pasi.lehtio(a)hel.fi
Peter Haaparinne, toimistopäällikkö, puhelin: 310 31864
peter.haaparinne(a)hel.fi
Ilkka Aaltonen, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 36441
ilkka.aaltonen(a)hel.fi
Pekka Saarinen, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 64182
pekka.t.saarinen(a)hel.fi

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Satu Järvinen, johtava ympäristöasiantuntija, puhelin: 09 310 39225
satu.jarvinen(a)hel.fi

Asuntotuotantotoimikunta 18.02.2015 § 27

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Päätös

Asuntotuotantotoimikunta päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Sisko Marjamaa

Lisätiedot

Seidi Kivisyryä, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 32331
seidi.kivisyry(a)att.hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 17.02.2015 § 83

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Kaisu Ilonen, suunnitteluasiantuntija, puhelin: 310 38638
kaisu.ilonen(a)hel.fi
Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi
Tiina Saukkonen, suunnitteluvastaava, puhelin: 310 38508
tiina.saukkonen(a)hel.fi
Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija, puhelin: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi
Helena Ström, projektinjohtaja, puhelin: 310 38571
helenastrom(a)hel.fi

Eläintarhan johtokunta 12.02.2015 § 11

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Lausunto

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Eläintarhan johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon Helsingin yleiskaavasta:

Korkeasaari on merkittävä matkailu- ja virkistyskohde Helsingin edustan saarella. Korkeasaari jää uudessa yleiskaavassa virkistys- ja viheralueeksi keskelle kaupunkirakennetta. Tämä on hyvin huomioitu kaavamerkinnöissä. Korkeasaari on kaupunkikaavassa merkitty merellisen virkistys- ja matkailun alueeksi, mikä sopii hyvin Korkeasaaren toimintoihin. Samalla merkinnällä on varustettu myös Korkeasaaren viereinen Hylkysaari. Hylkysaari sijaitsee aivan Korkeasaaren vieressä ja reitti Hylkysaareen kulkee Korkeasaaren kautta. Hylkysaaren tuleva käyttö virkistys- ja matkailualueena tulee soviittaa yhteen Korkeasaaren toimintojen kanssa ja yhdessä saaret voivat muodostaa entistä houkuttelevamman kohteen.

Korkeasaari on kaupunkiluontokartassa merkitty osaksi vihersormea, jolla on merkittäviä luonto-, kulttuuri ja maisema-arvoja. Tämä vastaa hyvin Korkeasaaren tilannetta ja tulevaisuuden suunnitelmia. Korkeasaarella on mm. useita suojeltuja ja kulttuurihistoriallisesti merkittäviä rakennuksia useilta eri aikakausilta ja hieno luontoympäristö. Korkeasaaren tulevaisuuden suunnittelussa on luonnollista huomioida kulttuurihistorialliset ja ympäristölliset arvot. Korkeasaaren uudistumisen kannalta on kuitenkin oleellista, että Korkeasaarella voidaan tulevaisuudessakin toteuttaa uusia rakennushankkeita.

Vesiliikenteen yhteyspiste on Korkeasaarella sijoitettu nykyisen vesiliikennesataman kohdalle. Kruunusiltojen toteutuessa vesiliikennesatama saattaa siirtyä sillan läheisyyteen tai sinne saatetaan perustaa toinen vesiliikennesatama. Merellisen joukkoliikenteen yhteyttä ei ole merkitty Korkeasaareen. Korkeasaari pitäisi kuitenkin huomioida merellisen joukkoliikenteen yhteyspisteenä. Tällä hetkellä Korkeasaareen liikennöi lautta Kauppatorilta sekä Hakanimestä, mutta laajemman reittiliikenteen pysähdyspaikka olisi tervetullut ja sellainen sopisi hyvin merellisen Helsingin kehittämiseen. Korkeasaaren oman vesiliikenteen käytetyin reitti on tällä hetkellä Kauppatorilta, mutta Pisararata voi valmistuessaan lisätä Hakaniemen reitin käyttöä huomattavasti.

Pikaraitiotien runkoverkon varaus kulkee Korkeasaaren ali. Toteutuessaan tällä voi olla vaikutuksia Korkeasaaren rakentamiseen. Mikäli suunnitelmaa lähdetään toteuttamaan, niin Korkeasaaren toiminnot tulee huomioida. Korkeasaarella ei ole tarvetta uusille liikenneyhteyksille Kruunusiltojen toteutuessa, mutta Korkeasaari ei

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

vastusta runkoverkon reititystä Korkeasaaren ali, kunhan suunnitellussa huomioidaan Korkeasaaren toimintaedellytykset.

Esittelijä

eläintarhan johtaja
Sanna Hellström

Lisätiedot

Kirsi Pynnönen-Oudman, intendentti, puhelin: 310 37882
kirsi.pynnonen(a)hel.fi

Kulttuurikeskus 11.2.2015

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Kulttuurikeskus näkee yleiskaavan luonnoksessa suuri mahdollisuuksia Helsingille kehittyä sekä kaupunkina että kulttuurikaupunkina. Helsingin kulttuurisen instituutiot sijoittuvat keskustaan, mutta kansalaislähtöinen toiminta suurelta osin sen ulkopuolelle. Kulttuurisesti tasa-arvoisen Helsingin varmistamiseksi tulee mahdollistaa sekä keskustan saavutettavuus että alueiden elävyys.

Pääajatus täydennyskaavoituksesta on tärkeä asukastiheyden lisäämiseksi, joka turvaa alueellisen palvelutuotannon ja -tarjonnan. Kaupunkibulevardi-idea palvelee myös poikittaisen liikkumisen mahdollisuuksien lisäämisen tavoitetta.

Luonnoksen teemoista kulttuuripalveluiden kannalta vaikein on Östersundomin uudisrakennusalue. On vaikea ennustaa millaista kulttuurista aktiivisuutta alueella tullaan näkemään ja siksi liikenneyhteydet keskustan ja Itä-Helsingin palveluiden ääreen ovat tärkeitä.

Kulttuurikeskus on linjannut, ettei sen tavoitteisiin kuulu uusien alueellisten kulttuuritalojen rakentaminen. Tästä johtuen viraston on jättäytynyt pois myös Maunulatalon hankkeesta. Uusien asuinalueiden ja asukkaiden kulttuuripalvelut katetaan olemassa olevien keskustusten saavutettavuutta lisäämällä ja niiden asukkaita kuulevan ja osallistavan toiminnan tehostamisella. Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan jakamien avustusten alueellinen jakautuminen on tarkastelun alla ja sen nykyistä tasaisempaa jakautumista painotetaan päätöksenteossa.

Helsingissä ei ole suunnitelmia taidelaitosten sijoittamisesta keskustan ulkopuolelle, ellei Ruoholahteen suunnitteilla olevaa Tanssin taloa lasketa sellaiseksi. Tästäkin johtuen on tärkeää, että laitokset ovat helposti saavutettavissa ja että laitokset itse rakentavat pysyvän aluetoimintaan perustuvan asukassuhteen esim. valitsemansa

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

kummikaupunginosan kanssa. Kulttuurikeskus tukee tätä toimintaa sekä avustuksin että keräämällä ja jakamalla aluetyöhön liittyvää tietoa laitoksille.

Suuri osa alueellisesta kulttuurisesta aktiivisuudesta keskittyy erilaisiin kylätiloihin, asukastaloihin ja -tiloihin. Tällä hetkellä näitä yhteisöllisiä tiloja rakennetaan kaavamääräyksiin perustuen ilman, että on kyetty ratkaisemaan miten tuo toiminta näissä tiloissa tullaan rahoittamaan. Toisaalta Helsingissä on hyviä kokemuksia Arabianrannan ja Kalasataman ns. laajennetun prosenttitaiteen periaatteen käytöstä. Tätä mallia tulisi käyttää jatkossa niin, että varsinaisen pysyvän kuvataiteen lisäksi myös tämän toiminnan pitkäjänteinen kehittäminen mahdollistuisi sitäkin kautta.

Samaan aikaan, kun luonnoksessa on paljon hyviä avauksia, sisältää se ajatuksen Helsingin asukasluvun merkittävästä kasvusta. Vaikka asukastiheyden kasvu mahdollistaa olemassa olevien palveluiden nykyistä tehokkaamman käytön, jää suuri osa tulevasta kulttuuritoiminnasta keskustan ulkopuolelle suunnattujen avustusten varaan. Mikäli kulttuuritoimen määrärahat eivät kasva väestönkasvun suhteessa, on rehellistä sanoa suoraan, että helsinkiläisten kulttuuripalvelut heikkenevät.

23.1.2013 Lausunto annettu

Lisätiedot

Stuba Nikula, kulttuurijohtaja, puhelin: 310 37000
stuba.nikula(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 10.02.2015 § 51

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Päätös

Ympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Jari Viinanen, ympäristötarkastaja (ilmasto), puhelin: +358 9 310 31519
jari.viinanen(a)hel.fi

Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja (luonto ja virkistys), puhelin: +358 9 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Suvi Haaparanta, ympäristötarkastaja (liikenne), puhelin: +358 9 310 32061

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

suvi.haaparanta(a)hel.fi
Jari-Pekka Pääkkönen, johtava ympäristötutkija (vedet), puhelin: +358 9 310 31536
jari-pekka.paakkonen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 16.12.2014 § 417

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Ksv 3364_1

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti seuraavin muutoksien hyväksyä asettaa nähtäville 25.11.2014 päivätyn Helsingin yleiskaavaluonnoksen:

- pienennetään Pohjois-Vuosaaren asuntovaltaista aluetta pohjoisesta siten, että Mustavuoren kokonaisuus säilyy rakentamattomana
- poistetaan Meri-Rastilan metsäalueelta merkintä asuntovaltainen alue ja pienennetään asuntovaltaista aluetta Meri-Rastilan länsireunalla
- liike- ja palvelukeskusta- aluetta Pitäjänmäellä laajennetaan Pitäjänmäentien itäpuolelle
- Herttoniemessä laajennetaan ”Liike- ja palvelukeskusta” - aluetta seuraavasti: Liike- ja palvelukeskusta -alueen raja siirtyy Itäväylän kaakkoispuolella alueelle Konemestarinkatu, Laivalahdenkatua pitkin Puusepänkädelle ja Sahaajankadulle
- Viikinrannassa merkitään ”Toimitila-alueeksi” alue, jota rajoittavat Viikintie – Säynäslahden raja (Säynäslahdentien kaakkoispuolella) ja Jokisuunpolku
- lisätään Lahdenväylään rajautuvalla alueella Viikin keskustan ja Pihlajiston kohdalla liike- ja palvelukeskusta kuvaavaa merkintää myös Lahdenväylän pohjoispuolelle
- kaavakartan merkintää Toimitila-alue muutetaan seuraavasti: ”Aluetta kehitetään ensisijaisesti toimitilojen...”
- kaavakartan merkintää Asuntovaltainen alue A2 muutetaan seuraavasti: ”...Korttelitehokkuus on pääasiassa yli 1,0. Alueen keskeisten...”
- kaavakartan merkintää Asuntovaltainen alue A3 muutetaan seuraavasti: ”...Korttelitehokkuus on pääasiassa yli 0,4. Alueen pinta-alasta...”
- yleiskaavaa valmisteltaessa selvitetään, kuinka voidaan turvata virkistys-, luonto- ja suojeluarvot Pornaistenniemen alueella

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

- selvitetään kuinka voidaan turvata virkistys-, luonto- ja suojeluarvot sekä mahdollisimman esteetön pääsy rannoille Ramsinniemen alueella
- yleiskaavan seuraavassa käsittelyvaiheessa nähtävillä olon jälkeen lisätään kaavamääräys tai -merkintä, jolla varmistetaan luonnonsuojeluun varatun alueen huomioiminen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Kaavamääräys tai merkintä valmistellaan yhteistyössä luonnonsuojeluohjelmaa laativien hallintokuntien kanssa
- yleiskaavan toteutusohjelman valmistelun yhteydessä selvitetään väylien kansirakenteiden kehittämistä kaupunkibulevardien rakenneteknisenä ratkaisuna
- yleiskaavan toteutusohjelman valmistelun yhteydessä selvitetään kaupunkibulevardien teknistaloudellinen toteuttamisaikataulu ja kustannukset
- yleiskaavan toteutusohjelman valmistelun yhteydessä selvitetään, miten kaupunkibulevardit vaikuttavat katuverkon välityskykyyn ja toimivuuteen
- yleiskaavan jatkovalmistelussa tarkastellaan sitä, kuinka voidaan säilyttää Talin alueen nykyiset liikuntapaikat, minkä lisäksi tarkastellaan Talin 18-reikäisen golfkentän toimintaedellytyksiä. Samassa yhteydessä tarkastellaan sitä, miten eri ratkaisut vaikuttavat asuntorakentamiseen ympäröivällä alueella (Pajamäki, Pitäjänmäki ja Munkkivuori ym.)

Samalla lautakunta päätti antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin.

Käsittely

16.12.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä muutti esitystään seuraavasti:

Vanha päätösehdotus:

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää

- hyväksyä 25.11.2014 päivätyn Helsingin yleiskaavaluonnoksen yleiskaavaehdotuksen laatimisen pohjaksi.
- asettaa yleiskaavaluonnoksen nähtäville.

Samalla lautakunta päättää

- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin.

Korvataan uudella päätösehdotuksella:

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää

- hyväksyä asettaa nähtäville 25.11.2014 päivätyn Helsingin yleiskaavaluonnoksen.

Samalla lautakunta päättää

- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin.

Vastaehdotus:

Matti Niiranen: Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää, että - yleiskaavan toteutusohjelman valmistelun yhteydessä selvitetään kaupunkibulevardien teknistaloudellinen toteuttamisaikataulu ja kustannukset.

Kannattajat: Risto Rautava

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä jäsen Niirasan vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Matti Niiranen: Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää, että - yleiskaavan toteutusohjelman valmistelun yhteydessä selvitetään se, miten kaupunkibulevardit vaikuttavat katuverkon välityskykyyn ja toimivuuteen.

Kannattajat: Risto Rautava

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä jäsen Niirasan vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Matti Niiranen: Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää, että - yleiskaavan jatkovalmistelussa tarkastellaan sitä, kuinka voidaan säilyttää Talin alueen nykyiset liikuntapaikat, minkä lisäksi tarkastellaan Talin 18-reikäisen golfkentän toimintaedellytyksiä. Samassa yhteydessä tarkastellaan sitä, miten eri ratkaisut vaikuttavat asuntorakentamiseen ympäröivällä alueella (Pajamäki, Pitäjänmäki ja Munkkivuori ym.).

Kannattajat: Risto Rautava

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä jäsen Niirasan vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Jape Lovén: Pienennetään Pohjois-Vuosaaren asuntovaltaista aluetta pohjoisesta siten, että Mustavuoren kokonaisuus säilyy rakentamattomana.

Kannattajat: Pekka Buttler

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä jäsen Lovénin vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Jape Lovén: Poistetaan Meri-Rastilan metsäalueelta merkintä asuntovaltainen alue ja pienennetään asuntovaltaista aluetta Meri-Rastilan länsireunalla.

Kannattajat: Pekka Buttler

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä jäsen Lovénin vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Tom Packalén: Yleiskaavan toteutusohjelman valmistelun yhteydessä selvitetään väylien kansirakenteiden kehittämistä kaupunkibulevardien rakenneteknisenä ratkaisuna.

Kannattajat: Hennariikka Andersson

Vastaehdotus:

Tom Packalén: Yleiskaavan jatkovalmistelussa selvitetään, kuinka Malmin lentokentän kansallisesti merkittävä lentotoiminta voidaan turvata asuntorakentamisen ohella.

Vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus:

Pekka Buttler: Selvitetään kuinka voidaan turvata virkistys-, luonto- ja suojeluarvot sekä mahdollisimman esteetön pääsy rannoille Ramsinniemen alueella.

Kannattajat: Risto Rautava

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä varajäsen Buttlerin vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Elina Moisio: Yleiskaavaa valmisteltaessa selvitetään, kuinka voidaan turvata virkistys-, luonto- ja suojeluarvot Pornaistenniemen alueella.

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno

FI02012566

Kannattajat: Pekka Buttler

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä jäsen Moision vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Osmo Soininvaara: Toimitila-alue: Aluetta kehitetään ensisijaisesti toimitilojen...

Kannattajat: Elina Moisio

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä jäsen Soininvaaran vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Osmo Soininvaara: Liike- ja palvelukeskusaluetta Pitäjänmäellä laajennetaan Pitäjänmäentien itäpuolelle.

Kannattajat: Elina Moisio

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä jäsen Soininvaaran vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Osmo Soininvaara: Yleiskaavan seuraavassa käsittelyvaiheessa näytteillä olon jälkeen lisätään kaavamääräys tai -merkintä, jolla varmistetaan luonnonsuojeluun varatun alueen huomioiminen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Kaavamääräys tai merkintä valmistellaan yhteistyössä luonnonsuojeluohjelmaa laativien hallintokuntien kanssa.

Kannattajat: Elina Moisio

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä jäsen Soininvaaran vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Kaavakartalla Herttoniemessä laajennetaan ”Liike- ja palvelukeskusta” - aluetta seuraavasti: Liike- ja palvelukeskusta - alueen raja siirtyy Itäväylän kaakkoispuolella alueelle Konemestarinkatu, Laivalahdenkatua pitkin Puusepänkadulle ja Sahaajankadulle.

Kannattajat: Matti Niiranen

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä puheenjohtajan tämän vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Viikinrannassa merkitään "Toimitila-alueeksi" alue, jota rajoittavat Viikintie – Säynäslahden raja (Säynäslahdentien kaakkoispuolella) ja Jokisuunpolku.

Kannattajat: Matti Niiranen

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Kaavakartan merkintöihin. Merkintää Asuntovaltainen alue A2 muutetaan seuraavasti: "... Korttelitehokkuus on pääasiassa yli 1,0. Alueen keskeisten..."

Kannattajat: Matti Niiranen

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Kaavakartan merkintöihin. Merkintää Asuntovaltainen alue A3 muutetaan seuraavasti: "... Korttelitehokkuus on pääasiassa yli 0,4. Alueen pinta-alasta ..."

Kannattajat: Matti Niiranen

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Lisätään Lahdenväylään rajautuvalla alueelle Viikin keskustan ja Pihlajiston kohdalla liike- ja palvelukeskustaa kuvaavaa merkintää myös Lahdenväylän pohjoispuolelle.

Kannattajat: Matti Niiranen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Yleiskaavan toteutusohjelman valmistelun yhteydessä selvitetään väylien kansirakenteiden kehittämistä kaupunkibulevardien rakenneteknisenä ratkaisuna.

Jaa-äännet: 4

Pekka Buttler, Jape Lovén, Elina Moisio, Heta Välimäki

Ei-äännet: 5

Hennariikka Andersson, Matti Niiranen, Tom Packalén, Risto Rautava, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 4-5 kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi jäsen Packalénin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Viikinrannassa merkitään ”Toimitila-alueeksi” alue, jota rajoittavat Viikintie – Säynäslahden raja (Säynäslahdentien kaakkoispuolella) ja Jokisuunpolku.

Jaa-äännet: 2

Elina Moisio, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 7

Hennariikka Andersson, Pekka Buttler, Jape Lovén, Matti Niiranen, Tom Packalén, Risto Rautava, Heta Välimäki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 2-7 kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi puheenjohtaja Rautavan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kaavakartan merkintöihin. Merkintää Asuntovaltainen alue A2 muutetaan seuraavasti: ”... Korttelitehokkuus on pääasiassa yli 1,0. Alueen keskeisten...”

Jaa-äännet: 2

Jape Lovén, Heta Välimäki

Ei-äännet: 6

Hennariikka Andersson, Elina Moisio, Matti Niiranen, Tom Packalén, Risto Rautava, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 1

Pekka Buttler

Poissa: 0

Äänin 2-6 (1 tyhjä) kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi puheenjohtaja Rautavan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kaavakartan merkintöihin. Merkintää Asuntovaltainen alue A3 muutetaan seuraavasti: "... Korttelitehokkuus on pääasiassa yli 0,4. Alueen pinta-alasta ..."

Jaa-äännet: 2

Jape Lovén, Heta Välimäki

Ei-äännet: 6

Hennariikka Andersson, Elina Moisio, Matti Niiranen, Tom Packalén, Risto Rautava, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 1

Pekka Buttler

Poissa: 0

Äänin 2-6 (1 tyhjä) kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi puheenjohtaja Rautavan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään Lahdenväylään rajautuvalla alueella Viikin keskustan ja Pihlajiston kohdalla liike- ja palvelukeskustaa kuvaavaa merkintää myös Lahdenväylän pohjoispuolelle.

Jaa-äännet: 4

Pekka Buttler, Jape Lovén, Elina Moisio, Heta Välimäki

Ei-äännet: 5

Hennariikka Andersson, Matti Niiranen, Tom Packalén, Risto Rautava, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 4-5 kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi puheenjohtaja Rautavan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Tom Packalén jätti päätöksestä eriävän mielipiteen:
Yleiskaavan jatkovalmistelussa selvitetään, kuinka Malmin lentokentän
lentotoiminta voitaisiin turvata asuntorakentamisen ohella.

09.12.2014 Pöydälle

02.12.2014 Pöydälle

25.11.2014 Pöydälle

03.12.2013 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

22.10.2013 Pöydälle

20.11.2012 Ehdotuksen mukaan

13.11.2012 Pöydälle

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Marja Piimies, yleiskaava-arkkitehti, puhelin: 310 37329
marja.piimies(a)hel.fi

Essi Leino, vs. johtava yleiskaavasunnittelija, puhelin: 310 37070
essi.leino(a)hel.fi

Matti Kivelä, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37145
matti.kivela(a)hel.fi

Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37251
jouni.kilpinen(a)hel.fi

Heikki Mäntymäki, viestintäpäällikkö, puhelin: 310 37368
heikki.mantymaki(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 04.02.2013 § 174

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä saadun tilannekatsauksen tiedoksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno

FI02012566

Pelastuskomentaja 23.01.2013 § 6

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Päätös

Kehittyvän yleiskaavan peruslähtökohdissa kaupungin ennustetaan kasvavan asukasmäärissä sekä monissa toiminnoissa merkittävästi. Suunnitelmissa on muuttaa jo laadittuja asemakaavoja.

Asemakaavojen muutoksissa tulee huomioida kaupungin eri muotoisen kasvun yhteensovittaminen. Viitteenä esim. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuttavaan asiaan antama kannanotto Seveso-direktiivin mukaisten kohteiden olemassaolosta kaupungin alueella.

Viimeistään osayleiskaavavaiheessa rakentamiselta tulee edellyttää ja mahdollistaa turvallisuudenkin osalta kestävän kehityksen mukaisia ratkaisuja kuten mm. huomioiden väestön ikääntyminen, korkea rakentaminen, rakennusmateriaalien ja arkkitehtonisen ilmeen yhteen sopivuus turvallisuuden kanssa, kehittyvän turvallisuusodotuksen yhteensovittaminen kulttuurihistoriallisesti arvokkaisiin kohteisiin, liikenneväylien mahdollinen tunneloittaminen, korttelikatujen talvisietokyky, maanalainen rakentaminen, väestön suojaaminen poikkeusolotilanteissa, pelastustoiminnallisten mahdollisuuksien turvaaminen, tmv.

Yleiskaavasuunnittelun edetessä julkisen hallinnon tonttivarauksuunnitteluun, pelastuslaitos varaa oikeuden tulla kuulluksi oman toimintansa edellyttämien uusien toimipisteiden sijoittamisessa toiminnallisesti tehokkaisiin paikkoihin.

Pelastuslaitoksella ei ole tässä vaiheessa muuta huomautettavaa.

Lisätiedot

Seppo Sihvonen, valvontayksikön päällikkö, puhelin: 310 31230
seppo.sihvonen(a)hel.fi

Helsingin Energia -liikelaitos Toimitusjohtaja 23.1.2013

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Helsingin Energian lausunto liitteenä 1.

Lisätiedot

Marko Riipinen, Johtaja, puhelin: +358 9 617 2900
marko.vj.riipinen(a)helen.fi

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

Nuorisoasiainkeskus 23.1.2013

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Nuorisoasiainkeskus on antanut kannanottonsa viranomaiskuulemisen yhteydessä 28.11.2012:

1. Nuorten osallistaminen on huomioitava yleiskaavan valmistelun kaikissa vaiheissa. Nuorten vaikuttamisen varmistamisessa voidaan käyttää esimerkiksi nuorisoasiainkeskuksen koordinoimaa nuorten vaikuttamisjärjestelmää Ruutia. Tarvittaessa nuorisoasiainkeskus voi toimia linkkinä yleiskaavan valmisteluun osallistuvien virastojen ja nuorten vaikuttajaryhmien välillä.
2. Yleiskaavan yhtenä periaatteena oleva kaupunkirakenteen tiivistäminen on etu nuorten kuntalaisten kannalta. Nykyistä tiheämmin sijaitsevat aluekeskukset tuovat monipuolisemmat peruspalvelut ja vapaa-aikapalvelut lähemmäksi käyttäjiä.
3. Kaupunkirakenteen tiivistäminen mahdollistaa myös kävellen ja polkupyörällä tapahtuvan lähiliikkumisen edistämisen ja lisää siten turvallisuutta. Lähellä toisiaan sijaitsevat aluekeskukset mahdollistavat myös tiheät joukkoliikenteen vuorovälit. Näin voidaan tuottaa nykyistä turvallisempaa ja ekologisempaa kaupunkiympäristöä
4. Pääkaupunkiseudulla kaupunkien väliset rajat eivät näy arjen fyysisessä ympäristössä. Yleiskaavassa voitaisiin ottaa huomioon ihmisten luonteva liikkuminen palvelujen perässä yli kuntarajojen ja samalla varautua mahdollisiin kuntarakennemuutoksiin.

Lisätiedot

Harri Taponen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 89036
harri.taponen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 22.1.2013

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Rakennusvirasto osallistuu yleiskaavan laadintaan mahdollisimman laajasti ja aktiivisesti painottaen erityisesti viraston ydinosaamiseen kuuluvien yleisten alueiden kehittämisen, toimivuuden ja ylläpidon näkökulmia.

Kaupunginarkkitehti Jukka Kauto vastaa rakennusviraston osallistumisesta. Hänen sijaisenaan on toimistopäällikkö Jussi Luomanen.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvnro
FI02012566

Teknisen verkoston, sen vaatiman tilatarpeiden ja kaupungin huollettavuuden tarkasteluun osallistuvat toimistopäällikkö Ville Alatyppö ja suunnitteluinsinööri Marko Jylhänlehto.

Erityisesti viheralueiden osalta yleiskaavatyöhön rakennusviraston edustajina osallistuvat suunnitteluasiantuntija Kaisu Ilonen (maisemasuunnittelu, asuinalueet), luontoasiantuntija Tuuli Ylikotila (luonnon monimuotoisuus, kulttuurimaisema, mahdolliset kompensatiotoimet) ja luonnonhoidon suunnitteluvastaava Tiina Saukkonen (metsäluonto, luonnonhoito).

Lisätiedot

Jussi Luomanen, toimistopäällikkö, puhelin: 310 38626
jussi.luomanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimi 18.01.2013

HEL 2012-012586 T 10 03 02 00

Kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistellaan Helsingin uutta yleiskaavaa. Suunnittelualaueena on koko kaupunki poisluettuna Östersundomin alue, jonne laaditaan parhaillaan kuntien yhteistä yleiskaavaa. Yleiskaava on pitkän aikavälin maankäytön suunnitelma, jolla ohjataan kaupungin yhdyskuntarakenteen kehittämistä. Helsingissä yleiskaava on laadittu noin kymmenen vuoden välein. Yleiskaava vaikuttaa siihen, millainen Helsinki on vuosikymmenten kuluttua. Valmisteilla olevassa yleiskaavassa tehdään maankäytön visio vuoteen 2050. Yleiskaavalla on suuri vaikutus helsinkiläisten elämään. Se vaikuttaa siihen, kuinka helppoa on liikkuminen töihin, palveluihin, kotiin ja harrastuksiin sekä siihen, löytyykö Helsingistä kohtuuhintaisia asuntoja erilaisiin elämänvaiheisiin. Yleiskaava ohjaa asemakaavoitusta ja muuta tarkempaa suunnittelua. Nykyisiä asemakaavoja tullaan muuttamaan uuden yleiskaavan perusteella. Yleiskaavalla otetaan kantaa mm. liikennejärjestämiseen, asuinrakentamiseen sekä yritysten ja infrastruktuurin sijoittumiseen.

Yleiskaavatyötä varten on jo tehty selvityksiä eri näkökulmista ja aiheista. Kaavaprosessin aikana selvitystarpeet tarkentuvat. Yleiskaavatyö tuli vireille 13.11.2012 päivätyllä osallistumis- ja arviointisuunnitelmalla. Kaavan visiotyö tehdään vuoden 2013 aikana. Kaavaluonnos valmistellaan kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittelyyn 2014 ja kaavaehdotuksen on tarkoitus valmistua 2015.

Yleiskaavan valmistelusta vastaa kaupunkisuunnitteluvirasto. Yleiskaava valmistellaan yhteistyössä kaikkien Helsingin kaupungin hallintokuntien, pääkaupunkiseudun ja Helsingin seudun kuntien,

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

muiden viranomaisasiantuntijoiden ja julkisyhteisöjen kanssa. Suunnittelun aikana viranomaisille ja muille asiantuntijoille järjestetään erillisiä neuvotteluja, seminaareja ja työpajoja sekä tarpeen mukaan muita tapaamisia. Viranomaisilta pyydetään lausunnot ainakin kaavaluonnoksesta ja kaavaehdotuksesta.

Mielipiteet suunnittelun lähtökohdista ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta on pyydetty toimittamaan viimeistään 23.1.2013 mennessä.

Lausuntoaan sosiaali- ja terveystieteiden keskuslaitos esittää seuraavaa:

Yleiskaavan keskeisiä lähtökohtia ovat Verkostokaupunki, Helsinki osana eurooppalaista suurkaupunkien verkostoa, Hyvä elämä – lasten ja nuorten kaupunki, Arjen kaupunki – kauppa, elinkeinot ja työ, energia sekä Tulevien sukupolvien Helsinki – kaupunkitalous. Sosiaali- ja terveystieteiden mielestä keskeiseksi lähtökohdaksi tulee lisätä Ikääntyvät kaupunkilaiset. Tulevina vuosikymmeninä ikääntyneiden asukkaiden määrä Helsingissä kasvaa nopeasti, mikä on hyvä huomioida kaikessa suunnittelussa. Lähtökohtana ikääntyneille tarkoitettujen palvelujen järjestämisessä on kotona asumisen tukeminen. Erityisesti ikääntyvien asukkaiden näkökulmasta lähipalvelujen järjestäminen alueella ja palvelujen esteetön saavutettavuus julkisin kulkuvälinein on tärkeää. Nykyinen kaupunkirakenne ei tue ikääntyneiden kotona asumista.

Yleiskaavatyötä varten on tehty ja tehdään tarvittavista selvityksistä. Yksi valmistunut selvitys on saavutettavuustarkastelu. Sosiaali- ja terveystieteiden mielestä saavutettavuustarkasteluja tulee laajentaa ja syventää. Ikääntyvä väestön kannalta palvelujen sijainti ja saavutettavuus on keskeinen kotona asumisen mahdollistaja. Saavutettavuustarkasteluja tulee jatkossa laajentaa paikallistasolle ja ottaa huomioon vanhenevan väestön palvelutarpeet laaja-alaisesti sekä kaupallisten että julkisten palvelujen osalta. Erityisesti ikääntyvien asukkaiden näkökulmasta lähipalvelujen järjestäminen alueella ja palvelujen esteetön saavutettavuus julkisin kulkuvälinein on tärkeää.

Työohjelman mukaan vuonna 2013 käynnistyvät mm. yleiskaavan palveluita ja elinkeinotoimintaa koskevat selvitykset. Näissä selvityksissä tulee olla myös erityistä tukea tarvitsevien väestöosien ja vanhenevan väestön näkökulma.

Asuminen muodostaa lähipalvelujen kanssa kokonaisuuden, jossa palvelutarpeet vaikuttavat asumisen suunnitteluun ja asumisratkaisut taas palveluratkaisuihin. Kaupungin sosiaalipoliittisena linjauksena on kotona asumisen tukeminen mahdollisimman pitkään. Tämä asettaa

vaatimuksia kaikille väestöryhmille soveltuvalle esteettömälle asumiselle, ympäristölle ja palvelujen saavutettavuudelle. Sosiaali- ja terveysvirasto esittää lisättäväksi ikääntyvien ihmisten asumisen ja palvelutarpeiden huomioon ottamisen suunnittelussa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on selostettu selkeästi yleiskaavan tekemisen sisältö, vaiheet ja osallistumisen tavat. Helsingin yleiskaavan vaikutusalue on pääasiassa pääkaupunkiseutu ja Helsingin seutu. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan yleiskaavoituksen yhteydessä vaikutuksia arvioidaan laaja-alaisesti. Vaikutuksia koskevaa tietoa tuotetaan ja hyödynnetään läpi koko kaavaprosessin. Vaikutusarviointit pohjautuvat sekä olemassa oleviin että kaavaprosessin aikana laadittaviin selvityksiin, joista vastaa kaavoittaja. Merkittävä rooli arviointityössä on kaupungin virastojen ja liikelaitosten asiantuntijoilla. Vaikutusten arvioinnin aihealueista sosiaali- ja terveysviraston kannalta keskeisiä ovat:

- Alue- ja yhdyskuntarakenne, jonka osalta arvioidaan asutuksen ja työpaikkojen, palvelujen sekä virkistysalueiden määrää ja sijoittumista, yhdyskuntarakenteen toimivuutta ja eheyttä sekä olemassa olevan yhdyskuntarakenteen, palveluverkkojen ja yhdyskuntateknisten verkostojen hyväksikäyttömahdollisuuksia.
- Ihmisten elinolot ja elinympäristö, jonka osalta arvioidaan toimintaympäristöjen terveellisyyttä ja turvallisuutta, viihtyisyyttä ja toimivuutta, maankäyttöratkaisujen mahdollistamaa asuntotarjontaa sekä eri väestöryhmien toiminta- ja virkistysmahdollisuuksia. Lisäksi arvioidaan vaikutukset palveluihin ja palveluverkkoon.

Yhdessä kaupunkisuunnittelun ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa pitää kehittää hyvät käytännöt, joiden avulla varmistetaan sosiaali- ja terveysviraston mukanaolo ja vaikutusmahdollisuudet yleiskaavan suunnitteluun ja sisältöön.

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Asia tulee käsitellä 3.3.2015

§ 82

Lausunto kaupunginhallitukselle Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta

HEL 2015-000583 T 10 03 00

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Uusimaa-ohjelman keskeisenä tavoitteena on hiilineutraali Uusimaa 2050. Vaihemaakuntakaavan vaikutusten arvioinnissa tulisi selkeämmin tarkastella, miten viherrakenne-, logistiikka- ja tuulivoimaratkaisut edistävät tavoitteen saavuttamista. Asumiseen suunnitellun Malmin lentokenttäalueen yhdyskuntarakennetta täydentävä vaikutus tulee tuoda selvemmin esiin.

Viherrakenne

Viherrakennetarkastelussa on käytetty apuna uusia työkaluja: Zonation-menetelmää luontoarvojen priorisointiin ja GreenFrame-menetelmää ekosysteemipalvelujen arviointiin. Menetelmät sopivat hyvin maakuntakaavatasolle ja niiden tulokset täydentävät toisiaan. Zonation-menetelmä antaa aineistojen saatavuuden vuoksi parhaat tulokset yhtenäisillä maa-alueilla. Merialueilta ja saaristosta aineistoa on vähemmän. Merialueen, merenrannan ja sisävesien luontoarvot tarvitsisivat täydentäviä menetelmiä tullakseen samanarvoisesti huomioon otetuksi.

Logistiikka

On erittäin hyvä, että logistiikan suunnittelun kärkitavoitteisiin on lisätty ympäristöllisten reunaehtojen huomioiminen. Kuitenkin ympäristö- ja ilmastonäkökulma on logistiikan kehityskuvassa ja erityisesti sen vaikutusten tarkastelussa jäänyt hyvin vähälle tarkastelulle. Uudenmaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2050. Tämä tulee vaatimaan erittäin tehokkaita toimenpiteitä. Myös liikenne- ja viestintäministeriön ympäristöstrategiassa on asetettu liikenteelle kunnianhimoiset päästövähennys- ja energiatehokkuustavoitteet, jotka pitäisi huomioida. Logistiikan vaihtoehtojen vaikutusarvioinneissa ei ole lainkaan arvioitu eri skenaarioiden tai valitun kehityskuvan vaikutuksia hiilidioksidipäästöihin.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Vaikutusten arvioinnin mukaan kehityskuvan liikenteelliset vaikutukset kohdistuvat voimakkaimmin poikittaisväylille. Arvion mukaan raskaan logistiikan painopisteen siirtyessä pohjoisemmaksi Kehä I:n kuormitus vähenee. Kuitenkin Logistiikan vaihtoehtojen vaikutusten arviointi - raportissa esitettyjen karttojen mukaan Kehä I:llä ja muutenkin Helsingissä raskaan liikenteen määrät tulevat kehityskuvavaihtoehdossa kasvamaan huomattavasti enemmän kuin skenaarioissa 1-4. Kasvu esim. Kehä I:llä ja Itäväylällä olisi yli 50 %. Lisäksi, jos uusi poikittainen yhteys Keski-Uudellamaalla ei toteudu tai sen toteuttaminen viivästyy, lisääntyvät liikennemäärät myös Kehä III:lla merkittävästi. Kehityskuvassa kriittisimmät väylät liikenteen välityskyvyn suhteen ovat Valtatie 4 eli Lahdenväylä ja Kehä III, joille ennustetaan muutoinkin merkittävää liikennemäärien kasvua. Liikennemääräennusteet vaativat tarkistuksia ja selvennyksiä.

Kehityskuvan mukainen logistiikan kehittyminen lisää siis entisestään haittoja pääkaupunkiseudun ilmanlaadultaan ja melutilanteeltaan pahimmilla alueilla. Myönteistä tietysti on, että logistiikkaa keskittämällä saadaan liikennesuoritteiden kasvua ja sitä kautta kasvihuonekaasupäästöjä hieman vähennettyä. On hyvä, että maakuntakaavan tavoitteena on ohjata tiekuljetuksia pois tiiviisti asutuilta seuduilta. Väistämättä useilla alueilla haitat tulevat kuitenkin lisääntymään liikennemäärien lisääntyessä.

Logistiikan kehityskuvan mukainen Vuosaaren sataman roolin vahvistuminen ja Venäjän liikenteen lisääntyminen kasvattaa Porvoonväylän raskaan liikenteen määrää huomattavasti. Tämä lisää liikenteen haittoja Östersundomin alueelle. Rakentuvan alueen liikennemäärien kasvun myötä ruuhkautuva Porvoonväylä kuormittuu entisestään.

Raideliikenteen rooli on logistiikan kehittämisessä jäänyt luonnoksessa pienelle painoarvolle. Ruotsin esimerkit osoittavat, että on täysin mahdollista ohjata nykyistä huomattavasti suurempi osuus kuljetuksista raiteille, mikä siihen olla valmiita panostamaan. Tällä olisi suuri merkitys ympäristöhaittojen, väylien välityskyvyn säilymisen sekä hiilineutraalisuuden saavuttamisen kannalta.

Malmin kentän alue

Valtion ja kuntien kesken on sovittu, että valtio lopettaa toimintonsa Malmin lentoasemalla viimeistään vuoden 2020 loppuun mennessä. Tämän jälkeen alue palautuu Helsingin kaupungin käyttöön. Malmin lentokenttäalueen ratkaisut vaativat maakuntakaavoituksen ajantasaistamista. Kaavaluonnoksessa Malmin lentokenttää osoittava liikennealue, jonka toissijainen käyttötarkoitus on taajamatoimintojen

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

alue -merkintä sekä siihen liittyvä melualueen merkintä kumotaan ja osoitetaan taajamatoimintojen alueeksi. Alueella säilyy kulttuuriympäristöön liittyvä ominaisuusmerkintä. Lisäksi Malmin aluetta tulee kehittää tiivistettävänä alueena, jolloin aluetta on suunniteltava joukkoliikenteeseen, kävelyyn ja pyöräilyyn tukeutuvana tehokkaasti rakennettavana alueena. Mikäli Malmin lentoasema rakennetaan, sen kulttuurihistoriallinen arvo rakennetun kulttuuriympäristön kohteena tuhoutuu.

Mikäli Malmin lentoasema rakennetaan, sen kulttuurihistoriallinen arvo rakennetun kulttuuriympäristön kohteena tuhoutuu.

Ympäristölautakuntaa pitää hyvänä, että 4. vaihemaakuntakaavassa mahdollistetaan Malmin lentokenttäalueen ottaminen asuntotuotantokäyttöön. Alueen merkitys Helsingille uutena kaupunginosana on erittäin tärkeä. Vaihemaakuntakaavan kanssa samanaikaisesti laaditaan Helsingin kaupungin yleiskaavaa. Yleiskaavaluonnoksessa Malmin lentokenttäalue on yksi merkittävimmistä uusista rakentamisalueista. Alueelle on alustavasti hahmoteltu noin 25 000 asukkaan kaupunginosaa. Malmille osoitettu alue sijaitsee tiiviisti olemassa olevan yhdyskuntarakenteen sisällä, mikä tukee sekä koko seudun aluerakenteen että Helsingin kaupunkirakenteen kestäväää kehittämistä. Tiivistäminen mahdollistaa joukkoliikenteen, erityisesti raideliikenteen tehokkaan hyödyntämisen. Mikäli Malmin lentokenttäalueen rakentamispotentiaalia ei saataisi hyödynnettyä, on vaarana, että rakentamisalueita Helsingissä jouduttaisiin etsimään viheralueilta. Toisaalta asuinrakentaminen voisi hajautua laajemmin seudulle, mikä olisi kestävä ratkaisu liikenteen ilmastopäästöjen kannalta.

Tuulivoima

Kansainvälisissä ilmastotavoitteissa Suomi on sitoutunut edistämään uusiutuvia energiamuotoja. Kansallisena tavoitteena on nostaa tuulivoimakapasiteettia 9 TWh vuoteen 2025 mennessä. Uudellamaalla tuulivoiman kehitys on jäänyt vaatimattomaksi. Uudellamaalla on viisi tuulivoimalaa, joiden yhteenlaskettu kapasiteetti on 10 MW, mikä on noin 2 % koko Suomen tuulivoimalla tuotetusta energiasta. Kuitenkin tuuliolosuhteet ovat Uudellamaalla hyvät.

4. vaihemaakuntakaavassa pyritään edistämään ja ohjaamaan tuulivoimarakentamista Uudellamaalla. Taustaselvityksen pohjalta kaavaluonnoksessa osoitetaan viisi maakunnallisen kokoluokan tuulivoima-alueita. Maakunnallisen tuulivoima-alueen alaraja on 10 tuulivoimalaa. Tätä pienempiä tuulivoima-alueita voidaan kaavoittaa

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

paikallisesti kuntakaavoituksessa. Tuulivoimaselvityksen mukaan Helsingistä ei löytynyt maakunnallisia tuulivoima-alueita.

On hyvä, että kaavaluonnoksessa on esitetty myös ne kaksi merialueelle sijoitettavaa tuulivoima-aluetta, joiden toteuttaminen ei välttämättä vielä tänä päivänä ole mahdollista. Tuulivoimaselvityksessä on jo esitetty potentiaalisia tuulivoima-alueita, jotka ovat karsiutuneet pois jatkotarkastelusta. Kaavan aikajänne ulottuu vuoteen 2040, joten jatkotyössä voisi edelleen tarkastella näitä potentiaalisia alueita, jotka voisivat olla mahdollisia mikäli esimerkiksi puolustusvoimien tutkarajoitukset poistuvat. Ehdottomat rajoitusalueet, joihin ei voi tulla muutoksia, tulisi perusteluineen esittää erikseen.

Vaihemaakuntakaavalla pyritään mahdollistamaan myös paikallisen tuulivoiman suunnittelu. Tätä tukemaan luonnoksessa on annettu koko maakuntaa koskeva suunnittelusuositus, jonka mukaan paikallisten tuulivoima-alueiden suunnittelu on mahdollista myös maakuntakaavan tuulivoima-alueiden ulkopuolella. Vaikutusten arvioinnin perusteella jää epäselväksi, kuinka vaihemaakuntakaava pystyy vastaamaan maakuntatason tuulivoimatuotanto- ja hiilineutraaliustavoitteisiin sekä toisaalta tukemaan paikallista tuulivoimatuotantoa.

Hiljaiset alueet

Maakuntahallitus päätti keväällä 2014 selvittää osana 4. vaihemaakuntakaavan valmistelua myös hiljaisia alueita. Samalla päätettiin, että mahdollisesta kaavakäsittelystä päätetään kaavatyön edetessä. Lainvoimainen maakuntakaavamerkintä hiljaiselle alueelle on vasta Satakunnan ja Pohjois-Savon maakuntakaavassa, vaikka selvityksiä on tehty muissakin maakunnissa.

Maakuntakaavatasolla on parhaat mahdollisuudet ottaa huomioon yhtenäiset, mahdollisesti useamman kunnan alueelle ulottuvat maakunnallisesti merkittävät melutasoltaan hiljaiset alueet. Ympäristölausun mielestä hiljaisiin alueisiin liittyvää selvitystyötä kannattaa jatkaa ja samalla selvittää mahdollisuuksia merkitä alueet myös maakuntakaavaan. Tämä olisi tärkeää myös valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden näkökulmasta. Tavoitteiden mukaan alueidenkäytössä tulee edistää hiljaisten alueiden säilymistä.

Käsittely

Vastaehdotus:

Timo Latikka: Kappaleet 9 ja 10:

Poistetaan kappaleet 9 ja 10.

Ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki 00170	Faksi		Alvno
helsinki.kirjaamo@hel.fi	www.hel.fi/ymk	+358 9 655 783		FI02012566

Vastaehdotus:

Timo Latikka: Lisätään uusi kappale kohdan 9 jälkeen: Mikäli Malmin lentoasema rakennetaan, sen kulttuurihistoriallinen arvo rakennetun kulttuuriympäristön kohteena tuhoutuu.

Kannattajat: Leo Stranius

Vastaehdotus:

Sirpa Norvio: Poistetaan kappaleen 10 alku "Ympäristölautakuntaa pitää hyvänä, että".

Aloitetaan Kappale : 4. vaihemaakuntakaavassa mahdollistetaan Malmin lentokenttäalueen...

Kannattajat: Tuula Palaste-Eerola

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään uusi kappale kohdan 9 jälkeen: Mikäli Malmin lentoasema rakennetaan, sen kulttuurihistoriallinen arvo rakennetun kulttuuriympäristön kohteena tuhoutuu.

Jaa-äännet: 4

Joona Haavisto, Matti Niemi, Timo Pyhälähti, Anita Vihervaara

Ei-äännet: 5

Timo Korpela, Timo Latikka, Sirpa Norvio, Tuula Palaste-Eerola, Leo Stranius

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan kappaleen 10 alku "Ympäristölautakuntaa pitää hyvänä, että".

Aloitetaan Kappale : 4. vaihemaakuntakaavassa mahdollistetaan Malmin lentokenttäalueen...

Jaa-äännet: 5

Joona Haavisto, Timo Korpela, Matti Niemi, Timo Pyhälähti, Anita Vihervaara

Ei-äännet: 4

Timo Latikka, Sirpa Norvio, Tuula Palaste-Eerola, Leo Stranius

Timo Latikka: Tulen jättämään kirjallisen perustelun.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja (viherrakenne), puhelin: +358 9 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Suvi Haaparanta, ympäristötarkastaja (logistiikka), puhelin: +358 9 310 32061
suvi.haaparanta(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudenmaan 4.vaihemaakuntakaavaluonnos, kaavakartta
- 2 Uudenmaan 4.vaihemaakuntakaavaluonnos, SELOSTUS
- 3 Uudenmaan 4.vaihemaakuntakaavaluonnos, kumottavien merkintöjen kartta
- 4 Uudenmaan 4.vaihemaakuntakaavaluonnos, merkinnät ja määräykset
- 5 Uudenmaan 4.vaihemaakuntakaavaluonnos, SELOSTUS, Liitekartat
- 6 Uudenmaan 4.vaihemaakuntakaavaluonnos, epävirallinen yhdistelmäkartta
- 7 Eriävän mielipiteen perustelu - Maakuntakaava.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Ympäristölausunkunta antaa seuraavan lausunnon.

Uusimaa-ohjelman keskeisenä tavoitteena on hiilineutraali Uusimaa 2050. Vaihemaakuntakaavan vaikutusten arvioinnissa tulisi selkeämmin tarkastella, miten viherrakenne-, logistiikka- ja tuulivoimaratkaisut edistävät tavoitteen saavuttamista. Asumiseen suunnitellun Malmin lentokenttäalueen yhdyskuntarakennetta täydentävä vaikutus tulee tuoda selvemmin esiin.

Viherrakenne

Viherrakennetarkastelussa on käytetty apuna uusia työkaluja: Zonation-menetelmää luontoarvojen priorisointiin ja GreenFrame-menetelmää ekosysteemipalvelujen arviointiin. Menetelmät sopivat hyvin maakuntakaavatasolle ja niiden tulokset täydentävät toisiaan. Zonation-menetelmä antaa aineistojen saatavuuden vuoksi parhaat tulokset yhtenäisillä maa-alueilla. Merialueilta ja saaristosta aineistoa on vähemmän. Merialueen, merenrannan ja sisävesien luontoarvot tarvitsisivat täydentäviä menetelmiä tullakseen samanarvoisesti huomioon otetuksi.

Logistiikka

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

On erittäin hyvä, että logistiikan suunnittelun kärkitavoitteisiin on lisätty ympäristöllisten reunaehtojen huomioiminen. Kuitenkin ympäristö- ja ilmastonäkökulma on logistiikan kehityskuvassa ja erityisesti sen vaikutusten tarkastelussa jäänyt hyvin vähälle tarkastelulle. Uudenmaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2050. Tämä tulee vaatimaan erittäin tehokkaita toimenpiteitä. Myös liikenne- ja viestintäministeriön ympäristöstrategiassa on asetettu liikenteelle kunnianhimoiset päästövähennys- ja energiatehokkuustavoitteet, jotka pitäisi huomioida. Logistiikan vaihtoehtojen vaikutusarvioinneissa ei ole lainkaan arvioitu eri skenaarioiden tai valitun kehityskuvan vaikutuksia hiilidioksidipäästöihin.

Vaikutusten arvioinnin mukaan kehityskuvan liikenteelliset vaikutukset kohdistuvat voimakkaimmin poikittaisväylille. Arvion mukaan raskaan logistiikan painopisteen siirtyessä pohjoisemmaksi Kehä I:n kuormitus vähenee. Kuitenkin Logistiikan vaihtoehtojen vaikutusten arviointi - raportissa esitettyjen karttojen mukaan Kehä I:llä ja muutenkin Helsingissä raskaan liikenteen määrät tulevat kehityskuvavaihtoehdossa kasvamaan huomattavasti enemmän kuin skenaarioissa 1-4. Kasvu esim. Kehä I:llä ja Itäväylällä olisi yli 50 %. Lisäksi, jos uusi poikittainen yhteys Keski-Uudellamaalla ei toteudu tai sen toteuttaminen viivästyy, lisääntyvät liikennemäärät myös Kehä III:lla merkittävästi. Kehityskuvassa kriittisimmät väylät liikenteen välityskyvyn suhteen ovat Valtatie 4 eli Lahdenväylä ja Kehä III, joille ennustetaan muutoinkin merkittävää liikennemäärien kasvua. Liikennemääräennusteet vaativat tarkistuksia ja selvennyksiä.

Kehityskuvan mukainen logistiikan kehittyminen lisää siis entisestään haittoja pääkaupunkiseudun ilmanlaadultaan ja melutilanteeltaan pahimmilla alueilla. Myönteistä tietysti on, että logistiikkaa keskittämällä saadaan liikennesuoritteiden kasvua ja sitä kautta kasvihuonekaasupäästöjä hieman vähennettyä. On hyvä, että maakuntakaavan tavoitteena on ohjata tiekuljetuksia pois tiiviisti asutuilta seuduilta. Väistämättä useilla alueilla haitat tulevat kuitenkin lisääntymään liikennemäärien lisääntyessä.

Logistiikan kehityskuvan mukainen Vuosaaren sataman roolin vahvistuminen ja Venäjän liikenteen lisääntyminen kasvattaa Porvoonväylän raskaan liikenteen määrää huomattavasti. Tämä lisää liikenteen haittoja Östersundomin alueelle. Rakentuvan alueen liikennemäärien kasvun myötä ruuhkautuva Porvoonväylä kuormittuu entisestään.

Raideliikenteen rooli on logistiikan kehittämisessä jäänyt luonnoksessa pienelle painoarvolle. Ruotsin esimerkit osoittavat, että on täysin

mahdollista ohjata nykyistä huomattavasti suurempi osuus kuljetuksista raiteille, mikä siihen olla valmiita panostamaan. Tällä olisi suuri merkitys ympäristöhaittojen, väylien välityskyvyn säilymisen sekä hiilineutraalisuuden saavuttamisen kannalta.

Malmin kentän alue

Valtion ja kuntien kesken on sovittu, että valtio lopettaa toimintonsa Malmin lentoasemalla viimeistään vuoden 2020 loppuun mennessä. Tämän jälkeen alue palautuu Helsingin kaupungin käyttöön. Malmin lentokenttäalueen ratkaisut vaativat maakuntakaavoituksen ajantasaistamista. Kaavaluonnoksessa Malmin lentokenttää osoittava liikennealue, jonka toissijainen käyttötarkoitus on taajamatoimintojen alue -merkintä sekä siihen liittyvä melualueen merkintä kumotaan ja osoitetaan taajamatoimintojen alueeksi. Alueella säilyy kulttuuriympäristöön liittyvä ominaisuusmerkintä. Lisäksi Malmin aluetta tulee kehittää tiivistettävänä alueena, jolloin aluetta on suunniteltava joukkoliikenteeseen, kävelyyn ja pyöräilyyn tukeutuvana tehokkaasti rakennettavana alueena.

Ympäristölaivakuntaa pitää hyvänä, että 4. vaihemaakuntakaavassa mahdollistetaan Malmin lentokenttäalueen ottaminen asuntotuotantokäyttöön. Alueen merkitys Helsingille uutena kaupunginosana on erittäin tärkeä. Vaihemaakuntakaavan kanssa samanaikaisesti laaditaan Helsingin kaupungin yleiskaavaa. Yleiskaavaluonnoksessa Malmin lentokenttäalue on yksi merkittävimmistä uusista rakentamisalueista. Alueelle on alustavasti hahmoteltu noin 25 000 asukkaan kaupunginosaa. Malmille osoitettu alue sijaitsee tiiviisti olemassa olevan yhdyskuntarakenteen sisällä, mikä tukee sekä koko seudun aluerakenteen että Helsingin kaupunkirakenteen kestäväää kehittämistä. Tiivistäminen mahdollistaa joukkoliikenteen, erityisesti raideliikenteen tehokkaan hyödyntämisen. Mikäli Malmin lentokenttäalueen rakentamispotentiaalia ei saataisi hyödynnettyä, on vaarana, että rakentamisalueita Helsingissä jouduttaisiin etsimään viheralueilta. Toisaalta asuinrakentaminen voisi hajautua laajemmin seudulle, mikä olisi kestävätkön ratkaisu liikenteen ilmastopäästöjen kannalta.

Tuulivoima

Kansainvälisissä ilmastotavoitteissa Suomi on sitoutunut edistämään uusiutuvia energiamuotoja. Kansallisena tavoitteena on nostaa tuulivoimakapasiteettia 9 TWh vuoteen 2025 mennessä. Uudellamaalla tuulivoiman kehitys on jäänyt vaatimattomaksi. Uudellamaalla on viisi tuulivoimalaa, joiden yhteenlaskettu kapasiteetti on 10 MW, mikä on

noin 2 % koko Suomen tuulivoimalla tuotetusta energiasta. Kuitenkin tuuliolosuhteet ovat Uudellamaalla hyvät.

4. vaihemaakuntakaavassa pyritään edistämään ja ohjaamaan tuulivoimarakentamista Uudellamaalla. Taustaselvityksen pohjalta kaavaluonnoksessa osoitetaan viisi maakunnallisen kokoluokan tuulivoima-aluetta. Maakunnallisen tuulivoima-alueen alaraja on 10 tuulivoimalaa. Tätä pienempiä tuulivoima-alueita voidaan kaavoittaa paikallisesti kuntakaavoituksessa. Tuulivoimaselvityksen mukaan Helsingistä ei löytynyt maakunnallisia tuulivoima-alueita.

On hyvä, että kaavaluonnoksessa on esitetty myös ne kaksi merialueelle sijoitettavaa tuulivoima-aluetta, joiden toteuttaminen ei välttämättä vielä tänä päivänä ole mahdollista. Tuulivoimaselvityksessä on jo esitetty potentiaalisia tuulivoima-alueita, jotka ovat karsiutuneet pois jatkotarkastelusta. Kaavan aikajänne ulottuu vuoteen 2040, joten jatkotyössä voisi edelleen tarkastella näitä potentiaalisia alueita, jotka voisivat olla mahdollisia mikäli esimerkiksi puolustusvoimien tutkarajoitukset poistuvat. Ehdottomat rajoitusalueet, joihin ei voi tulla muutoksia, tulisi perusteluineen esittää erikseen.

Vaihemaakuntakaavalla pyritään mahdollistamaan myös paikallisen tuulivoiman suunnittelu. Tätä tukemaan luonnoksessa on annettu koko maakuntaa koskeva suunnittelusuositus, jonka mukaan paikallisten tuulivoima-alueiden suunnittelu on mahdollista myös maakuntakaavan tuulivoima-alueiden ulkopuolella. Vaikutusten arvioinnin perusteella jää epäselväksi, kuinka vaihemaakuntakaava pystyy vastaamaan maakuntatason tuulivoimatuotanto- ja hiilineutraaliustavoitteisiin sekä toisaalta tukemaan paikallista tuulivoimatuotantoa.

Hiljaiset alueet

Maakuntahallitus päätti keväällä 2014 selvittää osana 4. vaihemaakuntakaavan valmistelua myös hiljaisia alueita. Samalla päätettiin, että mahdollisesta kaavakäsittelystä päätetään kaavatyön edetessä. Lainvoimainen maakuntakaavamerkintä hiljaiselle alueelle on vasta Satakunnan ja Pohjois-Savon maakuntakaavassa, vaikka selvityksiä on tehty muissakin maakunnissa.

Maakuntakaavatasolla on parhaat mahdollisuudet ottaa huomioon yhtenäiset, mahdollisesti useamman kunnan alueelle ulottuvat maakunnallisesti merkittävät melutasoltaan hiljaiset alueet. Ympäristölautakunnan mielestä hiljaisiin alueisiin liittyvää selvitystyötä kannattaa jatkaa ja samalla selvittää mahdollisuuksia merkitä alueet myös maakuntakaavaan. Tämä olisi tärkeää myös valtakunnallisten

alueidenkäyttötavoitteiden näkökulmasta. Tavoitteiden mukaan alueidenkäytössä tulee edistää hiljaisten alueiden säilymistä.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus pyytää lausuntoa 3.3.2015 mennessä.

Pääsisältö

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan tavoitteena on kilpailukykyinen ja hyvinvoiva Uusimaa. Aikatähtäin on vuodessa 2040. Kaava laaditaan koko maakunnan 26 kunnan alueelle, lukuun ottamatta Östersundomin aluetta, jota käsitellään omassa kaavaprosessissaan osana 2. vaihemaakuntakaavan loppuunsaattamista. Vaihemaakuntakaava täydentää ja tarkistaa Uudellamaalla voimassa olevia maakuntakaavoja valittujen teemojen sekä muiden ajankohtaisten aiheiden osalta.

Vaihemaakuntakaavan keskeisin sisältö muodostuu viidestä teemasta: elinkeinot ja innovaatiotoiminta, logistiikka, tuulivoima, viherrakenne ja kulttuuriympäristöt. Muuta ajankohtaiset aiheet ovat Malmin lentokenttä ja Pääradan asemanseudut Palopuro ja Ristikytö. Kaavan teemoista on koottu laaja taustaselvitysaineisto sekä laadittu kehityskuvia, joissa kuvataan teemojen nykytilaa, kehittämistavoitteita ja tulevaisuuden näkymiä sekä visioidaan, miltä maakunta voisi kunkin teeman osalta näyttää vuonna 2040. Nämä valmisteluaineistot muodostavat pohjan kaavaluonnokselle.

Suunnittelun tavoitteena on pyrkiä entistä strategisempaan kaavaan ja hyödyntää Uusimaa-ohjelmaa keskeisenä lähtökohtana. Tällä kierroksella jatketaan myös maakuntakaavojen kehittämistä ja yhdenmukaistamista. Tavoitteiden toteuttamista edistetään laatimalla ehdotusvaiheessa toteutusohjelma sekä kehittämällä seurantajärjestelmää ja viranomaistyötä.

Kaavaprosessi

Kaavan valmistelu on käynnistynyt vuoden 2013 aikana osallistumis- ja arviointisuunnitelman laadinnalla, joka oli nähtävillä vuosien 2013–2014 vaihteessa. Suunnitelman yhteydessä määriteltiin käsiteltävä sisältö.

Vuoden 2014 aikana osana valmisteluprosessia koottiin kustakin teemasta kehityskuvan tai taustaselvityksen muotoon kehittämistavoitteet, nykytila ja kehitys sekä Uudenmaan tahtotila kyseisen teeman kehityksestä vuoteen 2040. Joidenkin aihealueiden kehityskuvia analysoitaessa on tultu siihen johtopäätökseen, ettei aihealuetta ole tarvetta tai edellytyksiä käsitellä varsinaisessa kaavatyössä. Näin on osoittautunut mm. elinkeinojen ja

innovaatiotoiminnan kohdalla. Vuoden 2014 aikana on käyty laajaa vuorovaikutusprosessia kuntien, eri sidosryhmien ja asiantuntijoiden kanssa.

Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 8.12.2014 Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan nähtäville asettamisesta ja lausunnoille lähettämisestä. Kaavaluonnos on nähtävillä 20.1.–20.2.2015. Saadun palautteen pohjalta luonnoksesta muodostetaan kaavaehdotus vuoden 2015 aikana. Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan ehdotus on tarkoitus saada hyväksyttäväksi maakuntahallitukseen ja maakuntavaltuustoon vuoden 2016 aikana ja sen jälkeen se saatetaan vahvistettavaksi ympäristöministeriöön.

Kaavaluonnoksen aineistot

Luonnosvaiheen aineisto koostuu kaavaluonnoskartasta, kumottavien merkintöjen kartasta, merkinnöistä ja määräyksistä, selostuksesta ja liitekartoista sekä epävirallisesta yhdistelmäkartasta. Kaavakartta, kartta kumottavista merkinnöistä sekä merkinnät ja määräykset ovat vahvistettavia asiakirjoja. Kaavaselostusta ja sen liitekartoja ei vahvisteta. Luonnosvaiheen lausuntoaineisto sekä taustaselvitykset teemoittain ovat saatavissa sähköisesti osoitteesta www.uudenmaanliitto.fi/kaavaluonnos.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
[anu.haahla\(a\)hel.fi](mailto:anu.haahla(a)hel.fi)
Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja (viherrakenne), puhelin: +358 9 310 31534
[raimo.pakarinen\(a\)hel.fi](mailto:raimo.pakarinen(a)hel.fi)
Suvi Haaparanta, ympäristötarkastaja (logistiikka), puhelin: +358 9 310 32061
[suvi.haaparanta\(a\)hel.fi](mailto:suvi.haaparanta(a)hel.fi)

Liitteet

- 1 Uudenmaan 4.vaihemaakuntakaavaluonnos, kaavakartta
- 2 Uudenmaan 4.vaihemaakuntakaavaluonnos, SELOSTUS
- 3 Uudenmaan 4.vaihemaakuntakaavaluonnos, kumottavien merkintöjen kartta
- 4 Uudenmaan 4.vaihemaakuntakaavaluonnos, merkinnät ja määräykset
- 5 Uudenmaan 4.vaihemaakuntakaavaluonnos, SELOSTUS, Liitekartat
- 6 Uudenmaan 4.vaihemaakuntakaavaluonnos, epävirallinen yhdistelmäkartta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinho
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Päätöshistoria

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) 26.2.2015

HEL 2015-000583 T 10 03 00

Kaupunginhallitus on pyytänyt HKL:ltä lausuntoa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta. Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava laaditaan koko Uudenmaan 26 kunnan alueelle Östersundomin aluetta lukuun ottamatta. Kaava täydentää ja tarkistaa voimassa olevia maakuntakaavoja. Nyt on käynnissä maakuntakaavan luonnosvaihe, jonka tavoitteena on kerätä osallisilta palautetta kaavaluonnoksesta kaavaehdotuksen laadintaa varten.

Neloskaavassa käsitellään viittä teemaa, jotka ovat: elinkeino- ja innovaatiotoiminta, logistiikka, tuulivoima, viherrakenne ja kulttuuriympäristöt. Lisäksi luonnokseen on otettu mukaan muita ajankohtaisia aiheita kuten Malmin lentokenttä sekä Pääradan uudet asemansseudut Tuusulan Ristikytö ja Hyvinkään Palopuro.

Tärkeitä elinkeinojen toimintaedellytyksiä voivat kaavaselostuksen mukaan olla esimerkiksi saavutettava sijainti, joukkoliikenteen läheisyys sekä työpaikkoja tukevat palvelut ja muut yritykset. Myös logistiikan osalta vaihemaakuntakaavassa tavoitteeksi on asetettu mm., että Uudenmaan tulee olla kansainvälisesti ja valtakunnallisesti hyvin saavutettavissa: yritykset hakeutuvat entistä enemmän hyvien joukkoliikenneyhteyksien ääreen ja erityisesti asemansseuduille. Kaavoitusta on esitetty vaihemaakuntakaavassa elinkeinojen ja logistiikan osalta ratkaisuna asetettuihin tavoitteisiin pääsemiseksi.

Maakuntakaavassa HKL:n mielenkiinto on joukkoliikenneyhteyksissä. HKL pitää hyvänä maakuntakaavan luonnoksen tavoitteita, jossa palvelut ja työpaikat ovat hyvin eri väestöryhmien saavutettavissa ja sijoittuvat nykyisiä rakenteita hyödyntäen sekä ympäristö huomioiden. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi joukkoliikenteen kehittäminen kunnan alueella on merkittävä keino, johon liikennelaitos sitoutuu osaltaan yleis- ja asemakaavoihin liittyvien joukkoliikennehankkeiden mukaisesti. Malmin asuinalueen toteutumisen kannalta toimiva joukkoliikenneyhteys on alueella tarpeen. Joukkoliikenneyhteytenä Malmilla voisi toimia pikaraitiotie, jota esitetään mm. Helsingin yleiskaavaluonnoksessa. Pitkällä aikajänteellä säteittäisenä joukkoliikenneyhteytenä Malmin lentokentän alueelle voisi toimia myös jotakuinkin Lahdenväylän suuntaisesti kulkeva metro, joka Helsingin keskustassa sijoittuisi ns. Töölön metrolinjan varaukseen.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Kuten kaavaselostuksessa mainitaan, maakuntakaavat mahdollistavat toimivan ja sekoittuneen yhdyskuntarakenteen, kävelyyn ja joukkoliikenteeseen perustuvien keskusten sekä hyvän asuin- ja työympäristön kehittämisen. Itä-Uudellamaalla elinkeinon ja asumisen keskittäminen Östersundomin metron varrelle on seudulle ja maakunnalle merkittävä valinta.

Lisätiedot

Jaakko Laurila, projekti-insinööri, puhelin: 310 22691
jaakko.laurila(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 24.02.2015 § 91

HEL 2015-000583 T 10 03 00

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Pia Rantanen, suunnitteluvastaava, puhelin: 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi
Tiina Saukkonen, suunnitteluvastaava / luonnonhoito, puhelin: 310 38508
tiina.saukkonen(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 24.02.2015 § 15

HEL 2015-000583 T 10 03 00

Lausunto

Kaupunginhallitus on pyytänyt kaupunginmuseon johtokunnan lausuntoa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta. Johtokunta antoi seuraavan lausunnon.

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava täydentää ja tarkistaa Uudellamaalla voimassa olevia maakuntakaavoja. Kaavassa tarkastellaan elinkeinoja ja innovaatiotoimintoja, logistiikkaa, tuulivoimaa, viherrakennetta sekä kulttuuriympäristöjä. Lisäksi kaavassa käsitellään myös asemanseutuja ja Malmin lentokenttää.

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan suunnittelualueena on koko Uudenmaan maakunnan alue, lukuun ottamatta Östersundomin

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno

FI02012566

aluetta, jota käsitellään omassa kaavaprosessissaan osana 2. vaihemaakuntakaavan loppuunsaattamista.

Kaavassa esitettävät kulttuuriympäristöt ja arvokkaat maisemat

Kulttuuriympäristöteema halutaan esittää 4. vaihemaakuntakaavassa mahdollisimman kattavasti ja samalla eri maakuntakaavoista peräisin olevia merkintöjä ja määräyksiä on yhdenmukaistettu.

Kulttuuriympäristöjen aluerajaukset ovat maakuntakaavatasolla yleispiirteisiä, ja ne perustuvat tehtyihin selvityksiin ja inventointeihin. 4. vaihemaakuntakaavassa esitetään valtakunnallisesti arvokkaat rakennetut ympäristöt (RKY 2009-kohteet), valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, maakunnallisesti ja useamman kuin yhden kunnan kannalta merkittävät maisema-alueet ja rakennetun kulttuuriympäristön alueet sekä liitekartalla muinaisjäännökset. RKY 2009-kohteet sisältävät myös ryhmän merkittävimpiä kiinteitä muinaisjäännösalueita, joihin kuuluvat osa ensimmäisen maailmansodan linnoitteista ja 1500-1700-lukujen kaupunkialueet.

Valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt (rakennetut ympäristöt ja maisema-alueet) tuodaan kaavaan valtioneuvoston päätöksien mukaisina. RKY-2009 kohteet ovat karttaesityksenä ja kohdeluettelona liitteissä mukana. Johtokunnan mielestä kulttuuriympäristökokonaisuutta selventäisi, että liitteissä olisi RKY 2009 -kohteiden lisäksi luettelo muista maakunnallisesti arvokkaista kulttuuriympäristöistä.

Kaupunginmuseon johtokunta pitää erityisen tärkeänä, että kaavaratkaisun sanoma välittyy selkeästi kulttuuriympäristöjen ja arvokkaiden maisema-alueiden osalta. Kaavaratkaisu luo edellytyksiä kulttuuriympäristön kannalta tärkeiden alueiden säilymiselle. Kaavamerkinnot edellyttävät kulttuuriympäristöjen ominaispiirteiden tunnistamisen, huomioimisen ja yhteensovittamisen muun maankäytön kanssa.

Kulttuuriympäristöjen ominaispiirteet tulee ottaa huomioon myös yhdyskuntahuollon edellyttämien rakennelmien suunnittelussa ja sijoittelussa esimerkiksi tuulivoimaloiden ja sähkönsiirtoverkkojen kohdalla.

Selostuksessa todetaan, että kaavaratkaisu tukee historiallisten tielinjausten ja niihin liittyvien ympäristöjen säilyttämistä. Jää hieman epäselväksi miten tämä tapahtuu. Historiallisten teiden ominaispiirteiden säilyttämisen ja uusien tieyhteyksien kehittämistarpeiden välillä voi olla ristiriitaisia tavoitteita. Historiallisesti

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

merkittävimmät tielinjaukset –kartta olisi hyvä liittää mukaan tausta-aineistoksi.

Saariston eri osien arat luonnonarvot, herkkä maisemakuva ja perinteinen saaristolaiskulttuuri ja sitä tukevien elinkeinojen säilyminen tulee turvata. Pääkaupunkiseudun rannikko – ja saaristovyöhykkeen, ulkosaariston ja merivyöhykkeen suunnittelumääräykset ovat kaupunginmuseon johtokunnan mielestä asianmukaiset, maisema- ja kulttuuriympäristön arvot ja niiden huomioon ottaminen käyvät niissä ilmi.

Tiivistettävillä alueilla rakentaminen muuttaa alueiden maisemakuvaa merkittävästi, mikä edellyttää erityistä yhteensovittamista kulttuuriympäristö- ja maisema-arvojen kanssa. Erityisesti Malmin lentoaseman RKY 2009 -status on otettava huomioon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Maakuntakaavan merkitys kulttuuriympäristön vaalimista ohjaavana kaavatasona on tärkeä. Tämän vuoksi johtokunta esittääkin, että maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön suunnittelumääräykseen lisätään velvoite olla yhteydessä maakuntamuseoon suunnitelmia laadittaessa.

Kaupunginmuseon johtokunnalla ei ole muuta huomautettavaa 4. vaihemaakuntakaavaehdotuksesta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Mäkinen

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 24.02.2015 § 40

HEL 2015-000583 T 10 03 00

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta:

Kaavalla tarkistetaan voimassa olevia maakuntakaavoja ja sen aikatahtain on vuosi 2040. Kaavakerroksella pyritään strategisempaan maakuntakaavaan. Östersundomin alue ei kuulu 4. vaihemaakuntakaavan alueeseen. Uudenmaan 4.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

vaihemaakuntakaavan kaavakartta, kartta kumottavista merkinnöistä sekä merkinnät ja määräykset ovat vahvistettavia asiakirjoja. Kaavaselostusta ja sen selventäviä ja taustoittavia liitekarttoja ei vahvisteta. Kaavassa käytetään aluevaraus-, kohde- ja viivamerkintöjä sekä ominaisuusmerkintöjä ja kehittämisperiaatemarkintöjä. Aluemarkinnoilla osoitetaan pääasiallinen käyttötarkoitus.

Pyrkimys strategisempaan maakuntakaavaan on Helsingin kannalta myönteinen asia. Maakuntatason kaavaratkaisun tulee olla tavoitteellinen samalla kun se tukee tarkempiasteista suunnittelua eikä jätä vaikeasti tulkittavia rajauksia. Kokonaistilanteen hahmottamisessa maakuntakaavan epävirallinen yhdistelmäkartta on välttämätön. Jotta kaavakartan strategisuus tulisi paremmin esiin, kaavakartan aluerajausten tulkintaa koskeva määräysteksti olisi hyvä lisätä kaavamääräyksen yhteyteen.

Helsingissä on käynnissä uuden yleiskaavan laatiminen. Vuonna 2012 laadittiin yleiskaavan työohjelma ja määriteltiin sen keskeiset lähtökohdat ja mitoitus. Joulukuussa 2013 hyväksytyyn yleiskaavavision perusteella on laadittu yleiskaavaluonnos, jonka kaupunkisuunnittelulautakunta päätti asettaa nähtäville 16.12.2014. Helsingin yleiskaavan tavoitteena on vahvistaa Helsingin ja samalla koko seudun kilpailukykyä osoittamalla pitkällä aikavälillä rakentamismahdollisuuksia kaupunkirakennetta tiivistämällä ja luoda edellytykset elinvoimaiselle elinkeinorakenteelle säilyttämällä kaupunkiympäristön korkea laatu ja houkuttelevuus. Helsingin yleiskaavan luonnos on nähtävillä samaan aikaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksen kanssa.

Maakunnallinen kaavatyö tukee erinomaisesti Helsingissä käynnissä olevaa yleiskaavan valmistelua. Helsingin yleiskaavaa on laadittu hyvässä yhteistyössä Uudenmaan liiton kanssa ja molempien prosessien lähtökohdat ja tavoitteet ovat linjassa keskenään.

Helsingin seudulla on käynnissä useita muita seudullisia maankäyttöön, asumiseen ja liikenteeseen liittyviä selvityksiä. Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaa (HLJ2015) ja Helsingin seudun 14 kunnan yhteistä maankäytön suunnitelmaa (MASU) on laadittu yhteistyössä alueen kuntien, Helsingin seudun liikenteen ja Uudenmaan liiton kesken. Alueelle on laadittu yhteinen asuntostrategia vuoteen 2025. Yhdessä nämä kolme suunnitelmaa luovat pohjan seuraavalle MAL-aiesopimukselle ja tukevat maakuntakaavan tavoitteita toimivasta ja kestävästä yhdyskuntarakenteesta ja kilpailukykyä vahvistavasta liikennejärjestelmästä.

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan tavoitealueita ovat elinkeinot ja innovaatiotoiminta, logistiikka, tuulivoima, viherrakenne ja kulttuuriympäristöt. Näitä luonnoksen näkökulmia arvioidaan lausunnossa aihealueittain.

Elinkeinot ja innovaatiotoiminta

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan kärkitavoitteet elinkeino- ja innovaatiotoiminnan kehittämiseksi ovat yhtenevät Helsingin uuden yleiskaavan kanssa. Maakuntahallituksen hyväksymissä elinkeinojen ja innovaatiotoiminnan suunnitteluperiaatteissa on nostettu tärkeään asemaan huolehtiminen riittävästä asuntotuotannosta ja sitä kautta riittävästä työvoiman tarjonnasta. Erityisen tärkeänä pidetään joukkoliikenteeseen tukeutuvan yhdyskuntarakenteen kehittämistä ja monipuolisten keskusta-alueiden ja hyvän elinympäristön merkitystä elinkeinoelämän kilpailukyvyille.

Ns. innovaatio-ekosysteemien tukemiseksi nostetaan esiin vastaavia toimenpiteitä: kaupunkirakenteen tiivistäminen, etäisyyksien ja matka-aikojen lyhentäminen, erottelevien ja eristävien tekijöiden poistaminen sekä panostaminen elämänlaatuun ja vetovoimaisuutta lisääviin tekijöihin.

Maakuntakaavassa on otettava huomioon Helsingin erityisluonne seudun ydinalueena ja mahdollistettava valtion ja seudun kuntien välisen sopimuksen (valtion ja Helsingin seudun kuntien välinen sopimus suurten infrahankkeiden tukemiseksi ja asumisen edistämiseksi) mukaisen vuotuisen asuntorakentamisen toteutumisedellytykset myös Helsingissä. Sopimuksessa Helsingin kaupunki on osaltaan sitoutunut kaavoituksen vauhdittamiseen ja tonttitarjonnan merkittävään lisäämiseen. Ristiriitoja voi syntyä erityisesti asuntorakentamisen, kulttuuriympäristöjen ja viherrakenteen yhteensovittamisessa – maakuntakaavan merkintöjen tulee olla seudun rakenteen tiivistymistä tukevia, ei sitä rajoittavia. Helsinki kantaa seudun asuntotuotannosta suurimman vastuun ja on työpaikkatarjonnan näkökulmasta seudun merkittävin alue.

Logistiikka

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavassa on otettu logistiikan erityiskysymykset pääpiirteissään hyvin huomioon. Seudun tärkeimpien logistiikkakeskittymien merkitseminen kartalle tukee logistiikan tilatarpeiden ratkaisemista ja osoittaa alan toimijoille maakunnan tavoitetilan logistiikan seudullisille ratkaisuille. Logistiikkakeskittymien synnyttämät synergiahyödyt tukevat koko maakunnan talouskasvua.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

Lentoaseman seudun sekä Kehä III:n logistiikka-alueiden kehittäminen on Helsingin näkökulmasta tärkeää. Helsingin yleiskaavan ja Östersundomin yhteisen yleiskaavan suunnittelussa erityisesti Vuosaaren sataman ja lentoaseman välinen Kehä III:n tukeutuva vyöhyke on strategisesti keskeisessä asemassa.

Helsingin ja koko maakunnan edun kannalta on keskeistä erityisesti Vuosaaren sataman yhteyksistä huolehtiminen. Vuosaaren satama on kulutustavaroiden kuljetusten tärkeä läpivirtauspaikka. Tämä rooli tulee säilymään merkittävänä myös tulevaisuudessa. Kaavaselostuksessa todetaan, että tulevaisuudessa tulee varautua raideliikenteen kasvuun kuljetuksissa. Tämä kehityssuunta olisi erityisesti päästöjen rajoittamisen näkökulmasta suotava ja on hyvä, että sitä tuetaan. Helsingin uudessa yleiskaavassa varaudutaan myös matkustajaterminaalin rakentamiseen Vuosaareen, mikäli sellainen katsotaan tarpeelliseksi esimerkiksi kantakaupungin satama-alueiden kapasiteetin täytyessä. Satama voi tulevaisuudessa saada roolin myös ihmisten kauttakulupaikkana.

Helsinki on hiljattain laatinut citylogistiikan toimenpideohjelman, jossa esitetään kaupunkilogistiikan keskeisimmät periaatteet ja toimenpiteet sekä niiden vastuut ja aikataulut. Citylogistiikan haasteet ovat erilaisia kuin seudulla, koska tilan määrä on hyvin vähäinen, mikä tarkoittaa että myös ratkaisut ovat erilaisia. Helsingin tiiviin ydinalueen toimiva citylogistiikka nojautuu vahvasti seudun hyvään rakenteeseen ja on riippuvainen siitä.

4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta on poistettu Malmin lentokentän lentomeluvyöhyke, mikä on perusteltu ratkaisu. Helsingin kaupunki varautuu alueen muuttamiseen asuntorakentamiskäyttöön valtion ja Helsingin seudun välisen sopimuksen mukaisesti.

Tuulivoima

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaluonnos osoittaa maakunnallisesti merkittävän tuulivoimatuotannon mahdolliset sijaintipaikat. Maakuntakaavalla ohjataan tuulivoiman sijoittumista ja sen tehtävänä on osaltaan täsmentää teollisen mittakaavan tuulivoiman sijoittamisperiaatteet kaupunkitasoa laajemmalla mittakaavatasolla. Nyt ositetut niukat aluevaraukset eivät tue parhaalla mahdollisella tavalla Helsingin ja koko seudun ilmastopoliittisten tavoitteiden saavuttamista.

Helsingissä on vahva tahtotila tuulivoiman kehittämiseen. 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaselvitys nojaa pitkälti olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen ja tuulivoiman sijoittumista ohjaavaan valtakunnalliseen säännöstöön ja ohjeistukseen. Tarkastelu

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

on teknisesti laadukkaasti toteutettu. Ongelmana kuitenkin on, että poissulkevaan paikkatietoanalyysiin perustuva tarkastelu ei ole tavoitelähtöinen. Alueellinen pois sulkeminen kriteereittäin on helppo tehdä silloin kun suunnitelmalla ei ole esimerkiksi minkäänlaista mitoituksellista tavoitetta. Tällainen lähestymistapa on ristiriidassa Uusimaa-ohjelmassa julkilausuttujen uusiutuvien energiamuotojen tukemiseen ja hiilineutraaliuteen tähtäävien tavoitteiden kanssa.

Tavoitteellisia esimerkkejä tuulivoiman sijoittamiselle voidaan löytää mm. Pohjois-Saksasta, jossa Uudenmaan kokoisella ja vastaavan väestötiheyden omaavalla alueella on tuhansia tuulivoimaloita. Mittava tuulivoiman rakentaminen vaatii valtion energiapolitiittista ohjausta. Maakuntakaavalla olisi mahdollista näyttää Suomen keskeisimmän alueen tahtotila tuulivoiman edistämiseksi. Kansainväliset esimerkit tuulivoimaa merkittävässä määrin rakentaneista maista, kuten Saksasta ja Tanskasta, osoittavat tuulivoiman olevan luonteva osa suurten kaupunkien ja niitä ympäröivän maaseudun dynaamisesta vuorovaikutusta. Sähköä kulutetaan runsaasti metropolialueiden tiiveimmillä alueilla, kun taas väljemmät alueet voivat profiloitua erityisesti tuulivoiman kautta energiantuotannon alueiksi ja saavat siitä taloudellista etua. Tämän tyyppisen kehityksen edellytykset tulisi huomioida nimenomaan maamme merkittävimällä metropolialueella, Uudellamaalla.

Uudenmaan ilmastotavoite on yhteneväinen mm. Helsingin tavoitteen kanssa: tavoitellaan hiilineutraaliutta vuoteen 2050 mennessä. Tuulivoima on nykyisen tiedon mukaan kustannustehokas tapa tuottaa uusiutuvaa sähköenergiaa. Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaa tulisikin arvioida suhteessa Uudenmaan hiilineutraalisuustavoitteeseen. Nyt tehdyissä selvityksissä korostuvat maisemalliset arvot ja loma-asukkaiden edunvalvonta. Jatkotyönä olisi tärkeää täydentää tehtyjä selvityksiä ilmastovaikutusten arvioinnilla, jossa voitaisiin arvioida mm. luonnoksessa ehdotettujen tuulivoima-alueiden riittävyys. Jos tavoitteena on hiilidioksidipäästöjen merkittävä vähentäminen vuoteen 2050 mennessä, olisi tärkeä tietää miten suurta roolia esitetyn tuulivoimaratkaisun on odotettu siitä vastaavan.

Vaihemaakuntakaavan tuulivoimaselvityksessä on jäljellä Malmin lentokenttää ympäröivä lentotoimintaan perustuva vyöhyke, joka estää tuulivoimaloiden rakentamisen. Tämän sisällyttäminen tarkasteluun ei ole perusteltua lentokentän maankäytön muuttuessa.

Viherrakenne

Maakuntakaavan kärkitavoitteet viherrakenteen osalta ovat ekosysteempipalvelujen parantaminen, luonnon monimuotoisuuden

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

turvaaminen, hyvin saavutettava virkistysalueverkosto ja kestävä luonnonvarojen hyödyntäminen sekä niihin liittyvien elinkeinojen edistäminen.

Maakuntakaavatyön pohjana on innovatiivisella tavalla kokeiltu uusia paikkatietopohjaisia menetelmiä luonnonympäristöjen arvottamiseen ja ekosysteemipalvelujen tunnistamiseen. Nämä aineistot tarjoavat jatkossa uusia välineitä vihervestoston suunnitteluun. Viherrakenteen suunnittelussa on otettu huomioon arvokkaat luonnonympäristöt, virkistykseen ja ekologiseen verkostoon liittyvät viheryhteystarpeet, laajat yhtenäiset metsäalueet, virkistysalueet ja ulkoilureitit, saaristovyöhykkeet ja pääkaupunkiseudun viherkehä. Edellä mainitut arvokkaat kohteet on osoitettu kaavan liitekartoilla.

Arvokkaita luontokohteita koskevassa Zonation -arvioinnissa olisi hyvä todeta myös maakunnallinen liito-orava-tilanne, sillä lajin suojelun kannalta paras tilanne olisi tarkastella asiaa maakuntakaavatasolla. Lajin suojeluedellytykset ovat parhaimmat seudun laajoissa metsissä ja kytkeytyneissä elinympäristöissä sekä mahdollisesti myös viherkehän alueella. Tällä hetkellä liito-oravien suojelukysymykset tulevat korostuneesti esille vain niillä alueilla, joissa tapahtuu eniten maankäytön muutoksia eli tiivistyvässä kaupunkirakenteessa.

Kaavaratkaisun virkistyskokonaisuus osoittaa pääkaupunkiseudun tiiviin kaupunkirakenteen tavoitteen virkistysalueiden ja ekologisesta verkostosta, mutta seudulle tärkeä viherkehä sen sijaan jää hahmottumatta kaavakartalla. Muu maakuntakaavataso viherkehä jää ulkoilureittien ja valkoisen alueen varaan.

Kaupunginhallitus on antanut 13.8.2012 Uudenmaan 2. vaihekaavaehdotuksen viherrakenteen osalta seuraavan lausunnon: "Seudulliset viheralueet ja viheryhteystarpeet ovat kaavaehdotuksessa pääpiirteittäin tarkoituksenmukaisilla alueilla ja turvaavat viheryhteyksien verkoston ja jatkuvuuden, joskin joissain tapauksissa rajaukset ovat liian tarkasti luettavissa kaavakartalta. Tämä ei ole oikeansuuntainen toivottava ratkaisu tiivistyväällä ydinalueella maakuntakaavan mittakaava huomioon ottaen. Selkeänä parannuksena kaavaluonnokseen on kaavaehdotuksen liitemateriaalissa oleva maakuntakaavojen epävirallinen yhdistelmäkartta, joka selkeyttää seudullisten virkistysalueiden ja viheryhteyksien hahmottamista.

Viheryhteystarve -merkinnän kuvausta ja suunnittelumääräystä tulisi edelleen tarkistaa. Määräyksen mukaan olemassa olevat virkistykseen varatut tai siihen soveltuvat rakentamattomat alueet varataan yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa mahdollisuuksien mukaan

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

virkestyskäyttöön. Tämä ei tiivistyvässä kaupunkirakenteessa ole perusteltua, koska näin ehdottomana se voisi epätoivottavalla tavalla haitata järkevää täydennysrakentamista. Kaupunki haluaa mieluummin korostaa viher- ja virkestysalueiden laadun ja merkityksen tapauskohtaista arvioimista sekä virkestysyhteyksien jatkuvuutta ja painottaa sen vuoksi väljempää ilmaisua maakuntakaavatasolla. Sen vuoksi tarkoituksenmukaisempaa olisi liittää jokin virkestysalueita koskeva kehittämistavoite taajamatoimintojen sisällä oleville virkestysalueille. Samaa ajatusta seuraten viheryhteystarve -merkinnän selitystä tulisi myös laajentaa tai väljentää. Sen tulisi joissain tapauksissa mahdollistaa myös pelkästään virkestysyhteystarve. Varsinkin ranta-alueilla ei aina ole kyse viheryhteydestä vaan virkestysyhteydestä ja vain yksityiskohtaisempi kaavoitus voi osoittaa sen, tarvitaanko aluetta leveämpänä viheryhteytenä, kuten ekologisenä käytävänä vai pelkästään kulkuraittina." Nämä samat huomiot ovat edelleen ajankohtaisia.

Virkestysalueet ja viheryhteydet

Helsinkiin on 4. vaihemaakuntakaavaluonnoksessa osoitettu viisi yleiseen virkestykseen ja ulkoiluun varattua aluetta. Keskuspuisto, Helsingipuiston alue Vantaanjokilaaksossa ja Viikki - Kivikko - Sipoonkorpi -viherakseli, Vartiokylänlahden ympäristöön sijoittuva Itä-Helsingin kulttuuripuisto ja Vuosaaren ulkoilupuisto sekä muutamia merelliseen ympäristöön liittyviä kokonaisuuksia.

Lisäksi on osoitettu viheryhteystarpeiden verkosto. Viheryhteysmerkinnällä on osoitettu virkestysalueverkostoon ja ekologiseen verkostoon kuuluvat viheryhteydet. Viheryhteysmerkintä on luonteeltaan kehittämisperiaatemerkintä, eikä sen tarkkaa sijaintia ole määritelty maakuntakaavassa. Viheryhteydet ovat säilyneet edellisiin kaavavaiheisiin nähden samoina ja viheryhteystarpeet ovat täydentyneet Helsingin Länsipuiston alueella Mätäjoen varressa. Maakuntakaavaluonnoksessa esitetyt seudulliset viheryhteydet on otettu huomioon Helsingin yleiskaavaluonnoksessa. Seudulle jatkuvat viheryhteydet ovat Helsingin kannalta tärkeitä – mm. Viikistä Sipoonkorpeen kehitettävä yhteys.

Viheryhteysmerkinnän määräystä tulisi kehittää. Helsingin tiivistyvässä kaupunkirakenteessa on tarve osoittaa nykytilanteen maankäytön säilyttämisen sijaan virkestysyhteyden tai ekologisen yhteyden kehittämiskohteet. Viheryhteysmääräystä tulee kehittää siten, että määräys ottaa huomioon virkestysyhteyksien kehittämistarpeet.

Viitaten 2.vaihekaavasta kaupungin antamaan lausuntoon, kaikki Helsingin tiivistyvässä kaupunkirakenteessa jo olemassa olevat

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

viheryhteydet eivät ole maakuntakaavan tarkoittamia virkistysalueverkostoon ja ekologiseen verkostoon kuuluvia viheryhteyksiä. Koska viheryhteys voi koostua kaupungissa erilaisista osista, kuten puistoista, kujanteista ja puronvarsista, olisi perusteltua muuttaa kaavamääräyksen kuvausta siten, että viheryhteys voi koostua erilaisista osista ja voi olla luonteeltaan virkistys- tai ekologinen yhteys. Viheryhteys -merkinnän ja määräyksen tulisi tiivistyvässä kaupunkirakenteessa osoittaa nykytilanteen maankäytön säilyttämisen sijaan esittää tavoite viheryhteyksien kehittämisestä.

Arvokkaina luontoympäristöinä on osoitettu yli 5 hehtaarin kokoiset luonnonsuojelualueet, Natura 2000-verkoston alueet ja luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet (LUO-alueet). Helsinkiin ei ole osoitettu LUO-alueita, koska viheralueita ja viheryhteyksiä koskevat kaavamääräykset sisältävät tavoitteen luontoarvojen säilyttämisestä. Kaavaratkaisu on tältä osin perusteltu.

Maakuntakaavassa Malmin eteläpuolelle merkitty viheryhteystarve on tarkentunut yleiskaavaluonnoksessa hieman pohjoisemmaksi. Helsinki pitää viheryhteyttä Viikki - Kivikon ulkoilupuistosta Vantaan kautta Sipoonkorpeen erittäin tärkeänä. Viherkehän virkistyspalveluiden tavoitteellinen kehittäminen nähdään myös tärkeänä.

Pääkaupunkiseudun merellisen vyöhykkeen merkinnät

Helsingin uudessa yleiskaavassa on nostettu esiin merellisyyden kehittäminen. Merellisyydessä nähdään mahdollisuuksia niin virkistykseen kuin asumisen ja elinkeinojen kehittämisen kannalta. Keskeisimpiä kysymyksiä ovat merellisen virkistykseen ja matkailun kehittäminen Helsingin edustan saarilla, Helsingin rantoja seuraileva ja seudulle jatkuva rantaraitti sekä paikallisen ja seudullisen vesiliikenteen ja siten saariston ja meren saavutettavuuden kehittäminen.

Uudenmaan viherrakenteen kehityskuvassa 2040 on osoitettu pääkaupunkiseudun merialue ja merelliset virkistysyhteydet ja asetettu tavoitteeksi elämys- ja palvelutarjonta sekä meren ja saariston virkistys- ja matkailutarjonnan saavutettavuus. Maakuntakaavassa tulisi ottaa esille selvemmin yllä mainitut tavoitteet.

Saariston osalta kaavakarttaan ei ole tehty muutoksia lukuun ottamatta kokonaan kumottuja virkistysaluemerkintöjä, jotka ovat: Harakka, Uunisaaret, Liuskasaari, Sirpalesaari, Leposaari ja Mustasaari. Nämä ovat luonteeltaan maakuntakaavan virkistys selvitysten mukaan lähivirkistysalueita.

Helsingin edustan tärkeät virkistysaaret kuten Seurasaari, Mustikkamaa, Korkeasaari ja Vasikkasaari on osoitettu maakuntakaavaluonnoksessa edellisen maakuntakaavan mukaisesti virkistysaluemerkinnällä. Helsingin yleiskaavaluonnoksessa nämä saaret on osoitettu merellisen virkistysalueen ja matkailun saariksi, mikä tulisi ottaa huomioon määräyksen tulkinnassa. Tulee myös varmistaa, että maakuntakaava mahdollistaa puolustusvoimilta vapautuvien saarten kehittämisen merellisen matkailun näkökulmasta. Myös Vartiosaaren osayleiskaavan kehittämisperiaatteiden ja uuden yleiskaavan mukainen maankäyttö tulisi ottaa huomioon maakuntakaavassa.

Melkin osalta nykyinen EP/u-merkintä jättää tulkintaristiriidan, koska Melkin saari on Helsingin yleiskaavaluonnoksessa varattu asuntovaltaisiksi alueeksi ja virkistysalueeksi. Voimassa olevassa Helsingin yleiskaava 2002:ssa Melkki on ekoasumisen koaluetta. Selkeintä olisi merkitä maakuntakaavassa Melkkiin taajama-aluemerkintä.

Maakuntakaavaluonnoksen viheraluemerkinnät ja Helsingin yleiskaavaluonnoksessa esitetty maankäyttö voivat aiheuttaa tulkintaongelman seuraavissa kohteissa:

Helsingin yleiskaavaluonnoksessa osoitetaan Hämeenlinnanväylän itäpuolelle kantakaupungin laajentumisaluetta Kehä I:n eteläpuoliselle alueelle. Rakentaminen sijoittuisi Kekuspuiston reunaan ja mahdollistaisi myös väylän muuttamisen kaupunkibulevardiksi sekä Kannelmäen ostoskeskuksen kehittyvän alueen kytkemisen nykyistä paremmin korkeatasoisen joukkoliikenteen piiriin raitiotieyhteydellä. Maakuntakaavan tulkinnan tulee mahdollistaa tämä tai kaavakartalle tulisi merkitä liitekartan V6-mukainen virkistysalueen rajausmuutos.

Maakuntakaavan viheraluevarausta on laajennettu Tuomarinkartanossa siirtolapuutarhan kohdalla. Tämä laajennus ei ole tarpeen ottaen huomioon maakuntakaavan pyrkimyksen strategisuuteen. Tämä tarkennus edellyttäisi myös muiden vihersormiin liittyvien siirtolapuutarhojen osoittamista viheralueiksi.

Laajasalon alueella maakuntakaavan virkistysaluemerkintä ja viheryhteydet ovat laajempia kuin Helsingin yleiskaavaluonnoksessa esitetyt varaukset. Laajasalon viheraluemerkintöjä tulisi tarkistaa, sillä saarella on tiivistämistarpeita erityisesti sen keskusta-alueella. Tullisaari - Tahvonlahdenharjun viheralue -merkinnän tulisi seurata jo lähes kokonaan asemakaavoitetun Kruunvuorenrannan projektialueen asemakaava-alueiden rajauksia. Tämän lisäksi tulisi tarkistaa Laajasalon tiivistyvän keskustan eteläreunan virkistysalueen rajausta

nykyistä pienemmäksi ja osoittaa Laajasalon keskustan eteläreunaan virkistysalueen sijasta viheryhteys.

Helsingin yleiskaavaluonnoksessa Vartiosaari ja Ramsinniemi on osoitettu asuntovaltaiseksi alueeksi ja virkistysalueeksi. Vartiosaari on osoitettu maakuntakaavassa edellisen maakuntakaavavaiheen pohjalta pääkäyttötarkoituksen osalta valkoiseksi alueeksi ja Ramsinniemi viheralueeksi. Vartiosaari on lisäksi maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö (RKY 2009). Valkoista aluetta koskevissa määräyksissä todetaan, että yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa alueelle voidaan osoittaa paikallisesti merkittävää maankäyttöä. Vartiosaaren osayleiskaavan suunnitteluperiaatteet on hyväksytty kaupunkisuunnittelulautakunnassa 26.11.2013. Suunnitteluperiaatteiden lähtökohtana on, että Vartiosaaresta suunnitellaan omaleimainen ja tiiviisti rakennettu saaristokaupunginosa, jossa on asumista ja kaikkia helsinkiläisiä palvelevia virkistys- ja vapaa-ajan toimintoja. Uudenmaan liitto on esittänyt lausunnossaan 28.6.2013, että kaikki tässä vaiheessa esitetyt maankäyttövaihtoehdot ovat sellaisia, joiden pohjalta voidaan jatkaa suunnittelua, edellyttäen, että jatkosuunnittelussa otetaan huomioon alueen kulttuuriarvot. Vaikutusten arvioinnissa tulee osoittaa, että hankkeella ei ole seudullisia vaikutuksia eikä hanke heikennä maakunnallisia arvoja.

4. vaihemaakuntakaavassa Vartiosaaren alue ja Ramsinniemi tulisi osoittaa Helsingin yleiskaavaluonnoksen ja Vartiosaaren osayleiskaavan suunnitteluperiaatteiden mukaisesti taajamatoimintojen alueiksi. Karttaan tulisi merkitä myös Laajasalosta Vartiosaaren kautta Meri-Rastilaan kulkeva viheryhteys.

Kulttuuriympäristöt

Kulttuuriympäristön osalta maakuntakaavan kärkitavoitteiksi on asetettu maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja reittien tunnistaminen ja merkittävien kulttuuriympäristöjen ominaispiirteiden huomioon ottaminen maankäytön suunnittelussa. Selostuksen mukaan kulttuuriympäristö on muuttunut Uudellamaalla muita maakuntia enemmän, sillä rakentaminen on voimakasta pääkaupunkiseudun vetovoimaisuuden ansiosta. Kulttuuriympäristöjen historiallinen kerroksellisuus sekä mahdollisuus uusien kulttuuriympäristöjen syntymiseen ovat tärkeitä.

Maakuntatason inventointi on tuonut edelliseen maakuntakaavan nähden uuden kulttuuriympäristön suojelutason merkintöineen ja määräyksineen sekä tunnistanut edellistä kaavaa laajemmat kulttuuriympäristön suojelualueet.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

Kaavakartalla on osoitettu merkinnöillä valtakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009 -alueet) ja valtakunnallisesti arvokas Vantaanjokilaakson maisema-alue sekä Suomenlinna sekä maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt. Maakunnalliset merkittävät maisema-alueet ja rakennetun kulttuuriympäristön alueet osoitetaan kaavassa Missä maat on mainioimmat -selvityksen (2012) perusteella. Liitekartalla on viimeisin tieto muinaisjäänöksistä.

Hyvin suuri osa Helsingin kaupungin pinta-alasta on merkitty jollain kulttuuriympäristömerkinnällä. Kulttuuriympäristöä koskevissa kaavamääräyksissä on esitetty maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen ja kulttuuriympäristöarvojen yhteen sovittamisen tarve, mikä on erityisen tärkeää Helsingissä, missä on rikas kulttuuriperintö, mutta toisaalta tarve kehittää jo rakennettuja kulttuuriympäristöjä.

Määräykset edellyttävät, että Museovirasto ja alueellinen Ely-keskus sekä muut kulttuuriympäristöasiantuntijat ovat mukana suunnittelussa riippuen siitä onko kohde valtakunnallisesti vai maakunnallisesti arvokas. Käytännössä kulttuurihistoriallisesti arvokkailta alueilla on tehtävä tapauskohtainen tarkastelu vaikutuksista kulttuuriympäristöön, mikä edellyttää sujuvaa yhteistyötä eri viranomaisten kesken. Helsingin näkökulmasta on erittäin keskeistä, että vuorovaikutus on sujuvaa ja maisemalliset arvot ja kulttuuriympäristöarvot eivät estä Helsingin seudun kuntien ja valtion välisen sopimuksen mukaisen asuntotuotantomäärän toteutumista ja raideliikenteeseen tukeutuvan verkostomaisen kaupunkirakenteen kehittämistä.

Kaavan tausta-aineistoksi ja kaavaratkaisujen tueksi on laadittu selvitys Uudenmaan kulttuurihistoriallisesti merkittävistä teistä. Vanhoihin teihin liittyvien maisema-alueiden kehittämisessä on tärkeää, että erityisesti Helsingin sisääntuloväylien varsien kaupunkirakenteellinen kehittäminen on mahdollista.

Helsingin yleiskaavaluonnoksen rakentamisalueet RKY-alueella, maakuntakaavan inventoinnin rajauksen alueella tai maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön alueella:

Kantakaupungin pohjoisosat ovat yleiskaavassa tiivistyvän kantakaupungin aluetta. Täydennettäviä alueita keskustan alueella ovat esimerkiksi Katajanokan kärki, Hakaniemen sillan alue, Lauttasaaren pohjoisosat, Pornaistenniemi ja Koskelan sairaala-alue. Kantakaupungin alueella kaavamääräyksen tulkinta maakuntakaavassa osoitetun maankäytön pääkäyttötarkoituksen ja maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen yhteensovittamiseksi ei saa estää alueen täydentämistä.

Malmin lentokentän alue osoitetaan Helsingin yleiskaavassa rakentamisalueeksi. Vaihemaakuntakaavassa tämä asia on otettu huomioon osoittamalla alue tiivistettäväksi taajamatoimintojen alueeksi. Alue on RKY 2009 -kohde ja maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö. Tarkemmassa suunnittelussa on tarkoitus ottaa huomioon lentokenttärakennukset ja jättää mahdollisesti muistumia muista rakenteista. Malmin lentokentän alue tukeutuu toiminnoiltaan Malmin asemanseutuun, minkä takia olisi tarkoituksenmukaista osoittaa maakuntakaavan tiivistettävä alue yhtenäisenä Malmin asemalta Malmin lentokentän rakentamisalueelle.

Vartiosaari on RKY 2009-kohde ja maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö. Yleiskaavaluonnoksessa Vartiosaarta esitetään taajamatoimintojen ja virkistysalueeksi. Vartiosaaren osayleiskaavan suunnitteluperiaatteiden mukaan saaren arvokas kulttuuriympäristö on suunnittelun lähtökohtana. Osayleiskaavatyön yhteydessä on tehty Vartiosaaresta kulttuuriympäristöselvitys sekä Huvila- ja ranta-alueiden kehittämisselvitys, jotka ohjaavat maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen sekä taajamarakentamisen yhteen sovittamista.

Viikin alueelle esitetään Helsingin yleiskaavaluonnoksessa rakennetun alueen täydentämistä maakuntakaavan pääkäyttömerkinnän puitteissa, jolloin se sijoittuu RKY 2009 -alueelle ja maakuntakaavainventoinnin alueelle.

Tuomarinkylänkartanon ja Tuusulantien välisen alueelle esitetään rakentamista, jossa rakentaminen sijoittuu RKY 2009 -alueelle, valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle ja maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön alueelle. Maakuntakaavassa on ennakoitu maankäytön muutosta muuttamalla virkistysalueen rajausta Tuomarinkylän kartanon kohdalla.

Keskuspuiston länsireuna. Maakuntakaavan maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristö -merkinnän tulkinnan tulisi mahdollistaa Helsingin uuden yleiskaavan mukainen rakentaminen.

Rakentamisalueet Torpparinmäen pohjoisosassa ja Kuusmiehentien varressa Näsinojanpuiston kohdalla. Alueet kuuluvat myös nykyiseen valtakunnallisesti arvokkaaseen Vantaanjoen maisema-alueeseen. Maakuntakaavan kulttuuriympäristörajausten tulisi olla sama kuin mahdollisesti tarkistettava maisema-alueen raja.

Melkin saari on osoitettu Helsingin yleiskaavaluonnoksessa asuntovaltaiseksi alueeksi ja virkistysalueeksi. Nyt esitetty maakuntakaavan pääkäyttömerkintä ja maakunnallisesti merkittävä

kulttuuriympäristömerkintä vaativat maakuntakaavan tulkinnalta joustavuutta.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Heikki Salmikivi, yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 37483
heikki.salmikivi(a)hel.fi
Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi
Essi Leino, vs. johtava yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 37070
essi.leino(a)hel.fi
Marja Piimies, yleiskaava-arkkitehti, puhelin: 310 37329
marja.piimies(a)hel.fi

Opetuslautakunta 24.02.2015 § 27

HEL 2015-000583 T 10 03 00

Lausunto

Opetuslautakunta antoi seuraavan lausunnon koskien taajamatoimintojen aluetta ja tiivistettäviä alueita koulupalvelujen kannalta:

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava täydentää ja tarkistaa Uudellamaalla voimassa olevia maakuntakaavoja. Tässä vaihemaakuntakaavan luonnoksessa käsitellään elinkeinoja ja innovaatiotoimintoja, logistiikkaa, tuulivoimaa, viherrakennetta sekä kulttuuriympäristöjä. Lisäksi kaavassa käsitellään myös muita ajankohtaisia aiheita kuten asemanseutuja ja Malmin lentokenttää. Kaavan aikatahtain on vuodessa 2040 ja suunnittelualueena on koko Uusimaa lukuun ottamatta Östersundomin aluetta.

Maakuntakaavassa sovitetaan yhteen valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet maakunnallisten ja alueellisten tavoitteiden kanssa. Tavoitteena on muodostaa Uudenmaan yhteinen tahtotila kaavassa käsiteltävien asioiden osalta avoimen ja osallistavan prosessin kautta.

Kaavaluonnoksen merkinnän kuvaukset ja suunnittelumääräykset ottavat kantaa asioihin, joihin yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota: yhdyskuntarakenteen eheyttäminen, taajaman omaleimaisuuden vahvistaminen, ympäristö- ja luontoarvojen turvaaminen sekä kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten ominaispiirteiden säilyttäminen.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Lisäksi annetaan ohjeeksi että toimintojen sijoittelulla ja alueiden käytön riittävällä tehokkuudella on edistettävä pyöräilyä, jalankulkua ja joukkoliikennettä tukevaa yhdyskuntarakennetta.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava päivittäisten palveluiden saatavuus, riittävät ulkoilu- ja virkistysmahdollisuudet sekä pyöräily- ja jalankulkuyhteydet seudullisille virkistysalueille.

Kaavaluonnoksen suunnittelumääräykset tukevat hyvän virikkeisen koulurakennuksen ulkopuolelle laajentuvan oppimisympäristön syntymistä sekä turvallista liikkumista kotien ja lähikoulujen välillä.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Kaisa Nuikkinen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86291
kaisa.nuikkinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno
FI02012566

§ 83

Lausunto Östersundom-toimikunnalle Östersundomin yhteinen yleiskaava -kaavaehdotuksesta

HEL 2012-014214 T 10 03 02 00

Päätös

Ympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Juha Korhonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32080
juha.korhonen(a)hel.fi
Raimo Pakarinen (luonto ja virkistys), ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi
Suvi Haaparanta (liikenne), ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32061
suvi.haaparanta(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Ympäristölautakunta antaa seuraavan lausunnon.

Östersundomin alueella on paljon luontoarvoja, joista tiukinta lain suojaa nauttivat Natura-alueet. Kaavaehdotus vaikuttaa eniten Mustavuoren lehdon ja Östersundomin lintuvesien alueeseen.

Luonnonsuojelulain 66 §:n mukaan suunnitelmaa ei saa hyväksyä, mikäli arviointi- ja lausuntomenettely osoittaa sen merkittävästi heikentävän niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000-verkoston.

Kaavaehdotuksen Natura-arvion mukaan kaavaratkaisu todennäköisesti aiheuttaa merkittävää haittaa kolmelle alueen suojeluperusteena olevalle lintudirektiivin liitteen I lintulajille pyylle, kehrääjälle ja ruisrääkälle. Ympäristölautakunnan mielestä yhteistä yleiskaavaa ei siten tule hyväksyä ennen kuin voidaan osoittaa, että maankäyttöratkaisuista ei aiheudu Natura-arvoja merkittävästi heikentäviä vaikutuksia.

Uudenmaan ELY-keskus on 28.5.2014 päättänyt, että Östersundomin metroraidehankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

arviointimenettelyä. Ympäristölautakunta toteaa, että linjausvaihtoehtojen muodostamisessa ja vaikutusten kokonaisarvioinnissa on erityisen tärkeää ottaa huomioon metroasemiin kytkeytyvien rakentamisalueiden vaikutukset luontoarvoihin ja tulvariskialueisiin, mihin Östersundomin yleiskaavatyön yhteydessä tehty Natura-arviointi antaa hyvän lähtökohdan.

Ilmastonmuutoksen hillinnän kannalta haasteellisinta on luoda kestävä joukkoliikennejärjestelmä. Joukkoliikenteen kulkutapaosuus on arvioiden mukaan jäämässä huomattavan alhaiseksi.

Puronvarsilaaksot ovat merkittäviä sekä ilmastonmuutokseen sopeutumisessa että viherkäytävänä. Hulevesien viivyttäminen ja tulvien hallinta vaatii riittävät tilavaraukset.

Vaikutukset Natura-alueeseen ja tulvariskien arviointi

Östersundomin alueella on paljon luontoarvoja, joista tiukinta lain suojaa nauttivat Natura-alueet: Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet etelässä, Sipoonkorpi pohjoisessa ja Sipoonjoen vesistö idässä. Näistä alueista kaavaehdotus vaikuttaa eniten Mustavuoren lehdon ja Östersundomin lintuvesien alueeseen.

Luonnonsuojelulain mukaisessa Natura-arvioinnissa otetaan huomioon hankkeen omien vaikutusten lisäksi sen yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa. Suurin Mustavuoren-Östersundomin Natura-alueeseen jo vaikuttanut hanke on Vuosaaren sataman rakentaminen. Sataman pohjoispuolelle suunnitellaan myös Vuosaaren C-voimalaitosta ja laaditaan sen mukaista asemakaavan muutosta. Aiemmat Natura-alueeseen vaikuttaneet hankkeet alentavat uutta hanketta arvioitaessa merkittävän haitan kynnystä.

Vuosaaren sataman rakentamisen ja toiminnan aloituksen aikana vuosina 2001–2011 toteutettiin mittava linnustonseuranta, joka kattoi koko Natura-alueen ja sen lisäksi lähialueita. Natura-alueen linnusto kesti, osin ennakoarvioita paremmin, sataman aiheuttamat muutokset. Myöskään muilta osin sataman ei ole todettu aiheuttaneen merkittävää haittaa Natura-alueelle. Tämä ei kuitenkaan poista edellä mainittua yhteisvaikutusefektii, jonka mukaan merkittävän haitan kynnyksen on alentunut uuden hankkeen kohdalla.

Luonnos- ja ehdotusvaiheen Natura-arvion tekijänä on ollut eri konsultti. Molemmat Natura-arviot ovat huolellisesti tehtyjä ja niiden johtopäätökset samansuuntaisia.

Kaavaluonnoksen laadinnan alkuvaiheessa asutuksen painopisteen ja raideratkaisun vaihtoehtoja ei tarkasteltu riittävän perusteellisesti, vaan päädyttiin valitsemaan riskialttiit perusratkaisut. Natura-konsultin esittämiä parannusehdotuksia ei otettu huomioon keskeisissä kysymyksissä. ELY-keskus totesi poikkeuksellisesti kaavaluonnoslausunnossaan jo ennen Natura-arviointia, että merkittävän haitan syntyminen on todennäköistä.

Ehdotusvaiheessa kaavaan on tehty muutoksia. Ekologisia käytäviä on lavennettu, ja Salmenkalliossa vaikeimpien haittavaikutusten lieventämiseksi on varattu laaja uusi luonnonsuojelualue Natura-alueen suojavyöhykkeeksi. Ongelmana on kuitenkin sama perusratkaisu: liian lähelle Natura-aluetta sijoittuva metrolinjaus ja siihen tukeutuva rakentaminen.

Natura-arvion mukaan kaavamuutoksista ja lieventävistä toimenpiteistä huolimatta kaavaratkaisu todennäköisesti aiheuttaa merkittävää haittaa pyylle, kehräjälle ja ruisrääkälle.

Yleiskaavaehdotuksen metroasemien sijaintipaikoista ja niiden mukaisista taajama-alueista Salmenkallio on myös osaksi ja Östersundom merkittävältä osin tulvariskialueella. Näin mittava rakentaminen alaville paikoille vaatii laajamittaista stabilointia ja esirakentamista tulvan kannalta turvalliseen korkeuteen. Maansiirroilla ja paksuilla louhepatjoilla on luonto- ja maisemavaikutuksia, asemakaavatasolla myös todennäköisesti sellaisia vaikutuksia Natura-luontotyyppisiin, joita ei yleiskaavan Natura-arvioissa ole voitu täysipainoisesti ottaa huomioon ja jotka edellyttävät vaativia teknisiä ratkaisuja kosteikkojen vesitasapainon ylläpitämiseksi.

Östersundomin alueen kaavoituksessa tulisi selvittää, olisiko rakentamisen painopistettä mahdollista siirtää kauemmas Natura-alueilta ja niiden kanssa osin päällekkäisiltä tulvariskialueilta. Näin vähennettäisiin myös suojeltaville luontotyypeille ja lajeille aiheutuvia haittoja.

Kaavaehdotus sisältää suuria juridisia ja ekologisia riskejä. Sen vieminen eteenpäin päätöksenteossa ei ole kuntien kokonaisedun mukaista. Natura-alueille on syytä jättää kaikissa kaavaratkaisuissa riittävä suoja. Ympäristölautakunnan mielestä kaavaehdotusta tulisi siis muuttaa siten, että maankäyttöratkaisuista ei aiheudu Natura-arvoja merkittävästi heikentäviä vaikutuksia.

Ilmastovaikutukset

Kaupunginvaltuuston vuonna 2012 hyväksymässä kaupungin ympäristöpolitiikassa on asetettu tavoitteeksi hiilineutraali Helsinki vuonna 2050. Yhteisessä yleiskaavassa on esitetty hyviä tavoitteita uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuuteen liittyen. Tavoitteena on rakentaa ekotehokkain pohjoinen kaupunki. Vaikutusten arviointi ei kuitenkaan täysin vastaa siihen, kuinka hyvin kaavaratkaisu kokonaisvaltaisesti tukee Helsingin omien ilmastotavoitteiden ja kaavassa asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Östersundom on valtaosin rakentamatonta aluetta. Siten alueelle on täydet edellytykset suunnitella yhdyskuntarakennetta, joka liikennetarkaisujen, rakennuskannan ja energiaratkaisujen osalta hillitsee ilmastonmuutosta. Ympäristölautakunta katsoo, että yleiskaavalla on merkittävä rooli energiatehokkuuden edistämisessä. Östersundom tulee kokonaisuudessaan osoittaa alueeksi, jolla tähdätään mahdollisimman suureen energiaomavaraisuuteen ja hiilineutraalisuuteen. Lisäksi alueella tulee tavoitella hillinnän ohella myös ilmastonmuutoksen kokonaisvaltaista sopeutumista esimerkiksi viherinfran ja hulevesien käsittelyn keinoin.

Liikkuminen muodostaa merkittävän osan yhdyskuntarakenteen hiilijalanjäljestä. Liikkumisen ilmastopäästöihin vaikuttavat keskeisesti alue- ja yhdyskuntarakenteen ratkaisut sekä se millaiseksi liikkuminen näiden pohjalta muodostuu. Östersundomin alueella kokonaishiilijalanjälkeen vaikuttaa eniten liikenne, josta henkilöautoliikenne aiheuttaa suurimman osan. Raideyhteyteen perustuvasta taajamarakenteesta huolimatta joukkoliikenteen käyttöaste jää pieneksi ja alle tavoitteiden.

Maankäytön suunnittelussa tulee aina ottaa huomioon uusiutuvan energian käytön mahdollistaminen ja rakentamisen materiaalivalinnoista aiheutuvat päästöt. Tämän lisäksi tulee huomioida rakennusten sijoittelun, muodon ja suuntauksen vaikutukset energiankulutukseen. Nämä tavoitteet tulisi sisällyttää yleiskaavaan.

Yleiskaavan tavoitteena on Östersundomin alueen profiloituminen aurinkosähkön tuotannon ja hyödyntämisen koealueeksi. Myös tiiveimmin rakennettaville alueille suunniteltu paikallisen, uusiutuviin energiantuotantomuotoihin pohjautuvan kaukolämmön hyödyntäminen on ympäristön kannalta myönteinen osaratkaisu.

Yleiskaavaluonnoksessa ei ole osoitettu alueita tuulivoimatuotannolle, mutta tuulivoiman sijoittamista ei myöskään rajoiteta. Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaluonnoksessa Helsinkiin ei ole osoitettu

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

maakunnallisesti merkittäviä tuulivoima-alueita. Paikallisia tuulivoima-alueita voidaan varata kuitenkin kuntakaavoituksessa.

Uusien alueiden rakentaminen pienentää väistämättä nykyisten hiilinielujen määrää. Eniten hiilidioksidia sitovat metsät. Yleiskaavassa tulee esittää arvio alue hiilinielujen pienenemisestä ja siitä, kuinka sitä voidaan kompensoida.

Liikennejärjestelmä

Östersundomin alueen joukkoliikenneyhteydet tulevat perustumaan raideyhteyteen tukeutuvaan järjestelmään. Uudenmaan ELY-keskus on 28.5.2014 päättänyt, että Östersundomin metroraidehankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Perusteena oli, että alueella on mm. monia luontoarvoiltaan merkittäviä kohteita, joihin yhteys voi vaikuttaa. ELY-keskus piti perusteluissaan tärkeänä, että YVA-menettelyssä arvioidaan hankkeen toteuttamatta jättämisen lisäksi erilaisia linjausvaihtoehtoja ja liikennemuotoyhdistelmiä. Ympäristölautakunta toteaa, että linjausvaihtoehtojen muodostamisessa ja vaikutusten kokonaisarvioinnissa on erityisen tärkeää ottaa huomioon metroasemiin kytkeytyvien rakentamisalueiden vaikutukset luontoarvoihin ja tulvariskialueisiin, mihin Östersundomin yleiskaavatyön yhteydessä tehty Natura-arviointi antaa hyvän lähtökohdan.

Helsingin liikkumisen kehittämissuunnitelman tavoitteiden mukaisesti kaupungin tulisi pyrkiä ohjaamaan liikkumistarpeen kasvu kokonaisuudessaan kestäviin kulkumuotoihin. Östersundomin joukkoliikennejärjestelmä perustuu metroratkaisuun. Kuitenkin vain 20 % alueen arkimatkaliikenteestä suuntautuu Helsingin keskustaan. Metrolinjaa täydentäviä pikaraitioiteita ei ole listattu HLJ 2015 luonnoksen vuosina 2026–2040 toteutettaviin hankkeisiin, joten niiden toteutuminen siirtynee hyvin pitkälle.

Östersundomin alueen joukkoliikenteen käyttösuuden arvioidaan jäävän pienemmäksi kuin mitä se on Helsingissä nykyisin keskimäärin. Helsingiläiset tekevät matkoistaan 32 % joukkoliikenteellä ja 22 % henkilöautolla. Östersundomissa arvioidaan joukkoliikenteen tulevaksi kulkutapaosuudeksi ainoastaan 20–27 %. Ympäristölautakunnan mielestä uusilla alueilla joukkoliikenteen sekä jalankulun ja pyöräilyn tavoitteelliset kulkutapaosuudet tulee asettaa huomattavasti keskimääräistä korkeammiksi, jotta hiilineutraaliustavoite vuonna 2050 voidaan saavuttaa. Tutkimusten mukaan erityisesti vapaa-ajanmatkat ovat viime vuosina kasvaneet ja tulevat jatkossa yhä kasvamaan, joten virkistys- ja vapaa-ajanmatkojen aiheuttamaa liikkumistarvetta ja suuntautumista tulisi arvioida tarkemmin.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Yleiskaavaehdotuksessa keskusten, taajama-alueiden ja vähittäiskaupan suuryksiköiden toteuttaminen sidotaan kaavamääräyksellä raideliikenteen toteuttamiseen. Uusien taajama-alueiden joukkoliikenne todennäköisesti kuitenkin alkuvaiheessa hoidetaan linja-autoliikenteellä, kunnes raideliikenteen rata valmistuu ja liikennöinti alkaa. Tällöin on riskinä, että väliaikaisratkaisut kestävät pitkään. Myös väliaikaisratkaisujen vaikutukset liikennejärjestelmään ja päästöihin tulee selvittää.

Östersundomin alueen tiiveimmin rakennettavat alueet sijaitsevat pääosin suunnitellun metroradan asemien läheisyydessä. Kuitenkin erityisesti Porvoonväylän pohjoispuolella on alueita, joiden osalta on vaarana, että liikkuminen tulee perustumaan henkilöautoliikenteeseen. Matka raideliikenteen asemalle on pitkä, ja pientalorakentaminen ei luo toimintaedellytyksiä tehokkaalle joukkoliikenteelle. Asiantuntija-arvioiden mukaan liityntäbussien vuoroväli ei tule vähäisestä asukastiheydestä johtuen olemaan tiheää, vaan bussien vuoroväliksi on arvioitu 20 minuuttia. Tämä ei ohjaa joukkoliikenteen käyttöön vaan lisää henkilöautoriippuvuutta.

Liityntäpysäköintijärjestelyjä ei ole osoitettu yleiskaavakartalla. Kaavoituksessa tulisi kuitenkin varmistaa, että riittävä liityntäpysäköintikapasiteetti voidaan sijoittaa asemien tiiviiksi rakentuvaan lähiympäristöön. Erityisesti Sakarinmäellä, mutta myös muilla asemilla on suuri merkitys liityntä- ja vaihtopaikkana. Liityntäpaikkoja tarvitaan paitsi Sipoon ja Porvoon suunnasta saapuville myös riittämättömästi liityntäbussitarjonnasta johtuen alueen asukkaille. Liityntäpysäköintipaikoille tulee osoittaa myös riittävät ja turvalliset pyöräpysäköintitilat.

Melu, ilmanlaatu ja hiljaisuus

Vaikutusten arvioinnissa on alustavasti arvioitu Östersundomin alueen pääväylien ennusteliikenteen mukaisia melualueita. Arvioinnissa on hyvin tunnistettu myös satamaradan tavarajunaliikenteestä sekä metron ja pikaraitioteiden liikenteestä aiheutuva ilmäääni-, tärinä- ja runkomeluriski. Näiden selvittämisestä ja torjunnasta on annettu kaavamääräys, jolla varmistetaan haittojen torjunta jatkosuunnittelussa.

Liikennemäärät alueen suurimmilla väylillä, erityisesti pääkaduksi osoitetulla Uudella Porvoontielle, tulevat kasvamaan merkittävästi. Tiivis asuminen on osoitettu liikennealueiden välittömään läheisyyteen, missä sekä ilmanlaatu- että meluhaitat ovat luonnollisesti suurimmat. Katujen ja maanteiden varret on meluntorjunnan kannalta paras rakentaa tiiviisti ja yhteen kytkettynä. Tällöin on vaarana, että ilmanlaatu heikentyy, mikäli väylistä muodostuu kuilumaisia.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Katukuilumaisissa ympäristöissä on riski typpidioksidin raja-arvopitoisuuden ylittymiselle.

Vuosaaren satamatoiminnot aiheuttavat melua sataman lähiympäristöön. Vuosaaren satamassa varaudutaan toiminnan kasvuun useilla eri sektoreilla. On mahdollista, että satamatoiminnasta aiheutuva melu voi tulevaisuudessa rajoittaa sen lähialueen maankäyttöä etenkin Kantarnäsin suunnalla. Samalla tulevissa maankäyttöratkaisuissa tulee huomioida, ettei niillä suljeta pois mahdollisuutta kehittää satamatoimintaa.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan alueidenkäytössä tulee edistää hiljaisten alueiden säilymistä. Kaavaehdotuksesta hiljaisten alueiden tarkastelu puuttuu ja ehdotusta on tarpeen tältä osin täydentää. Uuden alueen suunnittelu tarjoaa hyvät mahdollisuudet huomioida hiljaiset ja äänimaisemaltaan rauhalliset alueet jo suunnittelun alkuvaiheessa ja samalla varmistaa niiden säilymisen.

Viherkäytävät

Puronvarsilaaksot on yleiskaavaehdotuksessa merkitty pohjoiseteläsuuntaisina Sipoonkorvesta merenrantaan johtavina viherkäytävinä. Purot ja norot tulee säilyttää avoimina vesiuomina. Niillä on merkitystä myös sekä ekologisina käytävinä että hulevesireitteinä. Vihervyöhykkeet purojen reunoilla on kuitenkin paikoin merkitty hyvin kapeiksi. Vyöhykkeiden tilavarauksien riittävyys tulisikin vielä tarkistaa, jotta hulevesien hallinta ja luonnontilaisten purovesistöjen virkistyskäyttöarvojen säilyminen voidaan turvata myös jatkossa.

Maa-aineksen otto- ja käsittelyalueet

Yleiskaava-alueella pyritään massatasapainoon ja omavaraisuuteen kiviaineshuollon osalta, mikä on hyvä asia luonnonvarojen käytön minimoimisen ja ilmastopäästöjen kannalta. Kaavassa esitetään kolme vaihtoehtoista maa-aineksen otto- ja käsittelyaluetta, jotka kaikki sijoittuvat yleiskaavatyössä luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiksi tunnistetuille alueille.

Louhinnalla on suoria vaikutuksia maa- ja kallioperään. Hältinbergetin maa-aineksen otto- ja käsittelyalue sijoittuu Hältinbergetin lammen valuma-alueelle. Kaavan mukaisella toiminnalla olisi todennäköisesti erittäin kielteisiä vaikutuksia herkkään suolampeen. Hältinbergetin-

lammen ympäristö on myös merkittävä virkistyspaikka jo nykyisellään. Norrbergetin maa-aineksen otto- ja käsittelyalue sijoittuu hyvin lähelle Sipoonkorven kansallispuistossa ja kaavaehdotuksessa luonnonsuojelualueella sijaitsevaa Storträsk-järveä, jonka virkistysarvo on erittäin merkittävä.

Maa-aineksen otto- ja käsittelyalueiden ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee painottaa vaikutuksia valuma-alueisiin sekä luonto- ja virkistysarvoihin. Lisäksi tulee huomioida asuinalueille sekä itse toiminnasta että liikenteestä aiheutuvat haitat.

Esittelijän perustelut

Östersundom-toimikunta pyytää lausuntoa 31.3.2015 mennessä.

Yleiskaavaluonnoksen pääsisältö

Yleiskaavan tarkoituksena on avata pääkaupunkiseudulle uusi laajentumissuunta itään sekä mahdollistaa asuntojen rakentamisen noin 70 000 uudelle asukkaalle vuosina 2020–2060. Yleiskaavaluonnoksen ratkaisun myötä alueelle on tavoitteena muodostaa myös 15 000–30 000 uutta työpaikkaa. Alueen liikennöinti on suunniteltu perustuvan tehokkaaseen joukkoliikennejärjestelmään, joka pitää sisällään muun muassa itämetron laajennuksen. Rakentaminen muodostuu kaupunkimaisesta, pientalovaltaisesta ja merellisestä asuinympäristöstä. Kaavaratkaisulla pyritään vastaamaan erityisesti pientaloasuntojen ja kohtuuhintaisten perheasuntojen kysyntään sekä osoittamaan mittavia alueita virkistykseen, ulkoiluun ja luonnonsuojeluun.

Vaikutusten arviointi

Kaavaehdotuksen vaikutusten arviointi perustuu kaavatyön yhteydessä tehtyihin erillisselvityksiin sekä aiempiin selvityksiin ja asiantuntija-arvioihin. Ehdotuksen vaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty kaavaluonnosten vaikutusten arviointeja. Vaikutusten arviointi on laadittu Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastossa, mutta arviointiin ovat osallistuneet myös yhteisen yleiskaavan suunnitteluryhmän jäsenet Vantaalta ja Sipoosta. Östersundomin yhteisen yleiskaavan toteuttamisella on merkittäviä seudullisia vaikutuksia.

Yleiskaavan toteuttamisella on arvioitu olevan merkittäviä myönteisiä vaikutuksia ennen kaikkea seutu- ja yhdyskuntarakenteeseen, pääkaupunkiseudun asuntotarjontaan, työllisyyteen ja elinkeinoelämän mahdollisuuksiin. Kaavalla on suuria nykytilannetta muuttavia vaikutuksia luontoon, maisemaan ja nykyisten asukkaiden oloihin. Osa näistä vaikutuksista on merkittäviä ja kielteisiä. Osa kielteisistä

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

vaikutuksista pystytään jatkosuunnittelussa suunnitteluratkaisuin lieventämään tai poistamaan.

Natura-alueen luontoarvoille aiheutuu välillisiä vaikutuksia siinä määrin, että merkittävän haitan kynnyks ylittyy linnuston osalta (pyy, kehrääjä ja ruisräikkä). Merkittävän haitan lieventämiseksi mm. Salmenkallion taajama-alueita tulisi supistaa huomattavasti. Suunnittelu- ja arviointiprosessin aikana rakentamismahdollisuuksia on jo vähennetty huomattavasti. Mikäli rakentamisalueita pienennettäisiin edelleen, yleiskaava ei enää vastaisi suunnittelun pohjaksi hyväksyttyä luonnosvaihtoehtoa eikä niitä yleisiä päämääriä, joita Östersundomin kaupunkirakenteelle ja koko hankkeelle on asetettu aiemmissa päätöksentekovaiheissa muun muassa seudullisin perustein.

Aikataulu ja suunnitteluprosessi

Ennen yleiskaavatyön käynnistämistä alueen suunnittelua pohjustettiin Helsinki-Porvoo kehysuunnitelmalla (2009), Itämetron ja pikaraitiotien esiselvityksillä (2010) sekä suunnittelualueen rakennemallityöllä (2010).

Helsingin, Vantaan ja Sipoon kesken hyväksyttiin 24.11.2010 sopimus yhteisen yleiskaavan laatimisesta ja siihen liittyvästä suunnittelu-, käsittely- ja päätöksentekojärjestelmästä sekä kustannusten jakamisesta.

Yleiskaavan vireilletulosta ilmoitettiin 1.2.2011 päivätyllä kirjeellä, ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 3.–28.2.2011. Alustava kaavaluonnos ja muu valmisteluaineisto asetettiin nähtäville 21.4.–23.5.2011. Alustavan yleiskaavaluonnoksen ja siitä saadun palautteen pohjalta laadittiin viisi erilaista kaavaluonnosvaihtoehtoa. Kuntien puolelta esitystä Östersundom -toimikunta päätti 7.5.2012, että Östersundomin yhteistä yleiskaavaehdotusta valmistellaan yleiskaavaluonnoksen 9.2.2012 päivätyn vaihtoehdon B pohjalta.

Yleiskaavaluonnoksen materiaali

Yleiskaavaluonnoksen aineisto on nähtävillä internetissä osoitteessa <http://yhteinenostersundom.fi/>.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Juha Korhonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32080
[juha.korhonen\(a\)hel.fi](mailto:juha.korhonen(a)hel.fi)

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno

FI02012566

Raimo Pakarinen (luonto ja virkistys), ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Suvi Haaparanta (liikenne), ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32061
suvi.haaparanta(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yleiskaavaehdotuksen selostus, 5.11.2014
- 2 Yleiskaavaehdotuksen kartta, 27.10.2014

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 18.11.2014 § 359

HEL 2012-014214 T 10 03 02 00

Ksv 0724_1

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti puoltaa Östersundom-toimikunnalle

- 27.10.2014 päivätyn Östersundomin yhteisen yleiskaavaehdotuksen asettamista nähtäville vähintään 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 19 §:n mukaisesti
- vuorovaikutusraportin mukaisten vastineiden antamista esitettyihin mielipiteisiin
- tarvittavien lausuntojen pyytämistä ehdotuksesta.

Käsittely

18.11.2014 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Osmo Soininvaara: Samalla kslk kehottaa jatkotarkastelussa selvittämään,

- miten yhteentörmäys Naturasuojelun kanssa voitaisiin välttää

Kannattajat: Elina Moisio

Vastaehdotus:

Osmo Soininvaara: - miten voitaisiin saada suunniteltua nopeampi joukkoliikenneyhteys ajatellen erityisesti asutuksen jatkumista Sibbesborgiin.

Kannattajat: Elina Moisio

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Samalla kslk kehottaa jatkotarkastelussa selvittämään, - miten yhteentörmäys Naturasuojelun kanssa voitaisiin välttää

Jaa-äännet: 7

Hennariikka Andersson, Nuutti Hyttinen, Eija Loukoila, Jape Lovén, Matti Niiranen, Risto Rautava, Heta Välimäki

Ei-äännet: 2

Elina Moisio, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti äänin 7-2.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Samalla kslk kehottaa jatkotarkastelussa selvittämään, - miten voitaisiin saada suunniteltua nopeampi joukkoliikenneyhteys ajatellen erityisesti asutuksen jatkumista Sibbesborgiin.

Jaa-äännet: 7

Hennariikka Andersson, Nuutti Hyttinen, Eija Loukoila, Jape Lovén, Matti Niiranen, Risto Rautava, Heta Välimäki

Ei-äännet: 2

Elina Moisio, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti äänin 7-2.

04.11.2014 Pöydälle

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

03.03.2015

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Ilkka Laine, projektipäällikkö, puhelin: 310 37055
ilkka.laine(a)hel.fi

Teija Patrikka, arkkitehti, puhelin: 310 37374
teija.patrikka(a)hel.fi

Sakari Pulkkinen, arkkitehti, puhelin: 310 37276
sakari.pulkkinen(a)hel.fi

Anni Järvitalo, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37056
anni.jarvitalo(a)hel.fi

Markus Ahtiainen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37088
markus.ahtiainen(a)hel.fi

Tuula Pipinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37269
tuula.pipinen(a)hel.fi

Pekka Leivo, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37388
pekka.leivo(a)hel.fi

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Asia tulee käsitellä 3.3.2015

§ 84

Lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Jätkäsaaren Atlantinkaaren asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12331

HEL 2011-006112 T 10 03 03

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Atlantinkaaren alueen rakentaminen jatkaa kantakaupungin laajenemista Jätkäsaareen. Alue tukeutuu vahvasti julkiseen raideliikenteeseen, mikä yhdessä tiiviin kaupunkirakenteen kanssa on hyvin kannatettavaa.

Kaava-alueelle aiheutuu melua satamatoiminnasta sekä auto- ja raitioliikenteestä. Satamasta aiheutuvan melun torjunta on haasteellista erityisesti yöaikaan laivamelun pienitaajuisuuden vuoksi. Kaavoituksen rooli meluhaittojen ehkäisemisessä on erittäin merkittävä tilanteessa, jossa asuminen tuodaan toimivan sataman lähietäisyydelle. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon satamatoimintojen tuleva merkittävä kasvu ja siitä aiheutuva melun lisääntyminen, mikä tulee huomioida meluntorjuntatoimien mitoituksessa. Jälkikäteen mahdollisten meluhaittojen torjuminen on lähes mahdotonta, jos otetaan huomioon sataman toimintaedellytysten turvaaminen. Kaavaehdotuksen materiaalista on hyvin vaikea saada kokonaiskuvaa satama-alueen ja sen ympäristön rakentumisesta sekä tulevista kasvuennusteista ja niiden vaikutuksista kaavaratkaisuun.

Kaava-alueelta on laadittu meluselvitys, jossa osoitetaan laivameluntorjunnan perusratkaisut. Meluselvityksen mukaan asuinkorttelit on mahdollista suunnitella jatkossa siten, että laivamelu pysyy hyväksyttävällä tasolla sekä sisätiloissa että pääsääntöisesti myös ulko-oleskelualueilla. Alueelle kohdistuva yöaikainen laivamelu ei mahdollista laivojen yöpymistä laiturissa LJ8. Laivamelua vastaan annettujen äänitasoerovaatimusten riittävyttä olisi kuitenkin hyvä vielä tarkastella huomioiden satamatoimintojen kasvu. Kaavaselostuksen mukaan asuinkortteleihin muodostuu väijäämättä asuntoja, jotka avautuvat meluisaan suuntaan. Ympäristölautakunta ei pidä hyväksyttävänä asuntojen aukeamista yksinomaan voimakkaan yöaikaisen laivamelun suuntaan, vaan asuntojen tulisi aueta myös hiljaisempaan suuntaan. Erityisesti makuuhuoneiden sijoittaminen pois päin laivamelusta olisi suositeltavaa. Laivamelun suuntaan

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

avautuvat parvekkeet ovat myös ongelmallisia, ja niiden meluntorjunta tulee vaatimaan erityistä suunnittelua. Lähtökohtaisesti riittävä meluntorjunta tulee varmistaa kaavavaiheessa. Laivamelun erityispiirteiden vuoksi rakennuslupavaihetta koskeva selvitysten täydentämistä edellyttävä asemakaavamääräys on kuitenkin perusteltu. Ulkovaipan rakenteiden riittävä äänieristys laivamelua vastaan on tarpeen varmistaa vielä erikseen jatkosuunnittelussa, jotta erityisesti sisätilojen asumisterveellisyys ja -viihtyisyys voidaan taata. Julkisivujen äänieristävyys laivamelua vastaan tulee suunnitella tätä tarkoitusta varten laaditun mitoitusmenettelyn periaatteiden mukaisesti. Yöaikaisena sisämelun ohjearvona pienitaajuiselle laivamelulle tulee käyttää arvoa 25 dB.

Atlantinkadun auto- ja raitioliikenne aiheuttaa korkeimmillaan 68 dB julkisivuun kohdistuvan melutason. Atlantinkadun puoleisilla julkisivuilla, joihin ei kohdistu äänitasoerovaatimusta laivamelua kohtaan, tulisi parvekkeet määrätä lasitettavaksi meluntorjunnallisista syistä. Paikoitellen melutaso on niin voimakas, että parvekelasitukselta vaaditaan ns. tavanomaista parempaa ääneneristävyyttä. Äänitasoerovaatimus Atlantinkadun puolella ei ole laskennallisesti täysin riittävä kaikilta osin ja äänitasoerovaatimuksia tulee siten tarkistaa ottaen myös huomioon satamatoimintojen ja siihen liittyvän liikenteen kasvu. Vaikka keskiäänitasojen laskennassa on huomioitu risteykset ja vaihteet, tulee rakenteiden ääneneristävyyden mitoittamiseen kiinnittää niiden kohdilla erityistä huomiota.

Kortteleiden sisäpihat jäävät pääosin hyvin melulta suojaan. Asuinkerrostalokorttelit rajautuvat Hyväntoivonpuistoon asuntokohtaisten pihojen kautta. Osalla näistä alueista, joille tulee sijoittaa asuntokohtainen piha, ylittyy melutason päivä- ja yöaikainen ohjearvo. Tällaisia pihvoja ei voida pitää hyväksyttävänä.

Kaavaehdotusta tulisi täydentää niin, että asemakaava mahdollistaisi kiinteistökohtaisen uusiutuvan energian tuotannon vastaavasti kuin muissa Jätkäsaaren jo voimassa olevissa asemakaavoissa.

Käsittely

Esteelliset: Timo Pyhälähti

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12331 selostus, päivätty 16.12.2014, päivitetty Kslk:n 16.12.2014 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12331 kartta, päivätty 16.12.2014

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää lausuntoa 9.3.2015 mennessä.

Asemakaavamuutosalue sijaitsee Jätkäsaarella ja alue on täysin meritäyttöjen aluetta osana Jätkäsaaren satamaa. Tällä hetkellä asemakaava-alue on rakentamatonta satamakenttää. Atlantinkaaren kaava-alueen pohjoispuolelle rakentuu Jätkäsaarenkallion ja Hietasaaren asemakaava-alue. Eteläpuolella toimii Jätkäsaaren matkustajasatama. Alue liittyy etelässä Ahdinaltaan välityksellä avomereen ja on Helsingin oloissa erittäin tuulinen.

Jätkäsaaren osayleiskaavassa alue on kerrostalovaltaista, pääosin asumiseen osoitettua aluetta sekä puistoa. Rakennusten alimpiin kerroksiin saa osoittaa palveluja sekä toimi- ja liiketiloja. Asemakaavan muutos on oikeusvaikutteisen Jätkäsaaren osayleiskaavan mukainen.

Atlantinkaaren asemakaavan muutoksen tavoitteena on jatkaa kantakaupungin laajenemista Jätkäsaareen. Jätkäsaaren vaiheittain rakentuvat osa-alueet suunnitellaan luonteeltaan, kaupunkikuvaltaan ja tehokkuudeltaan erilaisiksi.

Asemakaavan muutos mahdollistaa Jätkäsaaren keskeisen Hyväntoivonpuiston eteläosan, siihen rajautuvien rajautuvien asuinkortteleiden ja Atlantinkadun rakentamisen Atlantinkaaren osa-alueelle. Yhteenlaskettu asuinkerrosala on 112 570 k-m², joka vastaa noin 2 500 uutta asukasta.

Alueelle suunnitellaan erilaisia korttelityyppejä. Länsisatamankadun varrelle Hyväntoivonpuiston itälaidalle on suunniteltu suurkortteli, jossa rakennusten korkeudet vaihtelevat 3–13-kerroksisina. Korttelin pysäköinti on sijoitettu erilliseen pysäköintitaloon. Länsisatamankadun

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

varrelle alueen koillisnurkkaan on suunniteltu erityisasumisen korttelialue.

Hyväntoivonpuiston länsilaidalle Atlantinkadun varrelle on suunniteltu kaksi asuinkorttelia, jotka liittyvät toisiinsa yhteisten sisäpihojen kautta. Kortteleissa rakennukset vaihtelevat kerrosluvuiltaan 3–13-kerroksisina. Korkeimmat 12- ja 13-kerroksiset rakennukset sijoittuvat kortteleiden kärkiin, toinen puiston toinen meren äärelle. Kortteleiden pysäköinti on sijoitettu kannenalaisiin tiloihin.

Hyväntoivonpuistosta suunnitellaan korkeatasoinen kaupunginosapuisto. Puisto muodostaa Jätkäsaaren keskelle laajan autottoman vyöhykkeen. Puiston halki on linjattu esteetön jalankulun ja pyöräilyn pääreitti. Suunnittelualue rajautuu etelässä Melkinlaiturin rantapromenadiin ja myöhemmin kaavoitettavaan Ahdinaltaaseen.

Kaavaehdotuksessa on rakennusoikeutta yhteensä 117 030 k-m², josta asuinkerrosalaa on 112 570 k-m², liike- ja toimitilaa 2 910 k-m² ja palvelutilaa 1 550 k-m². Alueen koko on 9,6 hehtaaria, josta puistoaluetta 3,7 hehtaaria.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12331 selostus, päivätty 16.12.2014, päivitetty Kslk:n 16.12.2014 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12331 kartta, päivätty 16.12.2014

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 16.2.2015

HEL 2011-006112 T 1003 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt HKL:ltä lausuntoa Jätkäsaaren Atlantinkaaren osa-alueen asemakaavan muutoksesta nro 12331.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Kaavoitettavaan alueeseen kuuluu Atlantinkadun ja Länsisatamankadun varrelle sijoittuvat asuinkorttelit sekä Hyväntoivonpuiston eteläosa. Alue rajautuu etelässä mereen.

Atlantinkaaren asemakaava-alueelle on suunniteltu toteutettavan raitiotielinja, joka kulkee kaava-alueella Atlantinkatua pitkin. Raitiotietievaunut kulkevat Atlantinkadun keskellä ajoneuvoliikenteestä erotettuna.

Liikennelaitos on antanut aiemmin ko. kaavan valmisteluun liittyen lausunnon osallistumis- ja arvioituisuunnitelmasta seuraavasti:

Liikennelaitoksen kantana on, että kaavoituksessa on huomioitava raitiotieradan vaikutukset ympäristöön:

- raitiovaunuradan ja ajojohtimien ja pylväiden sekä ripustusten vaatima tila ja kiinnitysratkaisut
- raitiotien vaihdelämmityskeskuksien, vaihdeohjauskeskuksien ja sähkösyöttöpistekoteloiden vaatimat tilat
- raitiovaunun liikkumisesta johtuva melu ja värinä.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on vuorovaikutus raportin mukaan huomionnut ko. seikkoja kaavan laadinnassa ja yhteistyötä HKL:n kanssa jatketaan raitiotien suunnittelun edetessä. Liikennelaitoksella ei ole lisähuomautettavaa kaavasta.

7.11.2014 Lausunto annettu

Lisätiedot

Jaakko Laurila, projekti-insinööri, puhelin: 310 22691
jaakko.laurila(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 16.12.2014 § 420

HEL 2011-006112 T 1003 03

Ksv 2361_1, Jätkäsaari

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 16.12.2014 päivätyn 20. kaupunginosan (Länsisatama, Jätkäsaari) korttelin 20262 osaa tontista 1 ja korttelin 20263 osaa tontista 1 sekä satama-alueetta (muodostuvat uudet korttelit 20828–20832) koskevan asemakaavan muutosehdotuksen nro 12331 hyväksymistä

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

- asemakaavan muutosehdotuksen asettamista nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Samalla lautakunta päätti

- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin
- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Kirsi Rantama, arkkitehti, puhelin: 310 37207

kirsi.rantama(a)hel.fi

Matti Kaijansinkko, projektipäällikkö, puhelin: 310 37195

matti.kaijansinkko(a)hel.fi

Helena Färkkilä-Korjus, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37325

helena.farkkila-korjus(a)hel.fi

Mikko Juvonen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37252

mikko.juvonen(a)hel.fi

Anna Nervola, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37135

anna.nervola(a)hel.fi

Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37311

matti.neuvonen(a)hel.fi

Jarkko Nyman, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37094

jarkko.nyman(a)hel.fi

Mari Soini, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37479

mari.soini(a)hel.fi

Kati Valkama, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 36573

kati.valkama(a)hel.fi

Rakennusvirasto 18.11.2014

HEL 2011-006112 T 1003 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston mielipidettä Atlantinkaaren asemakaavaluonnoksesta 24.11.2014 mennessä.

Pilaantuneiden maiden sijoitukseen tarkoitettu kapseli sijoitetaan puiston pohjoispäähän. Tonttien ja puiston korkeuserot ovat paikoin

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno

FI02012566

suuret. Kapselin rakenteet ja mahdollinen muiden alueiden maapaine tulee huomioida tonttien rakenteita suunniteltaessa. Kaavamääräyksillä tulee varmistaa, että vastuu tonttien maarakenteiden riittävästä mitoituksista kuuluu kiinteistöille. Pohjarakentamisolosuhteet ja maapaine tonttien rajalle tulee tutkia jo kaavoitusvaiheessa ja kaavaan on merkittävä tarvittavat määräyksen maapaineen kestävästä rakenteiden mitoituksista.

Katualueiden alle on kaavoitettu kansirakenteita. Pääsääntöisesti kansirakenteet tulee sijoittaa tonteille. Jos katualueen alle sijoitetaan kiinteistöjen rakenteita, tulee kaavamääräyksissä ilmoittaa katurakenteilta vaadittava kantavuus ja mitoitus. Tästä on olemassa valmis ohje. Rakenteiden rakentaminen, kunnossapito ja niistä aiheutuvat kustannukset kuuluvat kiinteistölle. Myös kunnallistekniikan läpivientien tekninen järjestäminen ja mahdollisesti syntyvät rasitteet tai vastuunjako korjauskustannuksista on selvitettävä asemakaavoituksen yhteydessä.

Jo kaavaluonnosvaiheessa tulee kiinnittää hulevesien hallintaan koko alueella. Hulevesien purkupiste tulee määrittellä mahdollinen uimapaikka huomioiden. Lisäksi jatkotyössä voidaan tutkia hulevesiaiheiden sijoittamista puistoon.

Hyväntoivonpuiston liittyminen Melkinlaituriin tulee tutkia uudelleen. Selkeämpää olisi, jos Melkinlaituria levennettäisiin korttelialueiden reunojen linjaan asti.

Melkinlaiturin suojelumerkinnän tulee mahdollistaa laiturirakenteiden kunnostaminen turvallista käyttöä varten sekä mahdollistaa toimiva ylläpito.

Puistoja tulee voida tulevaisuudessa kehittää käyttäjätarpeiden ja olosuhteiden muuttuessa. Siksi puistoalueiden toiminnot ja reitit tulee merkitä ohjeellisina. Myös kaikki istutuksia ja puita koskevat määräykset tulee muuttaa ohjeellisiksi. Johdinpylväiden osalta on poistettava kasvillisuutta koskevat määräykset. Nämä asiat voidaan esittää lähiympäristöohjekorteissa.

Kaavamuutosalue on pääosin esteettömyyden perustason aluetta, mutta erityisasumisen korttelin ympäristö on esteettömyyden erikoistason aluetta. Puistoalueen läpi kulkeva jalankulun ja pyöräilyn pääyhteys on määritelty esteettömyyden erikoistason reitiksi. Kaavaluonnosvaiheessa tehdyssä viitesuunnitelmassa on varmistettu, että reitti on mahdollista toteuttaa erikoistason edellyttämällä reunaehdoilla (pituuskaltevuus korkeintaan 5 %). Tästä tulee myös jatkosuunnittelussa pitää huolta.

Pelastusreiteiksi kaavamääräyksellä osoitetut puistokäytävien perustaminen ja toteutus tulee olla pelastusreittiä käyttävien kiinteistöjen vastuulla. Kiinteistöjen tulee osallistua rakennuskustannuksiin, mikäli rakentaminen vaatii tavanomaista puistokäytävää kantavampia rakenteita. Reitit ovat kiinteistöjen ylläpidossa, mikä tulee huomioida viimeistään maankäyttösopimuksia tehtäessä.

Asemakaava-alueen kustannusarvio ei ollut käytettävissä tätä lausuntoa laadittaessa. Kaavataloutta tulee tutkia koko suunnitteluprosessin ajan, jotta esitettyjen ratkaisujen kustannusvaikutuksia voidaan seurata ja tarvittaessa vaikuttaa niihin. Kustannusvaikutuksiin tulee paneutua laadittaessa kaavaehdotusta.

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi
Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

Asuntotuotantotoimisto 13.11.2014

HEL 2011-006112 T 1003 03

Tausta

Asuntotuotantotoimistolle varattiin kaupunginhallituksessa 28.1.2013 At-lantinkaaresta merkittävä alue kumppanuuskaavoitusta varten. Arvioitu laajuus varausvaiheessa oli noin 50 000 k-m2 eli noin 600 asunnon verran.

ATT kilpailutti hankkeeseen rajoitetulla menettelyllä viitesuunnittelijan ja 21.8.2013 asuntotuotantotoimikunnassa valittiin työhön Anttinen Oiva Arkkitehdit Oy. Tavoitteena oli saada kaupunkirakenteellisesti, kaupunkikuvallisesti, toiminnallisesti ja arkkitehtonisesti laadukas, tasapainoinen sekä toteuttamiskelpoinen suunnitelma.

Toteuttamiskelpoisuudesta todettiin työohjelmassa, että rakennusten tulee soveltua hinta- ja laatusäädelyyn tuotantoon ja ara-tuotannon osalta niiden tulee täyttää Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) ehdot. Hitas-asumisen tavoitteena on kohtuuhintainen, mutta laadukas asuminen.

Viitesuunnittelun ohjausryhmään kuuluivat edustajat asuntotuotantotoimistosta, kaupunkisuunnitteluvirastosta, kiinteistövirastosta sekä silloisesta Talous- ja suunnittelukeskuksesta.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

Kommentit

Kumppanuuskaavoituksen tavoitteet näyttäisivät kohteessa toteutuvan monilta osin, mutta joissakin asioissa menettelyllä ei päästy kaikkia osapuolia täysin tyydyttävään lopputulokseen.

Kumppanuusprosessiin oli tarkoitettu osaksi ATT:n laatima kustannusarvio, mutta kireä aikataulu kaavaluonnoksen laatimisen loppuvaiheessa ei mahdollistanut kustannusarvion laskemista. Näin ollen myös palaute kustannuksiin vaikuttavista tekijöistä jäi puutteelliseksi.

Pysäköintiratkaisu paikoitustalossa on myönteinen kumppanuusvaiheen tuoma ratkaisumalli joka viitesuunnitteluvaiheessa toimi myös joustavasti erisuuruisille pysäköintipaikkatarpeille. Lisäksi pysäköintitalo mahdollistaa koko 20830 kortteliin toteutusvaiheessa maantasopihat, mikä nähdään hyvin suurena etuna ja viihtyisyyttä tuovana tekijänä korttelin tuleville asukkaille.

Liiketilojen sijoittumisesta ja luonteesta ei saavutettu täysin yhteneväistä näkemystä. ATT esitti pysäköintitalon yhteyteen toivomuksen 300-400 m² kokoisesta lähikaupaksi soveltuvasta liiketilasta, mikä ei kaavan ratkaisussa toteudu. Yhden selkeämuotoisen tilan sijaan kaavassa on 180 + 250 m² kokoiset tilat joiden välistä on ajo pysäköintitaloon.

Liiketilaa on luonnoksessa kokonaisuutensa kohtuullisesti. Eteläisimmän rakennusmassan 200 m² suuruista liiketilaa ATT kuitenkin esitti korkeintaan 100 m² suuruisena. Tässä kohtaa liiketilan kustannuksia kasvattavat etenkin korkeaksi määrätty kerroskorkeus sekä liiketilaan liittyvät ulkorakenteet jotka alustavasti edellyttänevät tukimuureja ym. kallistavia rakenteita.

Maantasokerrokset on määrätty peräti 4,5 m korkeaksi tilaksi ja tämä määräys kasvattaa rakennuskustannuksia. Korkeusvaatimus tulee pääosin julkisivujen ilmeen takia, ei tilojen vaatimuksista. Asemakaavassa ei tulisi määrätä maantasokerroksen yhteistilojen rakentamisesta tonttien yhteisiksi. Tilojen mahdollinen yhteiskäyttö tulee voida ratkaista myöhemmässä vaiheessa kun tonttien hallintamuodot, rakentamisen aikataulut ja vaiheistaminen ovat selvillä.

Yhteistilojen osalta kaavaan ei ole tarpeen merkitä minimimäärävaatimuksia, kun yhteistilojen mitoitus ohjataan rakennusvalvonnan yhteistiloja koskevalla ohjeistuksella. Kuivaushuoneita ei ole tarkoituksenmu-kaista määrätä 1 kpl / 20 asuntoa, 1 kpl talopesula / tontti jne. vaan ne pitää suunnitella

kokonaisuutena varsinaisen suunnittelun aikana. Kadun varteen tulisi hyväksyä liike- / harrastetilojen lisäksi vastaaviksi tiloiksi myös muita asuntojen yhteisiä tiloja, joita voidaan luontevasti visuaalisesti avata katutilaan.

Viherkattoja koskeva kattava määräys kaikille kattopinnoille ei ole perusteltua. Viherkatto-osuudet, mikäli niitä vaaditaan, tulisi keskittää suojaisille paikoille vain silloin kun on niillä merkitystä ylempien kerrosten näkymien kannalta. Jäteputkien keräyspisteitä ei tule määrätä rakennusrunkoon vaan niiden sijoittaminen tulee voida ratkaista varsinaisessa rakennussuunnitteluvaiheessa, jolloin kaikki asiaan liittyvät tekniset ja toiminnalliset näkökulmat voidaan ottaa huomioon.

Kaavaan ei ole kirjattu dB- vaatimuksia. ATT:n käsitys on että kaavan sallima rakentaminen tulisi silloin olla mahdollista normaalein nykymääräysten mukaisin rakentein sekä tavanomaisin lasitetuin parvekkein.

ATT:n näkemyksen mukaan kumppanuusprosessissa kesken jääneisiin asioihin tulee kiinnittää jatkossa erityistä huomiota, jotta kumppanuuskaavoituksen tavoite sujuvasta ja toteutuskelpoisesta rakentamishankkeesta toteutuisi.

Lisätiedot

Seidi Kivisyryjä, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 32331
seidi.kivisyryja(a)att.hel.fi

Helsingin Satama -liikelaitos 13.11.2014

HEL 2011-006112 T 1003 03

Suunnittelualue on osa kaupunginvaltuuston hyväksymää Jätkäsaaren osayleiskaavaa (2006). Kaava-alueella on pääosin voimassa vuosina 1979 ja 1981 vahvistetut asemakaavat (nro 8043 ja 8337), joissa alue on satama-alueita ja satamatoimintaa palvelevien varistorakennusten korttelialuetta. Atlantinkaaren itäpuolelle ollaan laatimassa liikuntapuiston asemakaavaa, jonka yhteydessä kaavoitetaan osa Länsisatamankatua.

Asemakaava-alueen eteläpuolelle sijoittuu satama-allas, jonne osayleiskaavassa on sijoitettu uimaranta tai uimala. Alue kaavoitettaneen vuosien 2015 – 2017 aikana. Atlantinkaaren länsipuolelle sijoittuu kaupunkisuunnittelulautakunnan 16.9.2014 hyväksymä Saukonlaiturin asemakaava-alue, johon liittyy osa Atlantinkatua.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

Kaupunkisuunnitteluviraston valmistelussa olevasta otsikossa mainitusta asemakaavamuutoksesta Helsingin Satama toteaa mielipiteenään seuraavaa:

Länsisatama uudistetaan vuosina 2015 - 2018

Jätkäsaaren itäreunassa toimii matkustajasatama, jonka kautta tällä hetkellä hoidetaan liikennettä Tallinnaan ja Pietariin. Tallinnan liikenne on hyvin vilkasta ja matkustajamäärä on jatkuvasti kasvussa. Pietarin liikenne on vähäisempää.

Satama on oleellinen osa Helsingin kaupungin elinkeinoelämää ja kaupunkiympäristöä. Viron matkustajaliikenne on tehnyt Länsiterminaalista pääreitit Helsingin ja Tallinnan välillä, mikä vahvistaa Helsingin ja Tallinnan kaksoiskaupunkien välistä taloudellista ja kulttuurista vuorovaikutusta ja tarjoaa suomalaisille väylän Tallinnaan ja edelleen muualle Eurooppaan ja muualta Euroopasta väylän Helsinkiin ja Suomeen sekä edelleen Pietariin ja Venäjälle.

Länsisatamassa Tallinnan liikenteessä matkustajia oli vuonna 2013 yhteensä noin 6 miljoonaa, missä oli kasvua edellisestä vuodesta 6 %. Laivoissa liikkuu myös henkilöautoja ja rekkoja. Suurin osa Tallinnan liikenteestä on nopeasykkeistä joukkoliikennettä: matka-aika on kaksi tuntia ja laivan kääntöaika yksi tunti.

Helsingin Satama suunnittelee Länsisataman uudistamista vuosina 2015 - 2018.

Taustalla ovat kaupunginvaltuuston strategiaohjelmassa 2013 - 2016 (25.3.2023) hyväksytyt seikat:

Helsinki-Tallinna-kaksoiskaupungin kehitystä ryhdytään seuraamaan yhtenä kokonaisuutena.

Länsisatamaan rakennetaan uusi matkustajaterminaalit vastamaan Itämeren kasvavia matkustajamääriä.

Selvitetään vaihtoehdot Länsiterminaalin liikenneyhteyksien sujuvuuden parantamiseksi.

Länsisataman aluetta on laajennettu noin 6 ha:n alueella, johon valmistuu vuonna 2015 kaksi uutta laivapaikkaa. Nopeat Tallinnan alukset siirretään käyttämään näitä uusia laivapaikkoja, joiden yhteyteen suunnitellaan uusi nopean liikenteen terminaalit. Tavoitteena on, että uusi terminaalit ja uudet laivapaikat otetaan käyttöön keväällä

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

2017.

Vuoden 2018 loppuun mennessä nykyinen Länsiterminaali uudistetaan palveluiltaan aikaisempaa monipuolisemmaksi.

Melkinlaituri toistaiseksi risteilykäytössä

Atlantinkaaren asemakaava-alueen eteläosassa sijaitsee nykyisin Melkinlaituri, joka on tällä hetkellä kansainvälisten risteilylaivojen vierailulaiturina. Laituria tarvitaan risteilyliikenteeseen siihen asti, kunnes Hernesaaren saadaan rakennettua korvaava risteilylaituri. Hernesaaren uuden risteilylaiturin rakentamiseen tarvittavan vesiluvan saamisen edellytyksenä on Hernesaaren uuden osayleiskaavan voimaantulo.

Sataman huomioonottaminen Atlantinkaaren asemakaavassa

Atlantinkaaren asemakaava-alue on asumista, palveluita ja virkistystä palveleva alue, joka rajautuu Länsisatamankatuun ja Atlantinkatuun, joista Atlantinkatu toimii sekä ajoneuvo- että raitiotieliikennettä välittävänä ja Länsisatamankatu ajoneuvoliikennettä välittävänä katuna. Vieras- ja asiointipysäköinti sijoittuvat kadun varteen.

Satama kaupunkikuvassa näkyvine kookkaine aluksineen tuo elämää ja sykkettä Jätkäsaaren alueelle, josta kehittyy kiinteä osa elävää kantakaupunkia. Sataman ansiosta Jätkäsaaren asukkaille on tarjolla erityinen lähipalvelu: he pääsevät kotoaan kävellen laivaan, joka vie heidät kahdessa tunnissa Tallinnan keskustaan. Päivittäisiä lähtöjä on nykyisin kahdeksan.

Satama tuo alueelle myös liikennettä: laivoissa kulkevat henkilöautot, linja-autot ja rekat sekä saattoliikenne ja taksit. Lisäksi sataman olemassaolo mahdollistaa joukkoliikenteen lisääntyvän tarjonnan parantaen alueen asukkaiden palvelutasoa.

Asemakaavaa laadittaessa sekä suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon sataman toimintaedellytykset ja niiden vaikutukset ympäristöön. Kaavaa laadittaessa on erityisesti varmistettava, että suunnittelualueen maankäyttö ei ole ristiriidassa Länsisataman satamatoiminnan vaatimien edellytysten kanssa, ja asemakaavan laatimisen yhteydessä onkin tehtävä kokonaisvaltainen selvitys yhteistyössä Helsingin Sataman kanssa siitä miten sataman läheisyys on otettu huomioon asemakaavassa ja sen määräyksissä. Tällöin on tarkasteltava sekä sataman liikenteen vaikutukset että ympäristövaikutukset. Selvityksessä on otettava huomioon myös

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

asemakaava-alueen toteuttamisaikataulu suhteessa sataman toiminnan kehittämiseen.

Länsisataman ympäristövaikutuksia säätelee voimassaoleva ympäristölupa. Etelä-Suomen aluehallintovirasto teki 28.3.2014 päätöksen Länsisataman uudesta ympäristöluvasta. Helsingin Satama on valittanut päätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen, joka ei ole vielä ratkaissut asiaa. Ennen kuin sataman ja sen ympäristön uusia asemakaavoja hyväksytään, on välttämätöntä, että uuden ympäristöluvan ehdot tunnetaan ja niihin voidaan asemakaavoissa varautua.

Sataman toiminnan kannalta on tärkeää, että satamaan liittyvä liikenne on sujuvaa niin Jätkäsaarella kuin laajemminkin ja satama on saavutettavissa sekä Tyynenmerenkadun että Länsisatamankadun ja edelleen Crusellinsillan kautta.

Atlantinkadulle satamaan liittyvää liikennettä ei ole perusteltua ohjata. Katujen liikennemääräennusteet ja katuluokitukset on tarkistettava ja täsmennettävä yhteistyössä Helsingin Sataman kanssa. Niiden perusteella asemakaavaan ja sen määräyksiin on tehtävä tarpeelliset tarkistukset ja täydennykset, joilla voidaan turvata asianmukainen asuinympäristö.

Liiteaineistona olevassa liikennesuunnitelma- ja asemakaavaluonnoksessa on Atlantinkatuun liittyvien kadunnimien osalta ristiriita (Bahamankatu ja Karibiankatu).

Lisätiedot

Satu Aatra, suunnittelupäällikkö, puhelin: +358931033527
satu.aatra(a)hel.fi

Kiinteistövirasto 12.11.2014

HEL 2011-006112 T 1003 03

Kiinteistövirasto antaa pyydettyä lausuntoaan Länsisataman Jätkäsaaren ns. Atlantinkaaren asemakaavaluonnoksesta kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Asemakaavan muutosehdotuksesta yleisesti

Jätkäsaaren ns. Atlantinkaaren kaava-alue on Jätkäsaaren rakentamisen kannalta varsin merkittävä, sillä se mahdollistaa tehokkaan rakentamisen sekä Jätkäsaaren läpi kulkevan Hyväntoivonpuiston eteläosan rakentamisen. Yhteenlaskettu

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

asuntokerrosala tulee olemaan noin 112 660 k-m², joka vastaa arviolta noin 2 500 asukasta.

Maanomistus- ja hallinta

Kaavaluonnos käsittää yhteensä noin 9,6 hehtaarin suuruisen alueen Länsisataman kaupunginosan Jätkäsaaren alueella. Helsingin kaupunki omistaa kaava-alueen maan, joten kaava-alueella ei tarvitse tehdä maankäyttösopimuksia.

Kaava-alueen tonttivaraukset

Kaupunginhallitus päätti 28.1.2013 (139 §) varata Asuntotuotantotoimistolle asuntohankkeiden suunnittelua ja kumppanuuskaavoitusta varten Helsingin kaupungin 20. kaupunginosasta (Länsisatama) päätöksen liitekartasta ilmenevän noin 1,7 ha:n suuruisen Jätkäsaaren osayleiskaavassa nro 11350 asuntorakentamiseen osoitetun ns. Atlantinkaaren alueen mm. seuraavin ehdoin.

- Alueen suunniteltu kokonaisrakennusoikeus on enintään noin 50 000 k-m².

- Alueelle myöhemmin asemakaavalla osoitettavasta asuinrakennusoikeudesta vähintään noin 60 % tulee toteuttaa vapaarahoitteisena Hitas-omistusasuntotuotantona Hitas I -ehdoin ja/tai muuna välimuodon asuntotuotantona ja enintään noin 40 % valtion korkotukemana vuokra-asuntotuotantona.

Kiinteistölautakunta päättää tonttikohtaisesta rahoitus- ja hallintamuotojakaumasta, kun kaupunkisuunnittelulautakunta on hyväksynyt varauksensaajan ja kaupunkisuunnitteluviraston yhteistyönä laadittavan asemakaavaehdotuksen.

Kiinteistövirasto toteaa, että kyseinen Asuntotuotantotoimistolle kumppanuuskaavoitusta varten varattu alue koostuu asemakaavaluonnoksessa kortteliin 20830 tonteista 1-7. Kyseisen alueen kaavoitus on edennyt kumppanuuskaavoituksena yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, Asuntotuotantotoimiston ja kaupungin muiden eri hallintokuntien kanssa. Asuntotuotantotoimiston kanssa käytyjen alustavien keskustelujen perusteella po. tonteille on mahdollista toteuttaa asuntotuotantoa mainitun kaupunginhallituksen varauspäätöksen mukaisesti niin, että noin 35 % toteutetaan valtion korkotukemana vuokra-asuntotuotantona ja noin 65 % Hitas-omistusasuntotuotantona Hitas I -ehdoin ja/tai muuna välimuodon

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

asuntotuotantona. Kiinteistölautakunta päättää tonttikohtaisesta rahoitus- ja hallintamuotojakaumasta, kun kaupunkisuunnittelulautakunta on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen. Ennen tätä kiinteistöviraston tonttiosasto neuvottelee kuitenkin vielä Asuntotuotantotoimiston kanssa lopullisesta tonttien hallinta- ja rahoitusmuotojakaumasta.

Muilta osin kaava-alueelle ei kohdistu tontinvarauksia.

Tonttitalous

Korttelin 20832 tontit 1 ja 2 soveltuvat lähtökohtaisesti hyvin opiskelija-, nuoriso- tai palveluasumiseen. Kiinteistövirasto katsoo kuitenkin, että asemakaavan määräys, jonka mukaan vähintään 10 % rakennusalueelle sallitusta kerrosalasta tulee käyttää kerrosalaan kuuluvaa erityisasumiskäyttöön tarkoitettua yhteis- tai muuta palvelutilaa varten, saattaa johtaa liian suurien yhteis- tai palvelutilojen syntymiseen, joka heikentää tonttien kiinnostavuutta ja laskee niiden arvoa. Kiinteistöviraston mukaan tällaista asiaa ei tulisi säännellä kaavamääräyksin, vaan asia tulisi jättää ainakin pääosin rakennuttajien harkinnan varaan. Edelleen korttelissa 20832 kaavaluonnoksen mukaan sijaitseva kaksikerroksisen rakennusalan katto, joka toimii samalla korttelin asukkaiden yhteisenä pihana, on idealtaan kannatettava. Mainittu ratkaisu lisää kuitenkin rakentamiskustannuksia, mikä ei ole toivottavaa etenkin, kun korttelin tontit luovutetaan säänneltyyn asuntotuotantoon.

Kortteleiden 20830 ja 20832 asuntotontit (AK ja AKS) tullaan todennäköisesti luovuttamaan pitkäaikaisilla maanvuokrasopimuksilla. Mainittujen tonttien osalta vuosivuokra voitaisiin tällöin määrätä pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana Hitas-asuntojen, valtion korkotukemien vuokra-asuntojen ja asumisoikeusasuntojen osalta arviolta noin 36 - 38 euroa, joka vastaa nykyarvoa (ind. 9/14) noin 691 - 730 e/k-m². Kaupunginvaltuusto päättää aikanaan tonttien luovutushinnoista ja muista keskeisistä ehdoista.

Kortteleiden 20828 ja 20829 tontit tultaneen pääosin luovuttamaan vapaarahoitteiseen ilman Hitas-ehtoja toteutettavaan vuokra- ja/tai omistusasuntotuotantoon sekä välimuodon asuntotuotantoon. Sääntelemättömän asuinrakennusoikeuden yksikköhinta olisi karkeasti arvioiden noin 1 100 - 1 300 e/k-m² ottaen muun ohella huomioon alueen keskeneräisyys tontteja myytäessä sekä Jätkäsaaren alueen varsin suuri tonttitarjonta. Tonttien hinnanmuodostukseen vaikuttaa erityisesti tuleva pysäköintiratkaisu. Mikäli pysäköintiratkaisu säilyy

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

kaavaluonnoksen mukaisena, lienee tarkoituksenmukaista, että tontit luovutetaan suurina kokonaisuuksina 2-3 toimijalle. Kiinteistövirasto toteaa vielä erityisesti mainittujen kortteleiden osalta, että yli kahdeksankerroksisten rakennusten rakentaminen lisää merkittävästi rakennuskustannuksia, vaikka tällä tavoin saavutetaankin suuri tonttitehokkuus. Edelleen kiinteistövirasto lausuu koko kaavaluonnoksen osalta, että kadunvarsiliiketilojen mitoittamiseen tulisi kaavan jatkosuunnittelussa kiinnittää erityistä huomiota niin, että mainittujen tilojen koko vastaisi mahdollisimman hyvin niiden kysyntää. Tällä hetkellä kyseiset tilat ovat paikoin melko maltillisen kokoisia tonttien kokonaisrakennusoikeuteen nähden.

Pysäköintiratkaisut

Korttelit 20828 ja 20829

Kortteleiden 20828 ja 20829 alueilla velvoiteautopaikat on kaavaluonnoksen mukaan sijoitettava maanalaiseen pysäköintilaitokseen tai pysäköintilaitokseen (map-merkintä). Kortteleiden suuri tonttitehokkuus, erityisesti tonttien 20828/1 ja 20829/3 osalta johtanee käytännössä siihen, että kortteleiden alueella pysäköinti joudutaan toteuttamaan yhtenäisenä pysäköintilaitoksena/-laitoksina usean eri tontin alueella, mahdollisesti jopa kortteleiden rajoista riippumatta. Tällaista ratkaisua ei voida pitää hankkeiden sujuvan toteutumisen kannalta toivottavana ja kyseinen ratkaisu on myös tontinluovutuksen kannalta hyvin haasteellinen, sillä hankkeet tulisi voida sitouttaa yhtenäisen ja yhteisen pysäköintilaitoksen/-laitosten toteuttamiseen.

Kiinteistövirasto katsoo, että mainittujen kortteleiden osalta tulisi kaavan jatkosuunnittelun yhteydessä ehdottomasti tutkia ratkaisua, joka mahdollistaisi velvoiteautopaikkojen sijoittumisen kortteleiden alueelle rakennettaviin maanalaisiin pysäköintilaitokseen kolmena itsenäisenä ja rakennusteknisesti toiminnallisena kokonaisuutena (korttelin 20828 tontit 1-3, 20828 tontit 4-6 ja kortteli 20829). Jotta tämä olisi mahdollista, tulisi jatkosuunnittelun yhteydessä tutkia, voitaisiinko näin muodostettavien kolmen pysäköintilaitoksen osa-alueet tarvittaessa sijoittaa Hyväntoivonpuiston itä- ja/tai pohjoispuolelle, josta varattaisiin ala kullekin pysäköintilaitokselle (map-merkintä). Mainitunlainen varaus sisällytettiin eräiden kortteleiden osalta asemakaavan muutokseen nro 11770, vaikka näiden osalta pysäköintilaitokset pystyttiin kuitenkin toteuttamaan niin, että ne pysyivät kortteleiden alueella. Lopuksi kiinteistövirasto toteaa, että pysäköinnin järjestämisen osalta tulisi joka tapauksessa välttää kaksitasoista tai rakennusten rungon alle ulottuvaa pysäköintiratkaisua.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Korttelit 20830, 20831 ja 20832

Suurkorttelin 20830 pysäköinti on erillisessä pysäköintilaitoksessa korttelissa 20831, johon osoitettaneen myös korttelin 20832 velvoiteautopaikat. Kiinteistövirasto katsoo, että luontevin suunnittelija ja toteuttaja korttelin 20831 pysäköintilaitokselle lienee Jätkäsaaren pysäköinti Oy. Pysäköintilaitoksen suunnittelusta ja toteuttamisesta aiheutuneet kustannukset perittäisiin tällöin lähtökohtaisesti po. kortteleiden tontinvaraajilta merkintämaksuina niiden po. laitokseen sijoittamien velvoiteautopaikkojen mukaisessa suhteessa, ellei asiassa toisin päätetä. Muilta osin kiinteistövirastolla ei tässä vaiheessa ole huomautettavaa mainittujen kortteleiden pysäköinnin järjestämisestä.

Maaperä

Atlantinkaaren asemakaava-alueelle on osoitettu massojen hyötykäyttöalue, johon voidaan sijoittaa pilaantuneita maa-aineksia ja muita hyötykäyttöön kelpaavia materiaaleja. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt hyötykäyttöalueelle 14.1.2014 ympäristöluvan Nro 5/2014/1Drno ESAVI/54/04.08/2012

Hyödynnettävien materiaalien yläpuolelle tehdään pintaeristerakenteet, joiden tarkoituksena on estää sade- ja pintavesien kosketus jätemateriaaleihin. Varsinainen puisto rakennetaan pintaeristysrakenteiden yläpuolelle. Jätteiden hyödyntämisperiaate on samanlainen kuin jo Jätkäsaarenkallion ja Hietasaaren asemakaava-alueella sijaitsevalla hyötykäyttöalueella, jossa on vuosien 2009 - 2012 aikana hyötykäytetty mm. noin 55 500 m³itd pilaantuneita maita ja sedimenttejä. Hyötykäyttämällä materiaali puistossa on saavutettu arviolta 2,5 miljoonan euron säästöt.

Hyötykäyttökäyttöalue vähentää kuljetus- ja vastaanottokustannuksia, päästöjä, luonnonmateriaalien käyttöä sekä tällä ratkaisulla edistetään jätelain asettamaa etusijajärjestystä.

Muita huomioita kaavaluonnoksesta ja -määräyksistä

Kaavaan sisältyy määräys, jonka mukaan kattopinnat, joilla ei ole terasseja, tulee rakentaa viherkattoina. Kiinteistövirasto katsoo, että viherkattojen toteuttaminen ja ylläpito on rakennusteknisesti haastavaa, koska ne saattavat edellyttää erityisten kastelujärjestelmien hankkimista. Tämä johtuu siitä, että kuivunut viherkatto saattaa muodostaa potentiaalisen paloturvallisuusriskin. Näin ollen niiden rakentamisesta saattaa aiheutua vähäistä merkittävämpiä lisäkustannuksia kastelujärjestelmien ja niiden ylläpidon vuoksi. Viherkattojen toimivuutta tulisikin ensin tutkia suppeammassa

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

mittakaavassa ennen kuin asiasta määrätään yleisluonteisesti useampaa tonttia koskevassa kaavassa.

Kaavamääräysten mukaan kierrätyshuoneet ja jätteen putkikuljetusjärjestelmän keräyspisteet tulee sijoittaa rakennukseen. Kiinteistövirasto toteaa, että po. asiaa ei tulisi säännellä kaavamääräyksin, koska mainittujen rakenteiden integroiminen rakennuksiin on kallista ja rakennusteknisesti monimutkaista. Kiinteistöviraston näkemyksen mukaan tällainen asia pitäisi jättää tonttien rakennuttajien harkinnan varaan.

Asemakaavaluonnoksessa kortteleihin 20828 ja 20829 kohdistuu ah-merkintä, mikä tarkoittaa asumista palvelevaa ja yhteiskäyttöön tarkoitettua piha-aluetta. Po. piha-alue toteutetaan Madeiranaukiolta Hyväntoivonpuistoon kortteleita 20829 ja 20828 koko pituudeltaan yhdistävänä läpikulkureittinä. Kaavaluonnoksessa esitetty ratkaisu on Jätkäsaarella poikkeuksellinen ja se saattaa heijastua negatiivisesti tonttien kysyntään ja/tai markkina-arvoon, mikäli piha-alue ymmärretään julkiseksi tai puolijulkiseksi tilaksi.

Kaavaan sisältyy määräys, jonka mukaan niille tonteille, joille toteutetaan kaupungin vuokra-asuntoja, voidaan toteuttaa 20 % vähemmän autopaikkoja kaavan autopaikkamääräysten osoittamasta normaalista määrästä. Kiinteistövirasto katsoo, että mainitun kaavamääräyksen tulisi koskea yhtäläisesti kaikkia hankkeita, ei vain (Helsingin) kaupungin vuokra-asuntohankkeita.

Kiinteistövirasto puoltaa Länsisataman Jätkäsaaren ns. Atlantinkaaren asemakaavan muutosta koskevaa luonnosta edellä esitetyin huomioin.

Lisätiedot

Kristian Berlin, kiinteistölakimies, puhelin: 310 36438

kristian.berlin(a)hel.fi

Sami Haapanen, toimistopäällikkö, puhelin: 310 36437

sami.haapanen(a)hel.fi

Johanna Hytönen, ympäristöinsinööri, puhelin: 310 36414

johanna.hytonen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveysvirasto 12.11.2014

HEL 2011-006112 T 1003 03

Atlantinkaaren kortteliin 20830 on tulossa kehitysvammaisten OmaPorras –asuntoryhmä, 1600 brm². Asuntoryhmä sijoitetaan kerrostalon yhden porrashuoneen yhteyteen. Hankkeen toteuttaa ATT.

Lisätiedot

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Asia tulisi käsitellä 3.3.2015

§ 85

Vaasan hallinto-oikeuden päätös eräässä muutoksenhakuasiassa

HEL 2013-009949 T 03 01 01

HEL 2013-000130

Päätös

Ympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen 3.2.2015 (numero 15/0068/3). Asia ei tässä vaiheessa anna aiheutta enempään toimenpiteisiin.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Jukka Puttonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31995
jukka.puttonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vaasan hallinto-oikeuden päätös 3.2.2015 nro 15/0068/3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Päätös on tehty muutoksenhakuasiassa, joka koskee Etelä-Suomen aluehallintoviraston 10.6.2013 (numero 112/2013/1) Helsingin kaupungin rakennusvirastolle myöntämää ympäristölupaa.

Ympäristölupa annettiin maa- ja kiviaineksen, mineraalisten purkujättemateriaalien sekä tuhkapitoisen maa-aineksen välivarastointiin ja esikäsittelyyn Kivikossa kolmella erillisellä määräalalla. Aluehallintovirasto myönsi lisäksi luvan toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta.

Kontula-Seura ry ja Itä-Helsingin Vihreät ry sekä neljä asunto-osakeyhtiötä vaativat aluehallintoviraston päätöksen kumoamista.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Lisäksi eräs yksityishenkilö vaati päätöksen kumoamista eteläisen osa-alueen osalta.

Vaasan hallinto-oikeus teki välipäätöksen 9.8.2013 (numero 13/0467/2), jossa kiellettiin aluehallintoviraston päätöksen täytäntöönpano eteläisen osa-alueen osalta.

Vaasan hallinto-oikeus teki ratkaisunsa 3.2.2015. Hallinto-oikeus ei tutkinut Kontula-Seura ry:n ja Itä-Helsingin Vihreät ry:n valitusta, koska yhdistykset eivät toimittaneet hallinto-oikeuden pyytämää lisäselvitystä. Edelleen Vaasan hallinto-oikeus kumosi aluehallintoviraston päätöksen ja palautti asian aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi. Helsingin kaupunginasiainmies oli toimittanut kaupungin puolesta kirjelmän Vaasan hallinto-oikeudelle, jossa ilmoitettiin, että eteläistä osa-aluetta ei enää tarvita luvan mukaiseen massojen välivarastointiin. Lupahakemukseen oli siten tehty olennainen muutos, minkä vuoksi hallinto-oikeus katsoi, että asia on tarpeen käsitellä uudelleen aluehallintovirastossa. Lisäksi asiassa oli tapahtunut menettelyvirhe, koska muutoksenhakijoina olevia asunto-osakeyhtiöitä ei ollut kuultu ennen päätöksen tekemistä.

Muutoksenhakuaika päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen päättyy 5.3.2015.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytäneen ympäristölautakunnan lausuntoa hakemuksen uudelleen käsittelyn yhteydessä.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Jukka Puttonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31995
jukka.puttonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vaasan hallinto-oikeuden päätös 3.2.2015 nro 15/0068/3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Ympäristönsuojeluosasto

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

§ 86

Lausunto aluehallintovirastolle ja kaupunginhallitukselle Helen Oy:n hakemuksesta rakentaa energiatunneli Vuosaaresta Hanasaareen

HEL 2015-001370 T 11 01 01

ESAVI/9132/2014

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ja kaupunginhallitukselle Helen Oy:n hakemuksesta rakentaa energiatunneli Vuosaaresta Hanasaareen seuraavan lausunnon.

Ympäristölautakunta toteaa, että luvan saajan on huolehdittava siitä, että Vuosaaren I-luokan pohjavesialueen antoisuus ei oleellisesti muutu. Hakemuksessa ei ole esitetty laskelmia hankkeen vaikutuksesta pohjaveden muodostumisalueen antoisuuteen eikä arvioita pohjaveden pinnan alentumisesta. Rakennustyö on toteutettava siten, että esim. esi-injektointi on riittävää estämään pohjaveden pinnan alentuminen. Pinnan alentumista tulee tarkkailla työkohteilla pohjavesiputkista ennen töiden aloittamista, töiden aikana ja määrääjän töiden valmistuttua Uudenmaan ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla.

Työkohteilla, missä on puupaalujen varassa olevia rakenteita, tulee huolehtia siitä, ettei pohjaveden pinnan mahdollinen alentuminen aiheuta haittaa rakenteille. Pohjaveden pinnankorkeuksia tulee näissäkin kohteissa seurata.

Vuosaaren pohjavesialueella rakentamisessa tulee lisäksi noudattaa rakennusvalvonnan ohjetta tärkeille pohjavesialueille rakennettaessa sekä Helsingin kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä. Rakennusvalvonnan ohjeessa edellytetään myös pohjaveden laadun seuranta. Pinnankorkeustarkkailun lisäksi Vuosaaren pohjavesialueella tulee seurata rakennustöiden vaikutusta pohjaveden laatuun. Kaikki tarkkailut voidaan esittää yhdessä tarkkailusuunnitelmassa, jonka ELY-keskus hyväksyy. Tarkkailujen tulokset tulee toimittaa myös Helsingin kaupungin ympäristökeskukselle.

Suunnitelman mukaan kaikki tunnelin valumavedet ja muut työnaikaiset tunneliin kerääntyvät vedet on tarkoitus johtaa jätevesiviemäriin HSY:n edellyttämällä tavalla. Tunnelityötä koskeva ympäristönsuojelulain (86/2000) 60 §:n mukainen ns. meluilmoitus on käsitelty ja päätöksen (Ympäristönsuojelupäällikön päätösluettelo 121 §, 16.7.2014)

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

lupamääräyksessä 8 on annettu louhintatyömaalta poistettavia vesiä koskevia määräyksiä. Lupamääräyksen mukaan mm. poistovedet tulee esikäsitellä ennen viemäriin johtamista ja mikäli vesiä johdetaan ympäristöön, ympäristökeskukselle on toimitettava etukäteen erillinen työmaavesien käsittelysuunnitelma. Vesilain mukaisessa päätöksessä tulisi yhteneväisesti huomioida kyseisen ilmoituksen lupamääräykset.

Vanhankaupunginlahden lintuveden Natura-alueen läheisyyteen sijoittuvat Hiihtäjätien pystykuilu ja Hiihtäjänkujan ajotunneli. Tällä alueella tulee voimakasta melua aiheuttavat työt ajoittaa lintujen pesimäkauden (1.4.-15.7.) ulkopuolelle.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Paula Nurmi, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
paula.nurmi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Aluehallintoviraston lausuntopyyntö ympäristönsuojeluviranomaiselta
- 2 Liite vesilupahakemukseen, Helen Oy energiatunnelin rakentaminen OSA I
- 3 Liite, vesilupahakemus, Helen Oy energiatunnelin rakentaminen OSA 2
- 4 Liite vesilupahakemukseen, Helenin Biopolttoaineiden YVA-selostus
- 5 Liite vesilupahakemukseen, Helenin Biopolttoaineiden YVA-selostus liiteraportit

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Etelä-Suomen
aluehallintovirasto (Helsingin
toimipaikka)
Ympäristönsuojeluosasto

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää energiatunnelin Vuosaari - Hanasaari vesilain mukaisesta lupahakemuksesta lausuntoa 6.3.2015

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

mennessä ja kaupunginhallitus 20.2.2015 mennessä. Aluehallintovirasto on myöntänyt lausunnon antamiselle lisäaikaa 16.3.2015 asti.

Helen Oy:n tavoitteena on lisätä uusiutuvien energialähteiden käyttöä 20 %:iin vuoteen 2020 mennessä ja vähentää kivihiilen käyttöä. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt uusiutuvien energialähteiden lisäämiseen tähtäävän kehitysohjelman. Tätä varten Helen selvittää vaihtoehtoa, jossa Hanasaaren B-voimalaitos korvataan Vuosaaren rakennettavalla biopolttoainetta hyödyntävällä uudella voimalaitoksella. Samalla suunnitellaan Vuosaaren ja Hanasaaren välille noin 12 kilometriä pitkää kallioon louhittavaa energiatunnelia, jonka kautta kaukolämpö siirretään Vuosaaresta Helsingin keskustaan. Kaupunginvaltuusto päättää vuoden 2015 aikana, rakennetaanko uusi voimalaitos Vuosaaren ja siihen liittyvä energiatunneli.

Biopolttoaineiden käytön lisäämishankkeesta on tehty ympäristövaikutusten arviointi, jossa käsitellään myös tunnelin rakentamista. Yhteysviranomaisen lausunnossa arviointiselostuksesta todetaan, että tunnelin rakentamisen aiheuttamat pohjavesivaikutukset sekä rakentamiseen liittyvien putkien ja johtojen tekeminen valtaväylien ja kulkuväylien ali edellyttävät vesilain mukaista lupaa. Mikäli tunnelivesiä johdetaan vesistöön, se saattaa edellyttää aluehallintoviraston lupaa. Tunnelihankkeesta on lisäksi erikseen tehtävä YSL 60 § mukainen ns. meluilmoitus sekä voimalaitoksen rakentamiselle on haettava YSL:n mukainen ympäristölupa. Tässä hakemuksessa käsitellään tunnelin rakentamisen vesilain mukaiset asiat.

Mikäli tunnelihanke toteutetaan, louhintatyöt on tarkoitus aloittaa jo vuonna 2015 ja työn on arvioitu kestävän 5-6 vuotta.

Energiatunnelin linjaus lähtee Vuosaaren nykyiseltä voimalaitosalueelta. Linjaus kulkee Vuosaaresta Vartiokylän kautta Myllypuroon ja edelleen Herttoniemen kautta Kulosaaren ja Hanasaaren. Linjalle rakennetaan 5 ajotunnelia sekä 8 pystykuilua ja 4 pumppuasemaa. Linjaus kulkee Vuosaareissa I-luokan pohjavesialueen läpi. Vesistöjen alituksia on Vartiokylänlahden kohdalla, Herttoniemen ja Kulosaaren välisessä salmassa sekä Kulosaaren ja Sörnäisten välisessä salmassa. Tunneli louhitaan syvälle peruskallioon, noin 20-60 metrin syvyyteen maanpinnasta.

Energiatunnelin rakentamista varten on tehty pohjaveden hallintasuunnitelma koko linjaukselle Vuosaaresta Hanasaaren. Hallintasuunnitelmassa esitetään pohjaveden alentamiselle herkätkohteet ja toimenpiteet, joilla haittojen syntymistä ehkäistään. Lisäksi

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

hallintasuunnitelmassa käsitellään rakentamisaikaisia vuotovesiä ja huuhteluvesiä.

Suunnitelmassa on määritelty viisi eri kohdetta, joissa on katsottu pohjaveden pinnan alentumisen aiheuttavan vähäistä suurempaa haittaa. Nämä alueet ovat: Vuosaaren I-luokan pohjavesialue, Puotilan alue, Itäkeskuksen alue, metroraide ja metrovarikon raide sekä Hanasaaren-Suvilahden alue. Näillä alueilla pohjaveden pinta ei saa merkittävästi alentua.

Vuosaaren I-luokan pohjavesialue on Helsingin kriisinajan vesivarantoalue, josta nykyisin ei normaalitilanteesta oteta vettä talousvesikäyttöön. Pohjaveden antoisuus on kuitenkin pidettävä riittävänä ja laatu säilyttää hyvänä mahdollista talousveden ottoa varten. Energiatunneli louhitaan niin syväälle, että pohjavesi alueella kulkeutuu tunneliin päin ja pohjaveden pinta voi alentua. Tätä estetään tunnelin esi-injektioinnilla ja tarvittaessa jälki-injektioinnilla, joilla varmistetaan tunnelin riittävä tiiveys. Louhinnan aikana tunneliin kerääntyvät valuma- ja huuhteluvedet eivät ohjaudu tunnelista ulospäin, vaan ne johdetaan jätevesiviemäriverkostoon. Tunnelitöistä ei aiheudu riskiä pohjaveden laadulle. Rastilantien ajotunneli ja työmaatukikohta sijoittuvat Vuosaaren pohjavesialueelle. Rakennustöissä noudatetaan rakennusvalvontaviraston ohjetta I-luokan pohjavesialueille rakennettaessa ja rakennustöihin liitetään pohjavesitarkkailu. Myös vuotovesimääriä seurataan.

Puotilan ja Itäkeskuksen alueella sijaitsee puupaalujen varaan tai maanvaraisesti perustettuja rakennuksia ja rakenteita. Puotinharju - Roihuvuori alueella metron huoltoraiteen ja metron raiteen pengeri on perustettu puupaaluja käyttäen. Näillä alueilla pohjaveden pinnan alentaminen voi vaikuttaa haitallisesti rakennuksiin ja rakennelmiin. Näille alueille on asetettu rajat sallitulle vuotovesimäärälle ja vuotovesimääriä mitataan.

Hanasaari-Suvilahti alueella maaperä on osin pilaantunutta ja pohjavesi voi olla pilaantunutta. Tunnelia tiivistetään siten, että pohjaveden virtaukset eivät muuttuisi eikä haitta-aineet pääsisi liikkumaan pohjavesissä. Alueella saattaa myös olla puupaalujen varaan perustettuja rakennuksia. Kaikilla alueilla ajotunnelien tiiveystavoitteet ovat samat kuin tunnelinkin ja haitallisia vuotoja estetään injektioinnilla. Rakennettavat pystykuilut esi-injektoidaan ennen louhintaa.

Tunneliin kerääntyvät rakennusaikaiset vuotovedet ja muut työmaavedet johdetaan esikäsitteilyn (laskeutuksen) kautta

jätevesiviemäriin HSY:n hyväksymällä tavalla. Jäte kuljetetaan viranomaisten hyväksymälle vastaanotto paikalle.

Pohjaveden pinnan muutoksia tarkkaillaan aluksi kerran kuukaudessa ja tarvittaessa tiheämmin ja työkohteisiin asennetaan tarvittavat pohjavesiputket. Tunnelista poistettavan vuotoveden määrää mitataan viikoittain ja tarvittavat mittapadot rakennetaan. Jätevesiviemäriin johdettavan veden tarkkailuista sovitaan HSY:n kanssa.

Vesistöjen alitusten kohdalla tunnelilinjaus kulkee niin syvällä, että sillä ei pitäisi olla vaikutuksia vesistöihin.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Paula Nurmi, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
paula.nurmi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Aluehallintoviraston lausuntopyyntö ympäristönsuojeluviranomaiselta
- 2 Liite vesilupahakemukseen, Helen Oy energiatunnelin rakentaminen OSA I
- 3 Liite, vesilupahakemus, Helen Oy energiatunnelin rakentaminen OSA 2
- 4 Liite vesilupahakemukseen, Helenin Biopolttoaineiden YVA-selostus
- 5 Liite vesilupahakemukseen, Helenin Biopolttoaineiden YVA-selostus liiteraportit

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen
aluehallintovirasto (Helsingin
toimipaikka)
Ympäristönsuojeluosasto

§ 87

Lausunto kaupunginhallitukselle Helsingin ja Espoon rannikkoalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2016-2021

HEL 2015-000978 T 11 00 01

UUDELY/6521/2014

Lausunto

Ympäristölausunto antoi kaupunginhallitukselle Helsingin ja Espoon rannikkoalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2016-2021 seuraavan lausunnon.

Hallintasuunnitelma on laadittu sisällöltään yhteneväisesti kaikille Suomen tulvariskialueille, joten hallintasuunnitelma sisältää varsin paljon menettelykuvausta, lainsäädäntöä ja yleistä tulvariskien hallinnan tavoitteiden kuvausta, jotka ovat Suomen kaikille tulvariskialueille samat. Prosessikuvaukset sekä lainsäädäntö ja muut valtakunnallisesti yleiset asiat olisi ollut parempi esittää liitteinä, jolloin suunnitelman keskiössä olisi selkeästi ollut alueelliset tulvariskikohteet ja niille räätälöidyt tulvariskien hallintatoimenpiteet ja muut tulvariskien hallinnan kannalta keskeiset toimenpiteet.

Tulvariskien hallinnan tavoitteet on suunnitelmassa perusteellisesti kuvattu ja toimenpiteet, joilla tavoitteisiin päästään, on selkeästi esitetty. Olemassa olevat alueelliset tulvariskikohteet, joiden tulvariskien hallinta on katsottu riittämättömäksi, on tunnistettu ja niille on esitetty selkeät toimenpide-ehdotukset. Erilaisia toimenpiteitä on esitelty laajasti. Erityisen hyvänä asiana voi mainita toimenpiteiden etusijajärjestyksen laatimisen. Lisäksi on tuotu selkeästi esille tulvariskien hallinnassa tulvariskiä ennalta ehkäisevien toimenpiteiden tärkeys kuten maankäytön suunnittelun tärkeä merkitys sekä erilaisten valmiussuunnitelmien laatiminen ja tulvariskialueilla olevien kiinteistöjen ohjeistus tulviin varautumiseksi. Suunnitelmassa on myös kiinnitetty hyvin huomiota tulvatilanteessa tapahtuvaan viestintään ja tiedottamiseen ja tiedonkulkuun yleensä, mikä tulvatilanteessa on erityisen tärkeää.

Suunnitelman mukaan ilmastonmuutoksen vaikutusta tuleviin tulviin tarkastellaan lähemmin seuraavalla hallintasuunnitelman tarkistuskierröksellä 22.12.2018 mennessä. Jos arvioita tulevaisuuden tulvista esitetään jo tässä suunnitelmassa, niin suunnitelma olisi paremmin hyödynnettävissä rakentamattomien rantojen suunnittelussa ja rakentamisessa. Suunnitelmassa tulevat rantarakentamiskohteet on

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

lueteltu, mutta niitä ei ole tarkasteltu lähemmin. Nyt lausunnolla olevaan suunnitelmaan tulisikin sisällyttää tarkempi arvio tulevaisuuden tulvista ja niiden vaikutuksista tulevien rantarakentamiskohteiden tulvariskien hallintaan.

Suunnitelmassa on esitetty kattavasti Helsingissä jo toteutettuja tulvariskien hallinnan toimenpiteitä kuten tulvapenkereiden rakentaminen, kaavoitukseen liittyvät tulvariskiselvitykset, tulvakohteiden määrittely ja ehdotus niiden tulvasuojeluksi, ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien kohteiden selvittäminen, tulvaluukkujen asentaminen viemäreihin ja kiinteistöille tarkoitettun tulvaohjeen laatiminen. Helsingin voidaan katsoa tehneen jo paljon tulvariskien hallintatoimenpiteitä.

Vuonna 2009 valmistui Helsingin kaupungin tulvastrategia virastojen välisenä yhteistyönä, joka sisältää toimenpideohjelman tulvariskien vähentämiseksi ja tulviin varautumiseksi. Tulvastrategian ohjaavaa vaikutusta ja toimenpideohjelmaa suunnitelmassa ei ole kuvattu riittävästi. Tulvastrategia on eri hallintokuntia yhdistävä strateginen ohjelma tulvariskien hallinnassa, jota kaupunki tarvitsee tulvariskien hallinnan organisointiin ja vastuiden selvittämiseen kaupungin sisäisesti. Näin ollen strategiset ohjelmat tulisi ottaa mukaan yhdeksi tärkeäksi tulvariskien hallinnan toimenpiteeksi.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Paula Nurmi, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
paula.nurmi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ehdotus Helsingin ja Espoon rannikkoalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi
- 2 Liite 1 Ympäristöselostus
- 3 Liite 3 Terminologia
- 4 Liite 4 Toimenpiteiden vaikutusmatriisi
- 5 Liite 5 Jätevedenhuoltoon, energianjakeluun ja kulttuuriperintöön liittyvät tulvariskikohteet
- 6 Liite 6 Suljettavat tie- ja katuosuudet
- 7 Liite 7.1 Tulvariskikartasto, HW 1;50 vuotta
- 8 Liite 7.3 Tulvariskikartasto, HW 1;250 vuotta
- 9 Liite 7.4 Tulvariskikartasto, HW 1;1000 vuotta
- 10 Liite 7.2 Tulvariskikartasto, HW 1;100 vuotta
- 11 Lausuntopyyntö 23.1.2015

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Kaupunginhallitus
Ympäristönsuojeluosasto

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin ja Espoon rannikkoalueelle on tehty alustava tulvariskien arviointi, laadittu tulvavaara- ja tulvariskikartat sekä ehdotus tulvariskien hallintasuunnitelmaksi tulvariskien hallintalain (620/2010) ja -asetuksen (659/2010) mukaisesti. Työtä on ohjannut Uudenmaan ELY-keskus. Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt Helsingin kaupungin lausuntoa tulvariskien hallintasuunnitelmaehdotuksesta 31.3.2015 mennessä ja kaupunginhallitus pyytää asiasta ympäristölausun lausuntoa 26.2.2015 mennessä. Kokousaikatauluista johtuen lausunnot on pyydetty lisää aikaa 4.3.2015 asti.

Alustavassa tulvariskien arvioinnissa maa- ja metsätalousministeriö on päätöksellään (22.12.2011) nimennyt koko Helsingin ja Espoon rannikkoalueen yhdeksi merkittäväksi tulvariskialueeksi. Nimeäminen perustuu erityisesti rannikkoalueen suureen asukasmäärään, voimakkaaseen kaavoituspaineseen, katkeaviin liikenneyhteyksiin sekä jätevedenpuhdistamon ja verkostojen toimintahäiriöihin.

Merkittävälle tulvariskialueelle on säädösten mukaan laadittava tulvariskien hallintasuunnitelma. Hallintasuunnitelman valmistelua ohjasi työryhmä, jossa olivat mukana myös Helsingin ja Espoon kaupunkien edustajat.

Tulvariskien hallinnan keskeiset tavoitteet ovat ihmisten terveydelle ja turvallisuudelle sekä välttämättömyyspalveluille aiheutuvien riskien vähentäminen. Lisäksi ympäristölle ei saa aiheutua palautumatonta vahinkoa. Muita tavoitteita ovat taloudelliseen toimintaan, kulttuuriperintöön, omaisuuteen ja suunnitteluun liittyvät tavoitteet. Tavoitteet on asetettu nykytilanteen perusteella erisuuruisille tulville.

Helsingin osalta suunnitelmassa mainitaan 15 erillistä tulvariskikohdetta. Useimpien kohdalla tulvasuojelu on jo toteutettu tai toteutumassa tai tulvariski on tiedostettu. Kokonaan uusia esille

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

nostettuja tulvariskikohteita on kolme: Merihaka ja Sörnäisten rantatie, Rajasaarenpenger sekä Kuusisaari, Lehtisaari ja Kaskisaari.

Suunnitelmassa esitetään tulvariskien hallinnan toimenpiteet, jotka on jaettu tulvariskiä vähentäviin toimenpiteisiin, tulvasuojelutoimenpiteisiin, valmiustoimiin, toimintaan tulvatilanteessa ja jälkitoimenpiteisiin.

Tulvariskiä vähentävät toimenpiteet on edelleen jaettu maankäytön suunnitteluun sekä yhdyskuntatekniikan suojaustoimenpiteisiin. Kaavoituksessa tulvakorkeudet tulee huomioida valtakunnallisten suositusten mukaisesti. Tärkeimpänä yksittäisenä toimenpiteenä pidetään alimpien suositeltavien rakentamiskorkeuksien huomioon ottamista ranta-alueiden kaavoituksessa. Yhdyskuntatekniset verkostot tulee tarkistaa tulvien suhteen ja suunnitella suojaus ja sen toteutus. Tärkeimpinä kaavoituskohteina Helsingissä mainitaan: Sompasaari, Kyläsaari, Kalasatama, Verkkosaari, Jätkäsaari, Hernesaari, Östersundom ja Koivusaari.

Tulvasuojelutoimenpiteitä taas ovat tulvapenkereiden rakentaminen ja tilapäisten tulvasuojelurakenteiden tekeminen. Helsinkiin on rakennettu useita tulvapenkereitä ja tilapäisiä tulvarakenteita on kokeiltu. Hallintasuunnitelmassa esitetään vain kahta Tammisalossa olevaa kohdetta; Pyörökiventien alue ja Vanhankylänpuiston alue, joiden tulvasuojelua tulee tehostaa tulvapenkereellä.

Valmiustoimenpiteillä edistetään tulviin varautumista. Varautumistoimenpiteitä ovat mm. valmiussuunnitelmat, evakuointisuunnitelmat ja muut vastaavat suunnitelmat, liikenneväylien toimivuuden varmistaminen, tulvaennusteiden ja varoitusjärjestelmien sekä viestinnän kehittäminen ja kiinteistöjen ohjeistus tulviin varautumiseksi.

Suunnitelmassa ehdotetaan tulviin varautumisharjoituksia koko tulvariskialueelle, joissa harjoitellaan ennusteiden ja varoitusjärjestelmien käyttöä ja tulkintaa sekä yhteistyötä.

Kaikilla keskeisillä tahoilla tulee olla valmiussuunnitelma merivesitulvien varalle. Helsingissä tulee kiinnittää huomiota tulvatilanteessa saarroksiin jääviin alueisiin, joita ovat: Ribingö, Talosaari, Långören, Skutholmen, Björnsö, Björkudden ja Korsnäs. Näillä alueilla asuu yhteensä noin 500 asukasta. Tulvatilanteessa lisäksi Suomenlinnan lauttayhteys voi katketa. Tulvan alle jäävät kadut, joilla liikkuminen voi olla vaarallista, on tunnistettava ja kadut suljettava tulvatilanteessa liikenteeltä. Raitiovaunuliikenne voi paikoin häiriintyä. Tulvavaara-alueella olevien teollisuuslaitosten tulee olla selvillä tulvariskeistä ja tarvittaessa esim. ympäristöluvissa tulee asiaan

kiinnittää huomiota. Helsingin kaupunki on laatinut kiinteistöille tarkoitetun tulviin varautumisen ohjeen, joka on postitettu kaikille tulvavaara-alueella sijaitsevien kiinteistöjen omistajille tai haltijoille.

Toiminta tulvatilanteessa jaetaan tiedotukseen ja tulvantorjuntatoimenpiteisiin. Tiedottamisesta vastaa pääosin ELY-keskus sekä pelastuslaitokset. Sähkön-, veden- ja kaasunjakelusta vastaavat niitä tuottavat laitokset. Yksityisiä kiinteistöjä on ohjeistettu tulvaohjeen kautta.

Jälkitoimenpiteillä pyritään palauttamaan tilanne tulva-alueilla entiselleen tulvan jälkeen. Jälkitoimenpiteet voivat olla erilaista korjausta ja sen ohjeistusta, mahdollisia avustuksia, korvaushakemuksia vakuutusyhtiöille ja tulvan hallinnan jälkiarviointia.

Hallintasuunnitelmassa on arvioitu tulvariskien hallintatoimenpiteiden vaikutuksia, kustannuksia ja toteutettavuutta ja se sisältää vaikutusmatriisin. Lisäksi on tarkasteltu ilmastonmuutosta ja yhteensopivuutta vesienhoidon ja merenhoidon tavoitteisiin. Esitettyjen toimenpiteiden ei katsota olevan ristiriidassa näiden tavoitteiden kanssa.

Yhteenvetona todetaan, että tulvariskien hallinta edellyttää useiden toimenpiteiden yhdistämistä pitkällä aikavälillä. Painotuksen tulee olla tulvariskiä vähentävissä toimenpiteissä ja tulviin varautumisessa. Tulvariskien hallinnan tavoitteiden saavuttamiseksi on esitetty seuraava etusijajärjestys: 1) Viestinnän ja varoitusjärjestelmän toimivuuden varmistaminen, 2) Espoon kaupungin tulvaohjeen laatiminen, 3) Suunnitelmassa esitettyjen alueellisten tulvasuojelutoimenpiteiden jatkoselvitys, suunnittelu ja toteutus (Helsingissä Tammisalon Pyörökiventie ja Vanhanväylänpuisto), 4) Eri tahojen valmiussuunnitelmien nykytilan tarkistus ja todettujen puuteiden korjaus. Hallintasuunnitelman liitteenä on ympäristöselostus sekä kartta-aineistot eri tulvatilanteissa.

Hallintasuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet eivät ole sitovia, mutta säädösten mukaan valtion ja kuntien viranomaisten tulee toiminnassaan ottaa suunnitelma ja siinä esitetyt toimenpiteet huomioon. Hallintasuunnitelman tarkistus tehdään seuraavan kerran 22.12.2018 mennessä ja uudelleen arvioinnin tulee olla valmis 22.12.2021.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

Paula Nurmi, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
paula.nurmi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ehdotus Helsingin ja Espoon rannikkoalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi
- 2 Liite 1 Ympäristöselostus
- 3 Liite 3 Terminologia
- 4 Liite 4 Toimenpiteiden vaikutusmatriisi
- 5 Liite 5 Jätevedenhuoltoon, energianjakeluun ja kulttuuriperintöön liittyvät tulvariskikohteet
- 6 Liite 6 Suljettavat tie- ja katuosuudet
- 7 Liite 7.1 Tulvariskikartasto, HW 1;50 vuotta
- 8 Liite 7.3 Tulvariskikartasto, HW 1;250 vuotta
- 9 Liite 7.4 Tulvariskikartasto, HW 1;1000 vuotta
- 10 Liite 7.2 Tulvariskikartasto, HW 1;100 vuotta
- 11 Lausuntopyyntö 23.1.2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Kaupunginhallitus
Ympäristönsuojeluosasto

§ 88

Vedenalaisen roskan kartoitus Helsingin edustan merialueella

HEL 2015-002117 T 00 04 01

Päätös

Ympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi raportin Majaneva, S. ja Suonpää, A.: Vedenalaisen roskan kartoitus Helsingin edustan merialueella - pilottiprojekti. Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisuja 2/2015.

Julkaisu on saatavissa Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen internetsivuilla osoitteessa <http://www.hel.fi/static/ymk/julkaisut/julkaisu-02-15.pdf>

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Jari-Pekka Pääkkönen, johtava ympäristötutkija, puhelin: +358 9 310 31536
[jari-pekka.paakkonen\(a\)hel.fi](mailto:jari-pekka.paakkonen(a)hel.fi)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Itämeren roskaantumisen on verrattain vähän tunnettu ongelma. Tiedossa ei ole, paljonko roskaa Itämeressä on, kuinka kauan tällä hetkellä meressä olevat roskat ovat siellä olleet, eikä se, paljonko roskamäärät kasvavat vuosittain. Tämän pilottiprojektin tavoitteena on kartoittaa merenpohjalla olevan makroroskan määrää ja laatua Helsingin edustan merialueella testaten sukellusta mahdollisena menetelmänä kartoituksille.

Jokaisen tutkimusalueen (Eiranranta-Hernesaari, Eläintarhanlahti, Kulosaari ja Uutela) kaikista suoritetuista linjoista löytyi roskaa. Odotuksista poiketen luonnonmukaisin alue, Uutela, oli alueista roskaisin. Yleisin roskatyyppi oli lasipullot ja lasipullojen sirpaleet sekä alumiinitölkit. Myös tunnistamattomia muovipaloja (koko n 10 – 30 cm) löytyi paljon kaikilta tutkimusalueilta.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Sukellusmenetelmä soveltuu makroroskien kartoittamiseen tietyin rajoituksin; huono näkyvyys saattaa heikentää tai estää kvantitatiivisen tutkimuksen. Vedenalaisen roskan määrän ja laadun seuranta on tärkeää, jotta voidaan ymmärtää paremmin millaisen uhan roskat muodostavat ja kartoittaa eri lähteistä olevan roskan määrää ja leviämistä.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Jari-Pekka Pääkkönen, johtava ympäristötutkija, puhelin: +358 9 310 31536
jari-pekka.paakkonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

§ 89

**Helsingin Bussiliikenne Oy:n Vartiokylän varikon
ympäristölupamääräysten tarkistaminen**

HEL 2015-000032 T 11 01 00 00

Päätös

Ympäristölautakunta päätti Helsingin Bussiliikenne Oy:n hakemuksesta ympäristölupamääräysten tarkistamiseksi seuraavaa.

Hakija

Helsingin Bussiliikenne Oy, Nauvontie 3, 00280 Helsinki.

Y-tunnus 0114452-4

Luvan hakemisen peruste ja lupaviranomaisen toimivalta

Lupamääräysten tarkistamista haetaan ympäristönsuojelulain 71 §:n mukaisesti ympäristölupapäätöksen 9.11.2004 (395 §) perusteella. Valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta 2 §:n 1 momentin kohdan 11b mukaan luvan käsittelee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Asian vireilletulo

Hakemus ympäristölupamääräysten tarkistamiseksi on jätetty ympäristölautakunnalle 31.12.2014.

Laitoksen sijaintipaikka ja sen ympäristö

Linja-autovarikko sijaitsee asemakaavassa 12153 (25.10.2013) yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueeksi (ET) merkityllä tontilla 45196/6 osoitteessa Viilarintie 5, 00880 Helsinki. Ympärivät alueet ovat katu- ja teollisuusaluetta. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 150 metrin päässä alueen pohjoispuolella. Alueen maankäyttö ei ole olennaisesti muuttunut ympäristöluvan myöntämisen jälkeen.

Hakijan arvio toiminnan muutoksista ja ympäristövaikutuksista

Toiminnassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia ympäristöluvan myöntämisen jälkeen. Toiminnan ympäristövaikutuksia on vähennetty vaihtamalla autojen lämmityslaitteet energiaa säästäviin termostaateilla ohjattaviin malleihin. Linja-autokaluston uusimisen myötä autojen pakokaasupäästöt ovat vähentyneet merkittävästi: Yli puolet nykyisistä

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

linja-autoista kuuluu päästöluokkaan EEV, jonka typen oksidien päästöt ovat hakijan mukaan noin 33 % alemmat ja pienhiukkaspäästöt noin 160 % alemmat kuin 2-3 vuoden sisällä käytöstä poistumassa olevien EURO 3 –luokan autojen.

Lupahakemuksen käsittely

Lupahakemuksen vireilläolosta on tiedotettu Helsingin kaupungin ilmoitustaululla 12.1. – 10.2.2015 olleella kuulutuksella sekä kirjeellä asianosaisille, Roihuvuori-seuralle, Myllypuro-seuralle ja Puotila-seuralle.

Ympäristökeskus on tehnyt varikolla tarkastukset 16.7. ja 22.10.2014. Tarkastuksista on laadittu erilliset pöytäkirjat.

Muistutukset ja mielipiteet

Lupahakemuksesta ei jätetty muistutuksia tai mielipiteitä ympäristölautakunnalle.

Ympäristölautakunnan ratkaisu

Ympäristölautakunta päättää, että Helsingin Bussiliikenne Oy:n Vartiokylän varikon toiminta täyttää ympäristönsuojelulainsäädännön vaatimukset seuraavin lupamääräyksin.

Toimintaa koskevat määräykset

1. Viemäriin johdettavan jäteveden on täytettävä HSY:n yleisten toimitusehtojen asettamat vaatimukset ja raja-arvot. Jätevesiä ei saa laimentaa muilla vesillä, kuten sade- ja saniteettivesillä pitoisuusraja-arvojen saavuttamiseksi. Jäteveden pääsy viemäriin on estettävä välittömästi, jos jäteveden ominaisuudet eivät täytä viemäriin johdettavalle jätevedelle asetettuja vaatimuksia. (YSL 52 ja 67 §)
2. Huoltokorjaamon osienpesukoneen ajoittain vaihdettava pesuneste ja sakka tulee toimittaa nesteen laadun mukaiseen vaarallisen jätteen käsittelyyn. (YSL 52 ja 67 §)
3. Ajoneuvokaluston pesutoiminnassa saa käyttää ainoastaan Öljy- ja biopolttoaineala ry:n ajoneuvojen pesutoimintaan huoltoasemilla ja muissa vastaavissa kohteissa hyväksymiä

pesuaineyhdistelmiä. (YSL 52 ja 67 §)

4. Nestemäistä vaarallista kemikaalia tai jätettä sisältävät varastointiastiat tulee säilyttää siten, että niiden sisältö ei astian rikkoutuessa tai vuotaessa pääse maaperään, viemäriin tai vesistöön. (YSL 52, 66 ja 67 §)
5. Öljynerottimien pinnanvalvontajärjestelmät on pidettävä kunnossa ja niiden toimivuus tulee tarkastaa säännöllisesti, kuitenkin vähintään kuuden kuukauden välein. Hälytykset tulee ohjata ympärivuorokautiseen valvontaan.

Öljynerottimiin kertyneen sakan ja öljyisen pintaosan määrä tulee mittauksin todeta vähintään kuuden kuukauden välein. Sakka ja öljyinen pintaosa tulee poistaa tarpeen mukaan ja käsitellä ongelmajätteenä, kuten myös öljynerottimille johtavissa linjoissa olevien hiekanerotuskaivojen sakat. (YSL 52, 62 ja 67 §)

6. Linja-autojen pysäköintikenttien kuntoa tulee tarkkailla säännöllisesti ja linja-autoista valuneet poltto- ja voiteluainevuodot tai muut nestevuodot on siivottava välittömästi. Pysäköintikentällä tulee olla nopeasti saatavilla imeytysainetta tähän tarkoitukseen. (YSL 52 §)
7. Pysäköintikentältä tuleviin hulevesiviemäriinjoihin tulee ennen alueen kokoojaviemäriin liitosta asentaa näytteenotto- ja sulkuventtiilikaivot 31.10.2015 mennessä. Muutospiirustukset tulee toimittaa ympäristökeskukselle. Kaivoihin on oltava joka tilanteessa esteetön pääsy. Kaivojen kannet tulee pitää siten kunnossa, että ne ovat kaikkina vuodenaikoina nopeasti avattavissa. Kaivojen kannet tulee maalata keltaisella värillä ja niiden sijainti tulee osoittaa mahdollisimman lähelle kaivoja sijoitettavilla opastekilvillä.

Näytteenottokaivoista tulee niiden valmistumisen jälkeen ottaa kolmen kuukauden välein yhteensä neljänä eri ajankohtana vesinäytteet, joista määritellään ainakin MTBE, TAME, öljyhiilivedyt, kokonaistyyppi, kupari ja sinkki. Näytteenotto tulee

ajoittaa sadetilanteeseen, jolloin kaivoissa on pysäköintikentältä valunutta vettä. Näytetulokset tulee toimittaa ympäristökeskukselle kuukauden sisällä näytteenotosta. (YSL 52 ja 62 §)

8. Varikon toiminnasta ja siihen välittömästi liittyvästä liikenteestä aiheutuva keskiäänitaso (LAeq) saa lähimmän ympärivuotisessa käytössä olevan asuinrakennuksen ulkopuolella olla klo 7-22 enintään 55 dB ja klo 22-7 enintään 50 dB. (YSL 52 §)
9. Linja-autoja saa joutokäyttää varikkoalueella normaaliolosuhteissa enintään kaksi minuuttia ennen liikkeellelähtöä. Poikkeustilanteet, joissa useiden linja-autojen moottoreita joudutaan joutokäyttämään pidempään, on kirjattava varikon käyttöpäiväkirjaan ja selvitettävä syy normaalikäytännöstä poikkeamiseen. (YSL 52 §)
10. Toiminnassa syntyvät vaaralliset jätteet on lajiteltava omiin astioihinsa, joiden tulee olla tiiviitä ja asianmukaisesti merkittyjä. Jätteet tulee toimittaa sellaiselle yritykselle, jolla on lupa vastaanottaa ja käsitellä kyseisiä jätteitä. Vaarallisen jätteen luovutuksesta on laadittava siirtoasiakirja, johon on kirjattu valtioneuvoston asetuksen jätteistä (179/2012) 24 §:n edellyttämät tiedot. (YSL 52 ja 58 §, JL 16 ja 121 §, VNA 179/2012 24 §)
11. Toiminnassa syntyvistä jätteistä on pidettävä kirjaa. Toiminnassa on pyrittävä jätteen synnyn ehkäisyyn ja jätteiden tehokkaaseen lajitteluun siten, että mahdollisimman suuri osa syntyvästä jätteestä voidaan käyttää uudelleen tai toissijaisesti kierrättää, tai mikäli se ei ole mahdollista, hyödyntää muulla tavoin. (YSL 52 ja 58 §, JL 8, 15 ja 118 §)
12. Varikon toiminnasta tulee pitää käyttöpäiväkirjaa, johon tulee kirjata ainakin seuraavat asiat:
 - hiekan- ja öljynerotuskaivojen tyhjennykset ja tarkastukset
 - hälytysjärjestelmien ja päällysteiden tarkastukset ja mahdolliset korjaustoimenpiteet

- varikolla syntyvien vaarallisten jätteiden määrä, laji ja toimituspaikka (siirtoasiakirja)
- tiedot häiriöistä, poikkeuksellisista tilanteista ja onnettomuustilanteista.

Kirjanpito on pyydettyä esitettävä valvontaviranomaiselle.

Varikon toiminnasta ja päivittäisestä valvonnasta vastaavien henkilöiden vaihtumisesta tulee ilmoittaa ympäristökeskukselle. (YSL 52, 58 ja 62 §, JL 12, 15, 16 ja 121 §, VNA 179/2012 8, 9, 20 ja 24 §)

13. Toiminnanharjoittajan tulee kouluttaa henkilökuntaa poikkeuksellisten tilanteiden varalle. (YSL 7 ja 52 §)
14. Toiminnanharjoittajan tulee välittömästi ilmoittaa Helsingin kaupungin ympäristökeskukselle, jos onnettomuudesta, tuotantohäiriöstä tai muusta niihin rinnastettavasta syystä aiheutuu päästöjä tai syntyy jätettä siten, että siitä voi aiheutua välitöntä ja ilmeistä ympäristön pilaantumisen vaaraa tai erityisiä toimia jätehuollossa. (YSL 52 ja 58 §)
15. Toiminnan olennaisesta muuttamisesta, pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on viipymättä ilmoitettava Helsingin kaupungin ympäristökeskukselle.

Toiminnanharjoittajan on toiminnan lopettamisesta ilmoittaessaan esitettävä selvitys maaperän puhtaudesta ja maaperän kunnostustarpeesta Helsingin kaupungin ympäristökeskukselle. (YSL 52, 62, 94 ja 170 §)

Perustelut

Yleisperustelut

Helsingin Bussiliikenne Oy:n Vartiokylän varikon toiminta lupamääräysten tarkistamishakemuksessa annettujen selvitysten sekä lupamääräysten mukaisesti täyttää toiminnan ympäristönsuojelulain mukaiset edellytykset. Toiminnasta ei aiheudu terveystahetta, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, pohjaveden tai

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

maaperän pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, roskaantumista tai kohtuutonta rasiutusta naapureille. Toiminnanharjoittajalla on toimintaan riittävä asiantuntemus.

Lupamääräysten perustelut

Määräykset 1-7 on annettu toiminnasta jätevesiviemäriin ja vesistöihin aiheutuvien päästöjen vähentämiseksi. Määräyksessä 7 vaadittujen sulkuventtiilikaivojen tarkoituksena on estää pysäköintialueella mahdollisesti tapahtuvan polttonestevuodon päätyminen vesistöön. Näytteenottovelvoitteen perusteena on se, että kentältä tulevien hulevesien laadusta ei ole olemassa tietoa.

Määräykset 8 ja 9 on annettu toiminnasta aiheutuvien melu- ja pakokaasuhaittojen vähentämiseksi.

Määräykset 10 ja 11 on annettu ympäristön pilaantumisen estämiseksi, jätteiden määrän vähentämiseksi ja säädösten mukaisen jätteiden käsittelyn varmistamiseksi.

Määräykset 12, 13 ja 16 on annettu toiminnan valvonnan edesauttamiseksi.

Määräykset 14 ja 15 on annettu oikeiden toimintatapojen hallitsemiseksi poikkeustilanteissa.

Luvan voimassaolo ja lupamääräysten tarkistaminen

Päätös annetaan julkipanon jälkeen 11.3.2015. Päätös on voimassa toistaiseksi.

Päätös korvaa ympäristölautakunnan 9.11.2004 (395 §) varikolle myöntämässä ympäristöluvassa annetut lupamääräykset, muilta osin edellä mainittu ympäristö lupa on edelleen voimassa.

Toiminnanharjoittajan on jätettävä ympäristönsuojelulain 71 §:n mukainen hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi käsittelyyn 1.3.2025 mennessä.

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan lupaan sisältyviä määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 70 §)

Lupapäätöksen muuttamisen tai peruuttamisen perusteista on säädetty ympäristönsuojelulain 89 ja 93 §:ssä.

Päätöksen täytäntöönpano

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

Tämä päätös on lainvoimainen 31. päivänä päätöksen antamisesta antamispäivää lukuun ottamatta, mikäli päätöksestä ei valiteta.

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 1, 5, 6–8, 16, 17, 20, 27, 29, 34, 43–44, 48–49, 52, 58, 62, 66–67, 70–71, 83–85, 87, 89, 93, 94, 170, 172, 190 ja 205 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2, 9, 11, 13–15 ja 21 §

Jätelaki (646/2011) 5, 8, 12, 15, 16, 17, 72–73, 118, 121 ja 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 8, 9, 20 ja 24 §

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Ympäristölautakunnan 30.9.2014 (276 §) hyväksymän taksan mukainen hakemuksen käsittelymaksu on 1 310,00 euroa.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä kuulutetaan julkisesti Helsingin kaupungin ilmoitustaululla.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Petri Puttonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32009
petri.puttonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristölupahakemus Viilarintie 5
- 2 asemapiiros Viilarintie 5
- 3 Jätteet Vartiokylän varikko 2013
- 4 ajoneuvomäärät Viilarintie 5
- 5 hulevedet, Viilarintie 5

Muutoksenhaku

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusaika päättyy 18.4.2015. Valitusosoitus on liitteenä.

Hallintovalitus,
ympäristölupapäätös

Otteet

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

Ote

Asianosaiset

Uudenmaan ELY-keskus
(Ympäristö ja luonnonvarat)

Otteen liitteet

Hallintovalitus,
ympäristölupapäätös
Hallintovalitus,
ympäristölupapäätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Petri Puttonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32009
petri.puttonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristölupahakemus Viilarintie 5
- 2 asemapiiros Viilarintie 5
- 3 Jätteet Vartiokylän varikko 2013
- 4 ajoneuvomäärät Viilarintie 5
- 5 hulevedet, Viilarintie 5

Muutoksenhaku

Päätökseen saa hakea
muutosta Vaasan hallinto-
oikeudelta. Valitusaika päättyy
18.4.2015. Valitusosoitus on
liitteenä.

Hallintovalitus,
ympäristölupapäätös

Otteet

Ote

Asianosaiset

Uudenmaan ELY-keskus
(Ympäristö ja luonnonvarat)

Otteen liitteet

Hallintovalitus,
ympäristölupapäätös
Hallintovalitus,
ympäristölupapäätös

Tiedoksi

HKL-Infrapalvelut
Helsingin seudun ympäristöpalvelut-kuntayhtymä/Vesihuolto
Kaupunkisuunnitteluvirasto
Pelastuslaitos
Rakennusvalvontavirasto

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

03.03.2015

Ysp/10

Tonttiosasto
Ympäristönsuojeluosasto

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno
FI02012566

§ 90

Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan tarkkailusuunnitelmasta

HEL 2014-002454 T 11 01 00 00

ESAVI/204/04.08/2013

Päätös

Ympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi Etelä-Suomen aluehallintoviraston 17.12.2014 antaman päätöksen nro 272/2014/1, joka koskee Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan ympäristölupapäätöksen lupamääräyksessä 40 tarkoitetun tarkkailusuunnitelman hyväksymistä.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Hannu Arovaara, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32014
hannu.arovaara(a)hel.fi

Liitteet

1 ESAVIN ympäristölupapäätös 17.12.2014

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ympäristölautakunta antoi suunnitelmasta lausunnon 3.4.2014. Valitusaika päätöksestä on kulunut umpeen.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Hannu Arovaara, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32014
hannu.arovaara(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

1 ESAVIn ympäristölupapäätös 17.12.2014

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Ympäristönsuojeluosasto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.04.2014 § 416

HEL 2014-002454 T 11 01 00 00

Lausunto

Kaupunginhallitus päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan tarkkailusuunnitelmasta seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on 1.4.2014 kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisena antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausunnon Vantaan Energia Oy:n hakemuksesta.

Kaupunginhallitus toteaa, että laitoksen häiriötilanteet ovat avainasemassa potentiaalisia ympäristövaikutuksia arvioitaessa. Tarkkailusuunnitelmassa mahdollisia häiriötilanteita ja niiden seurantaa (käytönvalvonta) ja raportointia on käsitelty riittävästi. Laitoksen käynnistyttyä häiriöttömän toiminnan tarkkailutoimien riittävyys on tarkistettava ja tarvittaessa päivitettävä tarkkailusuunnitelmaa.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungilla ei ole tarkkailusuunnitelmaan muuta huomauttamista.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 01.04.2014 § 120

HEL 2014-002454 T 11 01 00 00

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

ESAVI/204/04.08/2013

Lausunto

Ympäristölautakunta Helsingin kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisena antoi seuraavan lausunnon aluehallintovirastolle ja kaupunginhallitukselle asiasta dnro ESAVI/204/04.08/2013.

Vantaan Energia Oy:n jätevoimalaitoksen tarkkailusuunnitelma täyttää tarkkailusuunnitelmalta kohtuudella edellytettävät vaatimukset. Tarkkailusuunnitelmassa on kuvattu päästöjen osalta keskeisten toimintojen käyttötarkkailu sekä päästötarkkailu savukaasupäästöjen, jätevesien ja kiinteiden jätteiden osalta. Ympäristövaikutusten tarkkailu ilmanlaadun, melun, hajun ja pohjavesien osalta on esitetty tarkkailusuunnitelmassa, samoin laadunvarmistus sekä tarkkailun raportointi.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Taiju Virtanen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32084
taiju.virtanen(a)hel.fi

Helsingin Energia -liikelaitos 12.3.2014

HEL 2014-002454 T 11 01 00 00

Helsingin Energia antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan ympäristölupapäätöksen määräyksessä 40 edellytetystä tarkkailusuunnitelmasta:

Vantaan Energia rakentaa Långmossebergeniin jätteiden polttolaitosta. Laitos on käynyt läpi rakentamiseen vaadittavan ympäristöhallinnollisen prosessin. YVA-lain mukainen selvitys tehtiin vuosina 2007-2008. Laitos sai ympäristölupapäätöksen vuonna 2009. Siitä valitettiin Vaasan hallinto-oikeuteen (päätos 2011) ja Korkeimpaan hallinto-oikeuteen (päätos 2013). Prosessin kuluessa myös tarkkailuvelvoitteita tarkennettiin. Lainvoimaisen ympäristöluvan vaatimusten perusteella Pöyry Finland Oy on tehnyt laitokselle tarkkailuohjelman.

Tarkkailusuunnitelma täyttää laitokselle asetetut lainvoimaisen luvan määrittelemät seurannan vaatimukset. Käyttötarkkailun avulla varmistetaan, että laitos toimii suunnitellusti ja päästötarkkailun avulla varmistetaan riittävän alhaiset ympäristövaikutukset.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki 00170	Faksi		Alvno
helsinki.kirjaamo@hel.fi	www.hel.fi/ymk	+358 9 655 783		FI02012566

Laitoksen häiriötilanteet ovat avainasemassa potentiaalisia ympäristövaikutuksia arvioitaessa. Tarkkailusuunnitelmassa mahdollisia häiriötilanteita ja niiden seuranta (käytönvalvonta) ja raportointia on käsitelty riittävästi. Laitoksen käynnistyttyä häiriöttömän toiminnan tarkkailutoimien riittävyys on tarkistettava ja tarvittaessa päivitettävä tarkkailusuunnitelmaa.

Lisätiedot

Ari Laine, Johtaja, puhelin: +358 9 617 3200
ari.laine(a)helen.fi

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

§ 91

Nitraattiasetuksen valvonta vuonna 2014

HEL 2015-000841 T 11 01 01

Päätös

Ympäristölautakunta päätti merkitä vuoden 2014 aikana saapuneet nitraattiasetuksen mukaiset valvontailmoitukset ja ELY-keskukseen toimitetun yhteenvedon tiedoksi.

Taustaa

Ympäristölautakunta ja ympäristökeskus valvovat alueellaan ympäristönsuojelulain perusteella annetun ns. nitraattiasetuksen (valtioneuvoston asetus 931/2000 maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamiseksi) noudattamista. Asetuksella pyritään estämään maatalouden vesistöjä rehevöittäviä typpipäästöjä vesiin.

Vuoden 2014 aikana nitraattiasetuksen uudistustyöryhmä sai työnsä valmiiksi. Uusi asetus astuu voimaan 1.4.2015.

Nitraattiasetuksen sisältö

Nitraattiasetuksen mukaan eläinsuojissa on oltava lantavarasto, johon mahtuu koko vuoden aikana muodostuva lanta lukuun ottamatta eläinten laiturille jättämää lantaa. Lannan varastointitilojen tulee olla vesitiiviitä. Varastointitilan tilavuudesta voidaan poiketa, jos

a) lantaa luovutetaan sellaiselle hyödyntäjälle, jolla on ympäristönsuojelulain 28 §:n mukainen lupa toiminnalleen

b) lantaa luovutetaan toiselle viljelijälle varastoitavaksi tai välittömästi hyödynnettäväksi lannoitteena.

Lannan patterointi pellolla sallitaan vain poikkeustapauksissa tietyistä työteknisistä ja hygieenisistä syistä.

Poikkeamisesta lannan varastointitalta vaadittavasta tilavuudesta tai patteroinnista on tehtävä etukäteen valvontailmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ilmoitusvelvollisuus koskee kaikkia talleja ja muita karjasuojia, joissa lantaa muodostuu yli 20 m³ vuodessa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulee vuosittain ilmoittaa tehdyt valvontailmoitukset alueelliselle ELY-keskukselle.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Nitraattiasetuksen mukaan lannan levitys on tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta kielletty 15.10. - 15.4. välisenä aikana. Lantaa ja lannoitteita ei saa levittää lumipeitteeseen, routaiseen tai veden kyllästämään maahan. Levitetty lanta on välittömästi mullattava tai kynnettävä. Asetuksessa on määräyksiä levitettävän lannan määrästä. Lannan pintalevitys on kielletty viisi metriä lähempänä vesistöä tai jos pellon keskimääräinen kaltevuus ylittää 10 prosenttia.

Lannasta on tehtävä typpianalyysi viiden vuoden välein. Viljelijän on lisäksi pidettävä kirjaa peltojen lannoitukseen käytetyistä typpilannoitemääristä ja satotasoista.

Tilanne ja valvonta Helsingissä

Helsingissä on noin 25 eläinsuojaa, joista pääosa on hevostalleja. Vuonna 2014 eläinsuojia koskevia tarkastuksia tehtiin 20. Ympäristöasiat oli hoidettu pääasiassa hyvin. Muutamissa tapauksissa tarkastuksilla havaittiin puutteita ja jouduttiin antamaan ympäristönsuojelun tason parantamiseksi kehotuksia ja määräaikoja. Tämän vuoksi joissakin kohteissa jouduttiin käymään seurantatarkastuksella. Monella tallilla nitraattiasetuksen edellyttämä valvontailmoitus oli jäänyt tekemättä tai päivittämättä. Kahdella tallilla havaittujen puutteiden perusteella aloitetut jälkivalvontatoimet ovat yhä käynnissä. Lisäksi tarkastusten johdosta yksi luvaton lantapatteri poistettiin pelloilta kehotuksen jälkeen, ja lanta toimitettiin asianmukaiselle vastaanottajalle.

Valvontailmoituksia vuoden 2014 aikana toimitettiin ympäristökeskukseen kahdeksan. Kahta pyydettyä ilmoitusta ei kehotuksesta huolimatta toimitettu vuoden 2014 aikana.

Vuonna 2014 saapui valvontailmoituksia seuraavilta talleilta:

- Aurinkotalli
- Husön Ratsastuskeskus
- Kaarelan Ratsutalli
- Karlvik Stall
- Melmas-Talli
- Tuomarinkylän Ratsastuskoulu
- Tuomarinkylän Talli
- Viikin Ponikoulu

Osalla talleja aiemmin tehty valvontailmoitus on yhä paikkansa pitävä, joten uuden ilmoituksen tekeminen on tarpeetonta. Tallitarkastukset jatkuvat Helsingin kaupungin ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman mukaisesti vuonna 2015.

Tallivalvonnassa tehdään yhteistyötä ja linjanvetoja ns. PKS-tallityöryhmässä, johon kuuluu Espoon, Vantaan, Helsingin, Sipoon ja Kirkkonummen ympäristötarkastajia. Työryhmä kokoontuu säännöllisin väliajoin.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Sini-Pilvi Saarnio, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32019
sini-pilvi.saarnio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ilmoituksen jättäneet.doc
- 2 6028_yhtveto_ELYlle_v2014.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aurinkotalli

Husön ratsastuskeskus

Kaarelan Ratsutalli

Karlvik Stall

Melmas-talli

Tuomarinkylän Ratsastuskoulu

Tuomarinkylän Talli

Viikin Ponikoulu

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Sini-Pilvi Saarnio, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32019
sini-pilvi.saarnio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ilmoituksen jättäneet.doc
- 2 6028_yhtveto_ELYlle_v2014.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aurinkotalli

Husön ratsastuskeskus

Kaarelan Ratsutalli

Karlvik Stall

Melmas-talli

Tuomarinkylän Ratsastuskoulu

Tuomarinkylän Talli

Viikin Ponikoulu

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

03.03.2015

Ytp/1

§ 92

Ilmoitusasiat

Päätös

Ympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi kohdan 1.

Esittelijä

ympäristöterveyspäällikkö
Pertti Forss

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

1. Ympäristöterveyspäällikön pöytäkirjat 3.2.2015 (6 §), 11.2.2015 (7–8 §) ja 17.2.2015 (9–11 §)

LadyLine Hakaniemi kuntosalihuoneiston toiminnan aloittaminen,
Kolmas linja 2

Villa Aallokko ja Villa Savanni asumispalveluyksiköiden toiminnan
aloittaminen, Tenholantie 15

Carousel Nursery School päiväkodin toiminnan muutos, Energiakatu 3

Amiedu II:n toiminnan aloittaminen, Strömberginkatu 3

Päiväkoti Meritähden toiminnan aloittaminen, Kivisaarentie 1

Sakarimäen peruskoulun toiminnan muutos, Knutersintie 924

Esittelijä

ympäristöterveyspäällikkö
Pertti Forss

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

03.03.2015

Etp/1

§ 93

Ilmoitusasiat

Päätös

Ympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi kohdan 1.

Esittelijä

elintarviketurvallisuuspäällikkö
Riikka Åberg

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

1. Elintarviketurvallisuuspäällikön pöytäkirja 11.2.2015 (2 §)

Elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen antaminen Veikko Laine Oy:lle

Esittelijä

elintarviketurvallisuuspäällikkö
Riikka Åberg

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

03.03.2015

Etp/2

§ 94

Elintarvikevaaratilanteet Helsingissä 2014

HEL 2015-000300 T 11 02 00

Päätös

Ympäristölausun päätti merkitä tiedoksi selvityksen elintarvikevaaratilanteista Helsingissä vuonna 2014.

Esittelijä

elintarviketurvallisuuspäällikkö
Riikka Åberg

Lisätiedot

Minna Ristiniemi, kaupungineläinlääkäri, puhelin: +358 9 310 31585
ristiniemi.minna(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Otteet

Ote

Elintarviketurvallisuusvirasto

Otteen liitteet

Esiteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Elintarvikevaaratilanteen voi aiheuttaa elintarvikkeessa esiintyvä biologinen, fysikaalinen tai kemiallinen tekijä, joka voi aiheuttaa elintarvikkeen nauttineelle henkilölle terveyshaittaa.

Elintarvikevaaratilanteet tulevat tavallisimmin Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen elintarviketurvallisuusosaston tietoon elintarvikealan toimijoiden yhteydenoton, asiakasvalituksen tai Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran välittämän RASFF-ilmoituksen välityksellä.

RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed) on Euroopan komission terveys- ja kuluttajansuojapäaosasto SANCO:n ylläpitämä ja kehittämä elintarvikkeita ja rehuja koskeva nopean hälytyksen järjestelmä. Viranomaisten välisen sähköisen järjestelmän avulla Euroopan yhteisön jäsenvaltiot ilmoittavat sellaisista elintarvikkeisiin, rehuihin ja kontaktimateriaaleihin liittyvistä ongelmista ja vaaroista,

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

joiden vuoksi elintarvike-, rehu- tai kontaktimateriaalierät eivät täytä niille asetettuja vaatimuksia tai joissa virheelliset merkinnät voivat aiheuttaa vaaraa kuluttajalle.

RASFF-järjestelmän Suomen kansallisena yhteysviranomaisena toimii Evira. Elintarviketurvallisuusosasto käsittelee Eviran välittämät Helsingin alueen elintarvikealan toimijoihin kohdistuvat RASFF-ilmoitukset. Saapuvien ilmoitusten perusteella selvitetään löytyykö terveysvaaraa aiheuttavaa elintarviketta markkinoilta ja varmistetaan, että elintarvikealan toimija vetää terveysvaaraa aiheuttavat elintarvikkeet pois markkinoilta.

Toimenpiteet RASFF-ilmoitusten perusteella Helsingissä

Helsingissä on selvitetty vuoden 2014 aikana kiireellisten RASFF-ilmoitusten ja Eviran erillisten selvityspyyntöjen perusteella 18 eri tapaukseen liittyvien elintarvike-erien esiintyvyyttä Helsingin alueella.

Selviteltävistä RASFF-ilmoituksista neljä koski elintarvikkeessa todettua bakteeria tai sen tuottamaa toksiniä, joka voi aiheuttaa ruokamyrkytyksen. Saksalaisessa inkiväärijauheessa ja kanadalaisissa chia-siemen-patukoissa todettiin salmonellaa. Ranskalaisessa pastöroimattomasta vuohenmaidosta valmistetussa juustossa ja australialaisessa kengurunlihassa todettiin shigatoksiinia muodostavaa tai enteropatoogeenistä *Escherichia colia*. Suomi teki RASFF-ilmoituksen koskien belgialaisessa kanassa todettua salmonellaa, joka löytyi Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen ottaman viranomaisvalvontanäytteen perusteella. Lisäksi Suomi teki RASFF-ilmoitukset kolmen muun helsinkiläisen toimijan viranomais- tai omavalvontatutkimuksissa todettujen salmonellalöydösten vuoksi. Löydökset koskivat italialaista rucolaa, kiinalaista klorella-leväjauhetta sekä saksalaista broilerin rintafiletä.

RASFF-ilmoituksista 11 koski elintarvikkeissa todettua luvatonta ainesosaa tai ainesosan sallitun raja-arvon ylittävää määrää. Esimerkiksi vietnamilaisissa kalatuotteissa todettiin kiellettyä malakiitti- ja leukomalakiittivihreää, jotka voivat olla ihmisen terveydelle haitallisia. Indonesialaisessa ja vietnamilaisessa miekkakalassa todettiin raja-arvon ylittävä määrä elohopeaa. Filippiiniläisissä maapähkinätuotteissa todettiin lainsäädännölliset raja-arvot selvästi ylittävät pitoisuudet aflatoksiineja, jotka ovat homesienten tuottamia terveydelle haitallisia yhdisteitä.

Helsingissä käsiteltiin lisäksi kaksi RASFF-ilmoitusta, jotka koskivat saksalaisen ja yhdysvaltalaisen ravintolisäerän sisältämiä kiellettyjä aineita. Toisen ravintolisän oli todettu sisältävän kiellettyä

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno

FI02012566

androstenedionia, joka on dopingaineeksi luettava steroidihormoni, sekä tetrahydrokannabinolia, joka luetaan psykotrooppiseksi aineeksi. Toinen ravintolisä sisälsi EU:n alueella kiellettyä uuselintraviketta aegelinea, joka saattaa olla maksatoksinen.

Lisäksi Helsingissä selvitettiin RASFF-ilmoituksia koskien puutteellisia pakkausmerkintöjä elintarvikkeiden sisältämien ainesosien ja allergeenien osalta. Yksi RASFF-ilmoitus koski unkarilaisessa sulatejuustovalmisteessa havaittuja fosfaattisuolakiteitä, joiden epäiltiin kovuutensa vuoksi aiheuttavan lasinsirpaleiden kaltaisen terveysvaaran.

RASFF-ilmoitusten perusteella toimijoille annettiin muun muassa neuvontaa takaisinvedon toteuttamisesta. Useita elintarvike-eriä hävitettiin viranomaisvalvonnassa tai toimijoiden omavalvonnassa.

Toimenpiteet muiden elintarvikevaaraepäilyjen perusteella Helsingissä

Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen elintarviketurvallisuusosasto vastaanottaa vuosittain useita kuluttajien ja toimijoiden ilmoituksia fyysikaalisista vaaratilanteista. Yleensä kysymyksessä on yksittäistapaus, eikä se johda laajoihin toimenpiteisiin kuten takaisinvetoihin. Ympäristökeskuksella on tapauksissa usein neuvova ja ohjaava rooli, jotta toimija kehittää toimintaansa niin, ettei vastaavia vaaratilanteita jatkossa syntyisi.

Vuonna 2014 selvitettiin mm. tapauksia, joissa pähkinä- ja marjasekoituksesta löytyi muovinpala, paneroidun mustekalarenkaan sisältä löytyi silmälasin linssi, merisuolapaketista löytyi pätkä narua ja lampaanpaistissa oli koteloituneita märkäpaiseita.

Selvityksiin ryhdyttiin myös muun muassa tapauksissa, joissa kiinalaisessa teessä ja ugandalaisissa kaalinlehdissä todettiin liian suuria määriä torjunta-aineita. Lisäksi suomalaisessa vadelmassa todettiin imidaklopridia, joka on vadelmassa kielletty kasvinsuojeluaine, ja suomalaisessa porkkanassa todettiin Suomessa kiellettyä kasvinsuojeluainetta linuronia.

Vuoden 2014 ruokamyrkytyssepidemioista laaditaan erillinen yhteenveto.

Esittelijä

elintarviketurvallisuuspäällikkö
Riikka Åberg

Lisätiedot

Minna Ristiniemi, kaupungineläinlääkäri, puhelin: +358 9 310 31585
ristiniemi.minna(a)hel.fi

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

03.03.2015

Etp/2

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Otteet

Ote
Elintarviketurvallisuusvirasto

Otteen liitteet
Esitysteksti

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

§ 95

Yhteenvedo löytöeläinten hoidosta vuonna 2014

HEL 2015-002046 T 11 02 05

Päätös

Ympäristölautakunta päätti merkitä seuraavan yhteenvedon tiedoksi.

Eläinsuojelulain 15 § edellyttää kuntien järjestävän irrallaan tavattujen ja talteen otettujen lemmikkieläinten hoidon 15 vuorokauden ajan. Helsingissä löytöeläinten hoidosta vastasi vuonna 2014 Kiantime's Oy.

Löytöeläinten ja myös eläinsuojelullisista sysitä haltuun otettujen eläinten tilapäinen hoito on tapahtunut Helsingin yliopistolta vuokratuissa, nimenomaan tähän tarkoitukseen kunnostetuissa tiloissa Viikissä. Toiminta on järjestetty yhteistyönä Espoon, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkien kanssa ja toiminnanharjoittajaksi valittiin kilpailutuksen perusteella vuonna 2006 kuhmolainen yritys Kiantime's Oy.

Toiminta kilpailutettiin uudelleen vuonna 2012. Kiantime's Oy valittiin uudelleen vastaamaan löytöeläinten hoidosta 1.10.2012–30.9.2016.

Sopimuksen mukaan toimijan on raportoitava kaupungille vuosittain muun muassa löytöeläintalossa hoidettujen eläinten määrän eläinlajeittain ja hoitovuorokausien lukumäärän. Kiantime's Oy on toimittanut vuoden 2014 tiedot sopimuksen mukaisesti. Kiantime's Oy:n raportti on esityslistan liitteenä.

Löytöeläimiä koskevat tiedot 2014

Viikin löytöeläintalossa hoidettiin vuonna 2014 1488 eläintä, joista 890 (60 %) oli Helsingin alueelta löytyneitä. Vastaava määrä oli vuonna 2013 871 kpl, vuonna 2012 885 kpl ja vuonna 2011 998 kpl. Eläimistä 414 (47 %) oli kissoja, 396 (44 %) koiria ja 80 (9 %) muita pienikokoisia seura- ja harraste-eläimiä kuten marsuja ja kaneja.

Vuonna 2014 löytöeläintalossa hoidetuista helsinkiläisistä eläimistä 583 oli varsinaisia löytöeläimiä, 121 eläinsuojelueläinlääkäriin haltuun ottamia ja 186 ns. sosiaalisista syistä hoitoon otettuja eläimiä.

Helsingiläisten eläinten hoitovuorokausia oli yhteensä 8234, joista kissojen hoitovuorokausia oli 4722 (keskimäärin 11 vrk) ja koirien 2508 (keskimäärin 6 vrk). Vuonna 2013 hoitovuorokausien määrä oli 10596.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Helsingin ympäristökeskuksen eläinlääkärit vastaavat löytöeläintalon eläinlääkinnällisestä hoidosta. Vuonna 2014 hoidettavia helsinkiläisiä eläimiä oli 294 kpl. Vuonna 2013 hoidettuja eläimiä oli 220 ja vuonna 2012 127 kpl. Lisäksi yksittäisiä löytöeläimiä hoidettiin päivystysaikana Yliopistollisessa eläinsairaalassa.

Tilastojen perusteella löytöeläinten määrä on pysynyt viime vuosien tasolla, mutta hoitovuorokausien määrä on jonkin verran laskenut. Koirista suurin osa palasi takaisin omalle omistajalleen keskimäärin 6 hoitovuorokauden jälkeen. Kissoista hieman yli puolet palasi takaisin omistajalleen. Kissojen keskimääräinen hoitovuorokausien määrä tippui vuoden 2013 17 vuorokaudesta vuoden 2014 11 vuorokauteen. Kissoista, jotka eivät palanneet omaan kotiin, yli 70 % löysi uuden kodin joko suoraan löytöeläintalosta tai Helsingin eläinsuojeluyhdistyksen (Hesy ry) kautta.

Yhteistyö Helsingin eläinsuojeluyhdistyksen kanssa

Helsingin eläinsuojeluyhdistyksen kanssa on sovittu niiden eläinten jatkohoidosta, joita ei pystytä sijoittamaan uudelleen löytöeläintalosta lakisääteisen 15 vrk:n säilytysajan jälkeen. Tällaisten eläinten, pääosin kissojen, jatkohoidosta maksetaan 35 €:n suuruinen korvaus eläintä kohden.

Löytöeläinten hoitoa koskevan sopimuksen mukaisesti löytöeläinten lopetus- ja hävityskustannukset tulevat kaupunkien maksettaviksi, mikäli eläimen omistajaa ei löydy. Jatkohoitoa pidetään ensisijaisena vaihtoehtona verrattuna lainsäädännön mahdollistamaan eläimen lopettamiseen 15 vrk:n säilytysajan jälkeen, mikäli eläimen terveydentila ja luonne tämän sallivat. Uudet kotia etsivät eläimet sijoitetaan pääsääntöisesti suoraan löytöeläintalosta uudelle omistajalle, mutta jos tämä ei onnistu, huolehtii Hesy ry eläimen jatkohoidosta ja sijoittamisesta.

Hesy ry kuljettaa helsinkiläisiä löytöeläimiä löytöpaikalta löytöeläintaloon tapauksissa, joissa eläimen löytäjä tai poliisi ei pysty toimittamaan eläintä löytöeläintaloon. Sopimus jatkohoidosta ja kuljetuksista on voimassa Hesy ry:n kanssa 31.12.2016 saakka.

Esittelijä

elintarviketurvallisuuspäällikkö
Riikka Åberg

Lisätiedot

Minna Ristiniemi, kaupungineläinlääkäri, puhelin: +358 9 310 31585
ristiniemi.minna(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

03.03.2015

Etp/3

1 Vuosiraportti 2014 Löytöeläintalo

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Kiantime's Oy

Elintarviketurvallisuusosasto

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

elintarviketurvallisuuspäällikkö
Riikka Åberg

Lisätiedot

Minna Ristiniemi, kaupungineläinlääkäri, puhelin: +358 9 310 31585
ristiniemi.minna(a)hel.fi

Liitteet

1 Vuosiraportti 2014 Löytöeläintalo

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Kiantime's Oy

Elintarviketurvallisuusosasto

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

03.03.2015

Pj/1

§ 96

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Ympäristölautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten tekemiä päätöksiä:

ympäristöjohtaja 3.3.2015 12 - 13§

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Pekka Kansanen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Pekka Kansanen

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

03.03.2015

Yj/3

§ 97

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Ympäristölautakunta päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Pekka Kansanen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Pekka Kansanen

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

03.03.2015

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 78 - 88 ja 90 - 97 §:t

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 89§

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella Vaasan hallinto-oikeudelta.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- se, jonka oikeutta tai etua päätös saattaa koskea
- rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
- muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun päätös on julkipanon jälkeen annettu.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

03.03.2015

juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomaisen ja valituksen toimittaminen

Valitusviranomaisen on Vaasan hallinto-oikeus.

Vaasan hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: vaasa.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Vaasan hallinto-oikeus

PL 204

65101 VAASA

Faksinumero: 029 56 42760

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43

65100 VAASA

Puhelinnumero: 029 56 42780

Hallinto-oikeuden aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.00-16.15.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

03.03.2015

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 97 euron oikeudenkäyntimaksun.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Kirjaamon asiointiosoitteet ovat seuraavat:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: Ympäristölautakunta
Helsingin kaupungin kirjaamo
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: (09) 310 13702

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15-16.00.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

03.03.2015

Ympäristölautakunta

Matti Niemi
puheenjohtaja

Pirjo Moberg
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Leo Stranius

Joona Haavisto

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaamossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 11.03.2015.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566